

1. Tranzaksiyalar jurnalı – bu:

- İxtiyari aparat və ya proqram qəzalarından sonra VB-nin razılaşdırılmış vəziyyətini bərpa edir
- icra edilən server əlavələrinin miqdarını optimallaşdırır
- sistemdə sorğuları dinamik bölüşdürür
- √ VB-də dəyişiklikləri təsvir edən yazılar ardıcılığını saxlayır
- verilənləri sistemin bütün qalan qovşaqlarına köçürür

2. Bərpa vasitələri – bu:

- sistemdə sorğuları dinamik bölüşdürür
- VB-də dəyişiklikləri təsvir edən yazılar ardıcılığını saxlayır
- verilənləri sistemin bütün qalan qovşaqlarına köçürür
- √ İxtiyari aparat və ya proqram qəzalarından sonra VB-nin razılaşdırılmış vəziyyətini bərpa edir
- icra edilən server əlavələrinin miqdarını optimallaşdırır

3. Bitməyən tranzaksiyaların qayıtması – bu:

- qəzadan sonra verilənlərin tranzaksiya monitoru ilə e`malı mexanizmdir
- doğru cavab yoxdur
- qəzadan sonra sürətləşdirmə mexanizmdir
- qəzadan sonra verilənlərin replikatorla e`malı mexanizmdir
- √ qəzadan sonra bərpa prosesinin mexanizmdir

4. VB-nin son razılaşdırılmış vəziyyəti bərpa edilir – bu:

- qəzadan sonra verilənlərin tranzaksiya monitoru ilə e`malı prinsiplərindən biridir
- qəzadan sonra sürətləşdirmə prinsiplərindən biridir
- Qəzadan sonra verilənlərin replikatorla e`malı prinsiplərindən biridir
- √ qəzadan sonra bərpanın ümumi prinsipidir
- doğru cavab yoxdur

5. Qeyd olunmayan tranzaksiyaların nəticələri VB-də olmamalıdır – bu:

- qəzadan sonra verilənlərin tranzaksiya monitoru ilə e`malı prinsiplərindən biridir
- doğru cavab yoxdur
- qəzadan sonra sürətləşdirmə prinsiplərindən biridir
- Qəzadan sonra verilənlərin replikatorla e`malı prinsiplərindən biridir
- √ qəzadan sonra bərpa prinsiplərindən biridir

6. Qəzaya qədər qeyd olunmuş tranzaksiyaların icra nəticələri VB-də mövcud olmalıdır – bu:

- doğru cavab yoxdur
- Qəzadan sonra verilənlərin replikatorla e`malı prinsiplərindən biridir
- qəzadan sonra sürətləşdirmə prinsiplərindən biridir
- √ qəzadan sonra bərpa prinsiplərindən biridir
- qəzadan sonra verilənlərin tranzaksiya monitoru ilə e`malı prinsiplərindən biridir

7. VB-də dəyişiklikləri təsvir edən yazılar ardıcılığını saxlayır:

- doğru cavab yoxdur
- sürətləşdirmə texnologiyası
- verilənlərin sürətləşdirilməsi serveri
- √ tranzaksiyalar jurnalı
- tranzaksiya monitoru

8. İxtiyari aparat və ya proqram qəzalarından sonra VB-nin razılaşdırılmış vəziyyətini bərpa edir:

- doğru cavab yoxdur
- verilənlərin sürətləşdirilməsi serveri
- sürətləşdirmə texnologiyası
- ✓ bərpa vasitələri
- tranzaksiya monitoru

9. sürətləşdirmə variantlarından biri

- replikator
- tranzaksiyalar jurnalı
- qəzadan sonra bərpa vasitəsi
- ✓ sürətli yenilənmə sxemi
- tranzaksiya monitoru

10. sürətləşdirmə variantlarından biri

- tranzaksiya monitoru
- ✓ tam yenilənmə sxemi
- qəzadan sonra bərpa vasitəsi
- tranzaksiyalar jurnalı
- replikator

11. sürətləşdirilən verilənlərdə ixtiyari dəyişiklik zamanı, onları sistemin qalan qovşaqlarına köçürür

- tranzaksiyalar jurnalı
- ✓ replikator
- tranzaksiya monitoru
- doğru cavab yoxdur
- qəzadan sonra bərpa vasitəsi

12. verilənlərin sürətləşdirilməsi serverinin – VBİS-nin xüsusi modulu

- tranzaksiyalar jurnalıdır
- ✓ replikator
- tranzaksiya monitorudur
- doğru cavab yoxdur
- qəzadan sonra bərpa vasitəsidir

13. İxtiyari tranzaksiya lokal icra edildiyinə görə qeyd etmə prosedurasına ehtiyac yoxdur – bu:

- tranzaksiyalar jurnalıdır
- ✓ verilənlərin sürətləşdirilməsi texnologiyasıdır
- tranzaksiya monitorudur
- doğru cavab yoxdur
- qəzadan sonra bərpa vasitəsidir

14. Hesablama sisteminin bütün qovşaqlarında VB-nin öz sürəti yerləşdirilməlidir

- tranzaksiyalar jurnalıdır
- ✓ verilənlərin sürətləşdirilməsi texnologiyasıdır
- tranzaksiya monitorudur
- doğru cavab yoxdur
- qəzadan sonra bərpa vasitəsidir

15. Verilənlərin paylanmasıdan imtina edilməsi – bu:

- tranzaksiyalar jurnalıdır
- ✓ verilənlərin sürətləşdirilməsi texnologiyasıdır
- tranzaksiya monitorudur
- doğru cavab yoxdur

- qəzadan sonra bərpa vasitəsidir

16. Surətləşdirmə texnologiyasının nöqsanlarından biri

- bütün sorğular mərkəzi VBİS-də e`mal edildiyinə görə trafik artır
- √ dəyişikliklərin köçürülməsi zamanı hesablama sisteminin qovşaqlarında VB-nin razılaşdırılmayan surətləri yarana bilər ki, nəticədə müxtəlif qovşaqların istifadəçiləri eyni sorğuya müxtəlif cavab ala bilər
- qovşaqlar arasında əlaqənin kəsilməsi bütün qovşaqlarda verilənlərin e`malını dayandırır
- doğru cavab yoxdur
- sistemdə mövcud olan bütün informasiyalar qovşaqlar arasında ötürülür, verilənlərə müraciət sür`əti azalır

17. Surətləşdirmə texnologiyasının nöqsanlarından biri

- bütün sorğular mərkəzi VBİS-də e`mal edildiyinə görə trafik artır
- √ müxtəlif qovşaqlarda eyni verilənlərin eyni anda yenilənməsi zamanı meydana çıxan konfliktlərin tam aradan qaldırılmaması
- qovşaqlar arasında əlaqənin kəsilməsi bütün qovşaqlarda verilənlərin e`malını dayandırır
- doğru cavab yoxdur
- sistemdə mövcud olan bütün informasiyalar qovşaqlar arasında ötürülür, verilənlərə müraciət sür`əti azalır

18. Surətləşdirmə texnologiyasının üstünlüklərindən biri

- müxtəlif qovşaqlarda eyni verilənlərin eyni anda yenilənməsi zamanı meydana çıxan konfliktlər tam aradan qalxır
- √ qovşaqlar arasında əlaqənin kəsilməsi verilənlərin e`malını dayandırmır
- paylanmış VB-nin müxtəlif qovşaqlarının istifadəçiləri eyni sorğuya müxtəlif cavab ala bilməz
- doğru cavab yoxdur
- dəyişikliklərin hesablama sistemi qovşaqlarında daşınması zamanı VB-nin razılaşdırılmayan surətləri yarana bilməz

19. Surətləşdirmə texnologiyasının üstünlüklərindən biri

- müxtəlif qovşaqlarda eyni verilənlərin eyni anda yenilənməsi zamanı meydana çıxan konfliktlər tam aradan qalxır
- √ başqa qovşaqlara ancaq verilənlərdəki dəyişikliklər ötürülür, verilənlərə müraciət sür`əti artır
- paylanmış VB-nin müxtəlif qovşaqlarının istifadəçiləri eyni sorğuya müxtəlif cavab ala bilməz
- doğru cavab yoxdur
- dəyişikliklərin hesablama sistemi qovşaqlarında daşınması zamanı VB-nin razılaşdırılmayan surətləri yarana bilməz

20. Surətləşdirmə texnologiyasının üstünlüklərindən biri

- müxtəlif qovşaqlarda eyni verilənlərin eyni anda yenilənməsi zamanı meydana çıxan konfliktlər tam aradan qalxır
- √ bütün sorğular lokal VBİS-də e`mal edildiyinə görə trafik azalır
- paylanmış VB-nin müxtəlif qovşaqlarının istifadəçiləri eyni sorğuya müxtəlif cavab ala bilməz
- doğru cavab yoxdur
- dəyişikliklərin hesablama sistemi qovşaqlarında daşınması zamanı VB-nin razılaşdırılmayan surətləri yarana bilməz

21. Verilənlərin surətləşdirilməsi prosesi

- VB-də dəyişiklikləri təsvir edən yazılar ardıcılığını saxlayan tranzaksiyalar ardıcılığını istifadə edir
- √ istifadəçilərin tətbiqi proqramlarından gizli qalır və VB-nin avtomatik olaraq razılaşdırılmış vəziyyətdə saxlanmasını təmin edir
- qəzaya qədər qeyd olunmamış tranzaksiyaların icrası nəticələri, bərpa olunmuş VB-də mövcud olmamalıdır
- VB-nin qəzaya qədərki son razılaşdırılmış vəziyyətini bərpa edir
- qəzaya qədər qeyd olunmuş tranzaksiyaların icrası nəticələri, bərpa olunmuş VB-də mövcud olmalıdır

22. Replikator

- VB-nin qəzaya qədərki son razılaşdırılmış vəziyyətini bərpa edir
- qəzaya qədər qeyd olunmuş tranzaksiyaların icrası nəticələri, bərpa olunmuş VB-də mövcud olmalıdır
- √ əgər sistemdə verilənlərin daimi identikliyinə ehtiyac yoxdursa, onda o, yenilikləri toplayır və lazımı vaxt anlarında onları başqa qovşaqlara köçürür
- qəzaya qədər qeyd olunmamış tranzaksiyaların icrası nəticələri, bərpa olunmuş VB-də mövcud olmamalıdır
- VB-də dəyişiklikləri təsvir edən yazılar ardıcılığını saxlayan tranzaksiyalar ardıcılığını istifadə edir

23. Sür'ətli yenilənmə sxemi

- VB-də dəyişiklikləri təsvir edən yazılar ardıcılığını saxlayan tranzaksiyalar ardıcılığını istifadə edir
- ✓ surətləşdirmə variantlarından biridir
- qəzaya qədər qeyd olunmamış tranzaksiyaların icrası nəticələri, bərpa olunmuş VB-də mövcud olmamalıdır
- VB-nin qəzaya qədərki son razılaşdırılmış vəziyyətini bərpa edir
- qəzaya qədər qeyd olunmuş tranzaksiyaların icrası nəticələri, bərpa olunmuş VB-də mövcud olmalıdır

24. Tam yenilənmə ilə sxem:

- VB-də dəyişiklikləri təsvir edən yazılar ardıcılığını saxlayan tranzaksiyalar ardıcılığını istifadə edir
- ✓ surətləşdirmə variantlarından biridir
- qəzaya qədər qeyd olunmamış tranzaksiyaların icrası nəticələri, bərpa olunmuş VB-də mövcud olmamalıdır
- VB-nin qəzaya qədərki son razılaşdırılmış vəziyyətini bərpa edir
- qəzaya qədər qeyd olunmuş tranzaksiyaların icrası nəticələri, bərpa olunmuş VB-də mövcud olmalıdır

25. Replikator:

- VB-də dəyişiklikləri təsvir edən yazılar ardıcılığını saxlayan tranzaksiyalar ardıcılığını istifadə edir
- ✓ surətləşdirilən verilənlərdə ixtiyari dəyişiklik zamanı, onları sistemin qalan qovşaqlarına köçürür
- qəzaya qədər qeyd olunmamış tranzaksiyaların icrası nəticələri, bərpa olunmuş VB-də mövcud olmamalıdır
- VB-nin qəzaya qədərki son razılaşdırılmış vəziyyətini bərpa edir
- qəzaya qədər qeyd olunmuş tranzaksiyaların icrası nəticələri, bərpa olunmuş VB-də mövcud olmalıdır

26. Replikator:

- VB-də dəyişiklikləri təsvir edən yazılar ardıcılığını saxlayan tranzaksiyalar ardıcılığını istifadə edir
- ✓ verilənlərin surətləşdirilməsi serverinin – VBİS-nin xüsusi modulu
- qəzaya qədər qeyd olunmamış tranzaksiyaların icrası nəticələri, bərpa olunmuş VB-də mövcud olmamalıdır
- VB-nin qəzaya qədərki son razılaşdırılmış vəziyyətini bərpa edir
- qəzaya qədər qeyd olunmuş tranzaksiyaların icrası nəticələri, bərpa olunmuş VB-də mövcud olmalıdır

27. Surətləşdirmə:

- VB-də dəyişiklikləri təsvir edən yazılar ardıcılığını saxlayan tranzaksiyalar ardıcılığını istifadə edir
- ✓ ilkin VB-dəki dəyişikliklərin, paylanmış sistemin müxtəlif qovşaqlarına malik olan bazalara köçürülməsi prosesini belə adlandırırlar
- qəzaya qədər qeyd olunmamış tranzaksiyaların icrası nəticələri, bərpa olunmuş VB-də mövcud olmamalıdır
- VB-nin qəzaya qədərki son razılaşdırılmış vəziyyətini bərpa edir
- qəzaya qədər qeyd olunmuş tranzaksiyaların icrası nəticələri, bərpa olunmuş VB-də mövcud olmalıdır

28. Verilənlərin surətləşdirilməsi texnologiyasında:

- VB-də dəyişiklikləri təsvir edən yazılar ardıcılığını saxlayan tranzaksiyalar ardıcılığını istifadə edir
- ✓ ixtiyari tranzaksiya lokal icra olunduğuna görə qeyd etmə prosedurasına ehtiyac yoxdur
- qəzaya qədər qeyd olunmamış tranzaksiyaların icrası nəticələri, bərpa olunmuş VB-də mövcud olmamalıdır
- VB-nin qəzaya qədərki son razılaşdırılmış vəziyyətini bərpa edir
- qəzaya qədər qeyd olunmuş tranzaksiyaların icrası nəticələri, bərpa olunmuş VB-də mövcud olmalıdır

29. Surətləşdirmə vasitələri:

- VB-də dəyişiklikləri təsvir edən yazılar ardıcılığını saxlayan tranzaksiyalar ardıcılığını istifadə edir
- ✓ edilmiş dəyişikliklərin köçürülməsi yolu ilə bir neçə VB-də informasiyaların razılaşdırılmış vəziyyətinin avtomatik saxlanması
- qəzaya qədər qeyd olunmamış tranzaksiyaların icrası nəticələri, bərpa olunmuş VB-də mövcud olmamalıdır
- VB-nin qəzaya qədərki son razılaşdırılmış vəziyyətini bərpa edir
- qəzaya qədər qeyd olunmuş tranzaksiyaların icrası nəticələri, bərpa olunmuş VB-də mövcud olmalıdır

30. Surətləşdirmə texnologiyası:

- VB-də dəyişiklikləri təsvir edən yazılar ardıcılığını saxlayan tranzaksiyalar ardıcılığını istifadə edir
- ✓ hesablama sisteminin bütün qovşaqlarında VB-nin öz sürətinin mövcudluğunu nəzərdə tutur

- qəzaya qədər qeyd olunmamış tranzaksiyaların icrası nəticələri, bərpa olunmuş VB-də mövcud olmamalıdır
- VB-nin qəzaya qədərki son razılaşdırılmış vəziyyətini bərpa edir
- qəzaya qədər qeyd olunmuş tranzaksiyaların icrası nəticələri, bərpa olunmuş VB-də mövcud olmalıdır

31. Verilənlərin sürətləşdirilməsi texnologiyası:

- VB-də dəyişiklikləri təsvir edən yazılar ardıcılığını saxlayan tranzaksiyalar ardıcılığını istifadə edir
- √ verilənlərin paylanmasıdan imtina edilməsini nəzərdə tutur
- qəzaya qədər qeyd olunmamış tranzaksiyaların icrası nəticələri, bərpa olunmuş VB-də mövcud olmamalıdır
- VB-nin qəzaya qədərki son razılaşdırılmış vəziyyətini bərpa edir
- qəzaya qədər qeyd olunmuş tranzaksiyaların icrası nəticələri, bərpa olunmuş VB-də mövcud olmalıdır

32. faktiki relevantlıq

- sənədin məzmununun informasiya sorğusuna uyğun olması belə adlanır
- SAS və AT arasında məna yaxınlığı dərəcəcini müəyyən edən qaydalar məcmusu belə adlanır
- sənədin məna-məzmununun istehlakçının informasiya tələbatına uyğun olması belə adlanır
- SAS və AT-nin uyğunluğu belə adlanır
- √ sənədin məzmununun informasiya sorğusuna mənaca uyğunluğu belə adlanır

33. formal relevantlıq

- sənədin məzmununun informasiya sorğusuna mənaca uyğunluğu belə adlanır
- SAS və AT arasında məna yaxınlığı dərəcəcini müəyyən edən qaydalar məcmusu belə adlanır
- sənədin məzmununun informasiya sorğusuna uyğun olması belə adlanır
- √ SAS və AT-nin uyğunluğu belə adlanır
- sənədin məna-məzmununun istehlakçının informasiya tələbatına uyğun olması belə adlanır

34. MUK

- sənədin məzmununun informasiya sorğusuna uyğun olması belə adlanır
- sənədin məna-məzmununun istehlakçının informasiya tələbatına uyğun olması belə adlanır
- sənədin məzmununun informasiya sorğusuna mənaca uyğunluğu belə adlanır
- √ SAS və AT arasında məna yaxınlığı dərəcəcini müəyyən edən qaydalar məcmusu belə adlanır
- SAS və AT-nin uyğunluğu belə adlanır

35. relevantlıq

- SAS və AT-nin uyğunluğu belə adlanır
- sənədin məzmununun informasiya sorğusuna mənaca uyğunluğu belə adlanır
- sənədin məna-məzmununun istehlakçının informasiya tələbatına uyğun olması belə adlanır
- SAS və AT arasında məna yaxınlığı dərəcəcini müəyyən edən qaydalar məcmusu belə adlanır
- √ sənədin məzmununun informasiya sorğusuna uyğun olması belə adlanır

36. pertinentlik

- SAS və AT-nin uyğunluğu belə adlanır
- SAS və AT arasında məna yaxınlığı dərəcəcini müəyyən edən qaydalar məcmusu belə adlanır
- √ sənədin məna-məzmununun istehlakçının informasiya tələbatına uyğun olması belə adlanır
- sənədin məzmununun informasiya sorğusuna uyğun olması belə adlanır
- sənədin məzmununun informasiya sorğusuna mənaca uyğunluğu belə adlanır

37. sənədin məzmununun informasiya sorğusuna mənaca uyğunluğu necə adlanır?

- √ faktiki relevantlıq
- pertinentlik
- formal relevantlıq
- relevantlıq
- MUK

38. SAS və AT-nin uyğunluğu necə adlanır?

- faktiki relevantlıq
- pertinentlik
- relevantlıq
- MUK
- ✓ formal relevantlıq

39. SAS və AT arasında məna yaxınlığı dərəcəcini müəyyən edən qaydalar məcmusu necə adlanır?

- faktiki relevantlıq
- formal relevantlıq
- relevantlıq
- pertinentlik
- ✓ MUK

40. sənədin məzmununun informasiya sorğusuna uyğun olması necə adlanır?

- pertinentlik
- faktiki relevantlıq
- formal relevantlıq
- ✓ relevantlıq
- MUK

41. sənədin məna-məzmununun istehlakçının informasiya tələbatına uyğun olması necə adlanır?

- relevantlıq
- faktiki relevantlıq
- formal relevantlıq
- ✓ pertinentlik
- MUK

42. faktiki relevantlıq – bu:

- sənədlərin əsas məna-məzmununun formallaşdırılmış təqdimatıdır
- informasiya sorğusunun əsas məna-məzmununun formallaşdırılmış təqdimatıdır
- AT və SAS-ın məzmununun uyğunluğudur
- ✓ sənədin məzmununun informasiya sorğusuna məna uyğunluğudur
- verilmiş SİAS-da AT və SAS arasında yaxınlıq dərəcəsini müəyyən edən qaydalar yığımıdır

43. formal relevantlıq – bu:

- sənədin məzmununun informasiya sorğusuna məna uyğunluğudur
- sənədlərin əsas məna-məzmununun formallaşdırılmış təqdimatıdır
- verilmiş SİAS-da AT və SAS arasında yaxınlıq dərəcəsini müəyyən edən qaydalar yığımıdır
- ✓ AT və SAS-ın məzmununun uyğunluğudur
- informasiya sorğusunun əsas məna-məzmununun formallaşdırılmış təqdimatıdır

44. MUK – bu:

- sənədin məzmununun informasiya sorğusuna məna uyğunluğudur
- sənədlərin əsas məna-məzmununun formallaşdırılmış təqdimatıdır
- informasiya sorğusunun əsas məna-məzmununun formallaşdırılmış təqdimatıdır
- ✓ verilmiş SİAS-da AT və SAS arasında yaxınlıq dərəcəsini müəyyən edən qaydalar yığımıdır
- AT və SAS-ın məzmununun uyğunluğudur

45. SAS – bu:

- ✓ sənədlərin əsas məna-məzmununun formallaşdırılmış təqdimatıdır
- sənədin məzmununun informasiya sorğusuna məna uyğunluğudur

- informasiya sorğusunun əsas məna-məzmununun formallaşdırılmış təqdimatıdır
- verilmiş SİAS-da AT və SAS arasında yaxınlıq dərəcəsini müəyyən edən qaydalar yığımıdır
- AT və SAS-ın məzmununun uyğunluğudur

46. AT – bu:

- sənədlərin əsas məna-məzmununun formallaşdırılmış təqdimatıdır
- ✓ informasiya sorğusunun əsas məna-məzmununun formallaşdırılmış təqdimatıdır
- AT və SAS-ın məzmununun uyğunluğudur
- sənədin məzmununun informasiya sorğusuna məna uyğunluğudur
- verilmiş SİAS-da AT və SAS arasında yaxınlıq dərəcəsini müəyyən edən qaydalar yığımıdır

47. sənədin məzmununun informasiya sorğusuna məna uyğunluğu necə adlanır?

- SAS
- ✓ faktiki relevantlıq
- formal relevantlıq
- AT
- MUK

48. AT və SAS-ın məzmununun uyğunluğu necə adlanır?

- SAS
- ✓ formal relevantlıq
- AT
- faktiki relevantlıq
- MUK

49. verilmiş SİAS-da AT və SAS arasında yaxınlıq dərəcəsini müəyyən edən qaydalar yığımı necə adlanır?

- SAS
- ✓ MUK
- formal relevantlıq
- faktiki relevantlıq
- AT

50. sənədlərin əsas məna-məzmununun formallaşdırılmış təqdimatı necə adlanır?

- AT
- ✓ SAS
- formal relevantlıq
- faktiki relevantlıq
- MUK

51. informasiya sorğusunun əsas məna-məzmununun formallaşdırılmış təqdimatı necə adlanır?

- SAS
- ✓ AT
- formal relevantlıq
- faktiki relevantlıq
- MUK

52. aşağıdakıların hansı informasiya sorğusunu xarakterizə edir?

- alınmış informasiyanın təsiri altında daim dəyişir və transformasiya olunur
- ✓ o, düzgün formalaşdırılmaya və həqiqi ehtiyacı əks etdirməyə bilər
- sistemdə informasiya axtarışı zamanı ona baxılmaz
- o, qeyd olunmuş vaxt anında ayrı-ayrı hissələrinin qiymətlərinin hər hansı ardıcılığı şəklində təqdim oluna bilər
- onu birqiymətli ifadə və təsvir etmək mümkün deyil

53. aşağıdakıların hansı informasiya ehtiyacını xarakterizə edir?
- alınmış informasiyanın təsiri altında daim dəyişir və transformasiya olunur
  - ✓ bütün bəndlər
  - sistemdə informasiya axtarışı zamanı ona baxılmır
  - o, qeyd olunmuş vaxt anında ayrı-ayrı hissələrinin qiymətlərinin hər hansı ardıcılığı şəklində təqdim oluna bilər
  - onu birqiymətli ifadə və təsvir etmək mümkün deyil

54. məzmunu formalaşdırıldığı qaydada istehlakçının sorğusuna cavab verən sənəd necə adlanır?

- tələb edilən sənəd
- pertinent sənəd
- istehlak olunan sənəd
- ✓ relevant sənəd
- formal sənəd

55. məzmunu informasiya ehtiyacını ödəyən sənəd necə adlanır?

- relevant sənəd
- ✓ pertinent sənəd
- tələb edilən sənəd
- faktiki sənəd
- istehlak olunan sənəd

56. relevantlıq...

- müəyyən vaxt anında istehlakçının informasiya ehtiyacının qiymətinin təbii dildə ifadəsidir
- ✓ sənədin məzmununun formalaşdırıldığı şəkildə informasiya sorğusuna uyğun olmasıdır
- praktiki fəaliyyət prosesində insanın müəyyən informasiyaya olan ehtiyacıdır
- doğru cavab yoxdur
- sənədin məna-məzmununun istehlakçının informasiya ehtiyacına uyğun olmasıdır

57. pertinentlik...

- müəyyən vaxt anında istehlakçının informasiya ehtiyacının qiymətinin təbii dildə ifadəsidir
- ✓ sənədin məna-məzmununun istehlakçının informasiya ehtiyacına uyğun olmasıdır
- sənədin məzmununun formalaşdırıldığı şəkildə informasiya sorğusuna uyğun olmasıdır
- doğru cavab yoxdur
- praktiki fəaliyyət prosesində insanın müəyyən informasiyaya olan ehtiyacıdır

58. informasiya sorğusu...

- praktiki fəaliyyət prosesində insanın müəyyən informasiyaya olan ehtiyacıdır
- ✓ müəyyən vaxt anında istehlakçının informasiya ehtiyacının qiymətinin təbii dildə ifadəsidir
- sənədin məzmununun formalaşdırıldığı şəkildə informasiya sorğusuna uyğun olmasıdır
- doğru cavab yoxdur
- sənədin məna-məzmununun istehlakçının informasiya ehtiyacına uyğun olmasıdır

59. informasiya tələbatı...

- müəyyən vaxt anında istehlakçının informasiya ehtiyacının qiymətinin təbii dildə ifadəsidir
- ✓ praktiki fəaliyyət prosesində insanın müəyyən informasiyaya olan ehtiyacıdır
- sənədin məzmununun formalaşdırıldığı şəkildə informasiya sorğusuna uyğun olmasıdır
- doğru cavab yoxdur
- sənədin məna-məzmununun istehlakçının informasiya ehtiyacına uyğun olmasıdır

60. sənədin məzmununun formalaşdırıldığı şəkildə informasiya sorğusuna uyğun olması necə adlanır?

- ✓ relevantlıq
- doğru cavab yoxdur

- informasiya sorğusu
- pertinentlik
- informasiya təlabatı

61. sənədin məna-məzmununun istehlakçının informasiya ehtiyacına uyğun olması necə adlanır?

- informasiya sorğusu
- ✓ pertinentlik
- relevantlıq
- doğru cavab yoxdur
- informasiya təlabatı

62. müəyyən vaxt anında istehlakçının informasiya ehtiyacının qiymətinin təbii dildə ifadəsi necə adlanır?

- informasiya təlabatı
- ✓ informasiya sorğusu
- relevantlıq
- doğru cavab yoxdur
- pertinentlik

63. praktiki fəaliyyət prosesində insanın müəyyən informasiyaya olan ehtiyacı necə adlanır?

- informasiya sorğusu
- ✓ informasiya təlabatı
- relevantlıq
- doğru cavab yoxdur
- pertinentlik

64. SİAS-da sorğunun icrasının nəticəsi

- sənədlər məcmusu istehlakçıya təqdim edilir
- ✓ məzmun-mənası sorğusuya uyğun olan sənədlər məcmusu istehlakçıya təqdim edilir
- konkret məlumat və faktların verilməsi həyata keçirilir
- doğru cavab yoxdur
- konkret məlumatların (faktların) və sənədlər məcmusunun verilməsi həyata keçirilir

65. FİAS-da sorğunun icrası nəticəsində – bu:

- sənədlər məcmusu istehlakçıya təqdim edilir
- ✓ konkret məlumat və faktların verilməsi həyata keçirilir
- məzmun-mənası sorğusuya uyğun olan sənədlər məcmusu istehlakçıya təqdim edilir
- doğru cavab yoxdur
- konkret məlumatların (faktların) və sənədlər məcmusunun verilməsi həyata keçirilir

66. konkret məlumatların (faktların) verilməsi – bu:

- istehlakçının verdiyi sualların cavabına malik olan sənədin axtarış prosedurası adlanır
- ✓ FİAS-ın istehlakçının sorğusuna verdiyi cavab adlanır
- insanın müəyyən informasiya təlabatının təyini adlanır
- doğru cavab yoxdur
- SİAS tərəfindən tələb edilən informasiyanın verilməsinin həyata keçirilməsi prosesi adlanır

67. SİAS-ın informasiya axtarışı – bu:

- doğru cavab yoxdur
- FİAS-ın istehlakçının sorğusuna verdiyi cavab adlanır
- ✓ istehlakçının verdiyi sualların cavabına malik olan sənədin axtarış prosedurası adlanır
- insanın müəyyən informasiya təlabatının təyini adlanır
- SİAS tərəfindən tələb edilən informasiyanın verilməsinin həyata keçirilməsi prosesi adlanır

68. SİAS-ın əsas əməliyyatı – bu:
- istehlakçının verdiyi sualların cavabına malik olan sənədin axtarış prosedurası adlanır
  - ✓ SİAS tərəfindən tələb edilən informasiyanın verilməsinin həyata keçirilməsi prosesi adlanır
  - insanın müəyyən informasiya tələbatının təyini adlanır
  - doğru cavab yoxdur
  - FİAS-ın istehlakçının sorğusuna verdiyi cavab adlanır
69. FİAS-ın istehlakçının sorğusuna verdiyi cavab necə adlanır?
- SİAS-da informasiya axtarışı
  - informasiya sorğusu
  - istehlakçının informasiya tələbatı
  - ✓ konkret məlumatların (faktların) verilməsi
  - SİAS-ın əsas əməliyyatı
70. istehlakçının verdiyi sualların cavabına malik olan sənədin axtarış prosedurası necə adlanır?
- SİAS-ın əsas əməliyyatı
  - ✓ SİAS-da informasiya axtarışı
  - istehlakçının informasiya tələbatı
  - informasiya sorğusu
  - konkret məlumatların (faktların) verilməsi
71. SİAS tərəfindən tələb edilən informasiyanın verilməsinin həyata keçirilməsi prosesi necə adlanır?
- SİAS-da informasiya axtarışı
  - ✓ SİAS-ın əsas əməliyyatı
  - istehlakçının informasiya tələbatı
  - informasiya sorğusu
  - konkret məlumatların (faktların) verilməsi
72. faktoqrafik verilənlərin saxlanması və emalının təşkilinə yönləndirilmiş sistemlər tarixən hansı adlara malik olmuşdur?
- SİAS, İAS, FİAS
  - ✓ VB-nin klassik modelləri, ənənəvi VBİS-lər, FİAS
  - ənənəvi VBİS-lər, İAS, SİAS
  - İAS, SİAS
  - VB-nin klassik modelləri, İAS, SİAS
73. sənəd verilənlərinin saxlanması və emalının təşkilinə yönləndirilmiş sistemlər tarixən hansı adlara malik olmuşdur?
- SİAS, İAS, FİAS
  - ✓ İAS, SİAS
  - ənənəvi VBİS-lər, İAS, SİAS
  - VB-nin klassik modelləri, ənənəvi VBİS-lər, FİAS
  - VB-nin klassik modelləri, İAS, SİAS
74. FİAS – bu:
- mətn sənədləri ilə işə yönəlmiş sistemlərin tarixi adıdır
  - ✓ faktoqrafik verilənlərin saxlanması və emalının təşkilinə yönləndirilmiş sistemlər belə adlandırılır
  - eyni zamanda İAS olan ənənəvi VBİC-lər belə adlandırılır
  - düz cavab yoxdur
  - mətn sənədləri ilə işə yönəlmiş sistemlərin belə adlandırılması daha doğru olardı
75. ənənəvi VBİS-lər
- ✓ VB nəzəriyyəsində xırdalıqlarına qədər strukturlaşdırılmış verilənlərin saxlanması və emalının təşkilinə istiqamətlənmiş ilk modellər belə adlandırılırdı

- düz cavab yoxdur
- mətn sənədləri ilə işə yönəlmiş sistemlərin tarixi adıdır
- mətn sənədləri ilə işə yönəlmiş sistemlərin belə adlandırılması daha doğru olardı
- eyni zamanda İAS olan əənəvi VBİC-lər belə adlandırılır

76. VB-nin klassik modelləri

- mətn sənədləri ilə işə yönəlmiş sistemlərin tarixi adıdır
- √ VB nəzəriyyəsində xırdalıqlarına qədər strukturlaşdırılmış verilənlərin saxlanması və emalının təşkilinə istqamətlənmiş ilk modellər belə adlandırılırdı
- eyni zamanda İAS olan əənəvi VBİC-lər belə adlandırılır
- düz cavab yoxdur
- mətn sənədləri ilə işə yönəlmiş sistemlərin belə adlandırılması daha doğru olardı

77. SİAS – bu:

- xırdalıqlarına qədər strukturlaşdırılmış verilənlərin saxlanması və emalının təşkilinə istqamətlənmiş modellər belə adlandırılırdı
- √ mətn sənədləri ilə işə yönəlmiş sistemlərin belə adlandırılması daha doğru olardı
- eyni zamanda İAS olan əənəvi VBİC-lər belə adlandırılır
- düz cavab yoxdur
- mətn sənədləri ilə işə yönəlmiş sistemlərin tarixi adıdır

78. İAS – bu:

- xırdalıqlarına qədər strukturlaşdırılmış verilənlərin saxlanması və emalının təşkilinə istqamətlənmiş modellər belə adlandırılırdı
- √ mətn sənədləri ilə işə yönəlmiş sistemlərin tarixi adıdır
- eyni zamanda İAS olan əənəvi VBİC-lər belə adlandırılır
- düz cavab yoxdur
- mətn sənədləri ilə işə yönəlmiş sistemlərin belə adlandırılması daha doğru olardı

79. əənəvi VBİS-lər hansı verilənlərin saxlanması və emalına yönləndirilmişdi?

- mətn sənədlərinin
- √ xırdalıqlarına qədər strukturlaşdırılmış
- faktoqrafik və sənəd verilənlərinin
- heç biri düz deyil
- mətn sənədlərinin və faktoqrafik verilənlərin

80. VB-nin klassik metodları və modelləri hansı verilənlərin saxlanması və emalına yönləndirilmişdi?

- mətn sənədlərinin
- √ xırdalıqlarına qədər strukturlaşdırılmış
- faktoqrafik və sənəd verilənlərinin
- heç biri düz deyil
- mətn sənədlərinin və faktoqrafik verilənlərin

81. eyni zamanda İAS olan əənəvi VBİC-lər necə adlandırılır

- İAS
- √ FİAS
- VB-nin klassik modeli
- əənəvi VBİS
- SİAS

82. mətn sənədləri ilə işə yönəlmiş sistemlərin necə adlandırılması daha doğru olardı?

- VB-nin klassik modeli
- √ SİAS
- FİAS
- əənəvi VBİS

- İAS

83. mətn sənədləri ilə işə yönəlmiş sistemlər tarixən necə adlandırılırdı?

- VB-nin klassik modeli
- √ İAS
- FİAS
- ənənəvi VBİS
- SİAS

84. MUK nöqteyi nəzərindən AT-ni təmin edən SAS tapılması məsələsi SİAS-ın hansı alt sistemində həll edilir?

- saxlama
- sənədlər bazası
- √ axtarış
- emal
- Daxiletmə və qeydiyyat

85. hər bir sənəd üçün SAS formalaşdırılması məsələsi SİAS-ın hansı altsistemində həll edilir?

- saxlama
- sənədlər bazası
- axtarış
- √ emal
- Daxiletmə və qeydiyyat

86. sıxılma və sürətli axtarış vasitələri SİAS-ın hansı alt sistemində tətbiq edilir?

- emal
- axtarış
- sənədlər bazası
- √ saxlama
- Daxiletmə və qeydiyyat

87. elektron sənəd formatının tanınması və lazım gəldikdə çevrilməsi məsələsi SİAS-ın hansı alt sistemində həll edilir?

- saxlama
- sənədlər bazası
- axtarış
- √ Daxiletmə və qeydiyyat
- emal

88. elektron sənədlərin çatdırılması kanalına qoşulmanın təmin edilməsi məsələsi SİAS-ın hansı alt sistemində həll edilir?

- emal
- sənədlər bazası
- axtarış
- √ Daxiletmə və qeydiyyat
- saxlama

89. kağız sənədlərin elektron surətinin tərtibi məsələsi SİAS-ın hansı alt sistemində həll edilir?

- sənədlər bazası
- axtarış
- √ Daxiletmə və qeydiyyat
- emal
- saxlama

90. SİAS-ın axtarış alt sisteminin məsələsi:

- √ MUK nöqteyi nəzərindən AT-ni təmin edən SAS axtarır
- kağız sənədlərin elektron surətinin tərtibi
- verilənlərin saxlanması üçün informasiyaların sıxılması və sürətli axtarış vasitələri tətbiq edilir
- təqdim olunan identifikator üzrə verilənlərə müraciət imkanını təmin edir
- hər bir sənəd üçün SAS formalaşdırır

91. SİAS-ın e`mal altsisteminin məsələsi:

- verilənlərin saxlanması üçün informasiyaların sıxılması və sürətli axtarış vasitələri tətbiq edilir
- MUK nöqteyi nəzərindən AT-ni təmin edən SAS axtarır
- kağız sənədlərin elektron surətinin tərtibi
- √ hər bir sənəd üçün SAS formalaşdırır
- təqdim olunan identifikator üzrə verilənlərə müraciət imkanını təmin edir

92. SİAS-ın saxlama alt sisteminin xarakterik cəhət:

- kağız sənədlərin elektron surətinin tərtibi
- MUK nöqteyi nəzərindən AT-ni təmin edən SAS axtarır
- hər bir sənəd üçün SAS formalaşdırır
- √ təqdim olunan identifikator üzrə verilənlərə müraciət imkanını təmin edən, standart və ya xüsusişmiş arxivləşdirmə vasitələri, VBİS və s məcmusundan ibarətdir
- elektron sənədlərə unikal identifikatorların verilməsi və habelə adların sinxronlaşdırılması cədvəlinin aparılması (işinin təmin edilməsi)

93. SİAS-ın saxlama alt sisteminin məsələsi:

- hər bir sənəd üçün SAS formalaşdırır
- MUK nöqteyi nəzərindən AT-ni təmin edən SAS axtarır
- kağız sənədlərin elektron surətinin tərtibi
- elektron sənədlərə unikal identifikatorların verilməsi və habelə adların sinxronlaşdırılması cədvəlinin aparılması (işinin təmin edilməsi)
- √ informasiyaların sıxılması və sürətli axtarış vasitələri tətbiq edilir

94. SİAS-ın “daxiletmə və qeydiyyat” alt sisteminin əsas məsələlərindən biri:

- təqdim olunan identifikator üzrə verilənlərə müraciət imkanını təmin edir
- hər bir sənəd üçün SAS formalaşdırır
- MUK nöqteyi nəzərindən AT-ni təmin edən SAS axtarır
- √ elektron sənədlərə unikal identifikatorların verilməsi və habelə adların sinxronlaşdırılması cədvəlinin aparılması (işinin təmin edilməsi)
- verilənlərin saxlanması üçün informasiyaların sıxılması və sürətli axtarış vasitələri tətbiq edilir

95. SİAS-ın “daxiletmə və qeydiyyat” alt sisteminin əsas məsələlərindən biri:

- hər bir sənəd üçün SAS formalaşdırır
- MUK nöqteyi nəzərindən AT-ni təmin edən SAS axtarır
- verilənlərin saxlanması üçün informasiyaların sıxılması və sürətli axtarış vasitələri tətbiq edilir
- təqdim olunan identifikator üzrə verilənlərə müraciət imkanını təmin edir
- √ elektron sənəd formatlarının tanınması və lazım gəldikdə çevrilməsi

96. SİAS-ın “daxiletmə və qeydiyyat” alt sisteminin əsas məsələlərindən biri:

- verilənlərin saxlanması üçün informasiyaların sıxılması və sürətli axtarış vasitələri tətbiq edilir
- MUK nöqteyi nəzərindən AT-ni təmin edən SAS axtarır
- hər bir sənəd üçün SAS formalaşdırır
- √ elektron sənədləri çatdıran kanala qoşulmanı təmin edir
- təqdim olunan identifikator üzrə verilənlərə müraciət imkanını təmin edir

97. SİAS-ın “daxiletmə və qeydiyyat” alt sisteminin əsas məsələlərindən biri:

- verilənlərin saxlanması üçün informasiyaların sıxılması və sürətli axtarış vasitələri tətbiq edilir
- MUK nöqteyi nəzərindən AT-ni təmin edən SAS axtarır
- hər bir sənəd üçün SAS formalaşdırır

- ✓ kağız sənədlərin elektron surətinin tərtibi
- təqdim olunan identifikator üzrə verilənlərə müraciət imkanını təmin edir

98. tipik SİAS-ın alt sistemlərindən biri deyil:

- saxlama alt sistemi
- axtarış alt sistemi
- e` mal alt sistemi
- daxiletmə və qeydiyyat alt sistemi
- ✓ sənədlər bazası alt sistemi

99. tipik SİAS-ın alt sistemlərindən biri:

- MUK alt sistemi
- sənədlər bazası alt sistemi
- AT alt sistemi
- SAS alt sistemi
- ✓ axtarış alt sistemi

100. tipik SİAS-ın alt sistemlərindən biri:

- ✓ saxlama alt sistemi
- SAS alt sistemi
- b) verilənlər bazası altsistemi
- İAS alt sistemi
- MUK alt sistemi

101. tipik SİAS-ın alt sistemlərindən biri:

- MUK alt sistemi
- SİAS alt sistemi
- SAS alt sistemi
- ✓ e` mal altsistemi
- verilənlər bazası altsistemi

102. tipik SİAS-ın alt sistemlərindən biri:

- FİAS alt sistemi
- SAS və AT alt sistemi
- SİAS alt sistemi
- verilənlər bazası alt sistemi
- ✓ daxiletmə və qeydiyyat alt sistemi

103. Kliyent tərəfdən VB-yə müraciət sxeminin elementlərindən biri:

- bazadan qiymətlərin əks edilməsi və ya bazada düzəlişlər üçüç sahələrə malik olan formadan ibarət Web-səhifə tərtib edilir
- ✓ appletin icrası zamanı bazadan informasiya seçilir və istifadəçiyə göndərilir
- istifadəçi tərəfindən formanın doldurulması, VBScript və ya JavaScript dili vasitələri ilə ona nəzarət və Web-serverə göndərilməsi
- Web-server bu formanı alır və onun emalı proqramını (ASP-səhifəni) icraya buraxır (onun adı <FORM> teqinin ACTION atributunda göstərilir)
- istifadəçinin VB ilə iş üçün formanın Web-səhifəsini çağırması

104. Kliyent tərəfdən VB-yə müraciət sxeminin elementlərindən biri:

- bazadan qiymətlərin əks edilməsi və ya bazada düzəlişlər üçüç sahələrə malik olan formadan ibarət Web-səhifə tərtib edilir
- ✓ HTML-sənəd brauzer pəncərəsinə çıxarılan zaman lazımı appletlər çağırılıb nizamlanır
- istifadəçi tərəfindən formanın doldurulması, VBScript və ya JavaScript dili vasitələri ilə ona nəzarət və Web-serverə göndərilməsi
- Web-server bu formanı alır və onun emalı proqramını (ASP-səhifəni) icraya buraxır (onun adı <FORM> teqinin ACTION atributunda göstərilir)
- istifadəçinin VB ilə iş üçün formanın Web-səhifəsini çağırması

- 105.** Kliyent tərəfdən VB-yə müraciət sxeminin elementlərindən biri:
- bazadan qiymətlərin əks edilməsi və ya bazada düzəlişlər üçüç sahələrə malik olan formadan ibarət Web-səhifə tərtib edilir
  - √ lazımi appletlərin çağırılmasını təmin edən HTML-sənəd tərtib edilir
  - istifadəçi tərəfindən formanın doldurulması, VBScript və ya JavaScript dili vasitələri ilə ona nəzarət və Web-serverə göndərilməsi
  - Web-server bu formanı alır və onun emalı proqramını (ASP-səhifəni) icraya buraxır (onun adı <FORM> teqinin ACTION atributunda göstərilir)
  - istifadəçinin VB ilə iş üçün formanın Web-səhifəsini çağırması
- 106.** Kliyent tərəfdən VB-yə müraciət sxeminin elementlərindən biri:
- bazadan qiymətlərin əks edilməsi və ya bazada düzəlişlər üçüç sahələrə malik olan formadan ibarət Web-səhifə tərtib edilir
  - √ Java dilində, ixtiyari platformada interpretasiya rejimində icra edilən və serverdə saxlanan proqram-appletlər yazılır
  - istifadəçi tərəfindən formanın doldurulması, VBScript və ya JavaScript dili vasitələri ilə ona nəzarət və Web-serverə göndərilməsi
  - Web-server bu formanı alır və onun emalı proqramını (ASP-səhifəni) icraya buraxır (onun adı <FORM> teqinin ACTION atributunda göstərilir)
  - istifadəçinin VB ilə iş üçün formanın Web-səhifəsini çağırması
- 107.** server tərəfdən VB-yə müraciət sxeminin elementlərindən biri:
- Java dilində, ixtiyari platformada interpretasiya rejimində icra edilən və serverdə saxlanan proqram-appletlər yazılır
  - √ Nəticə alındıqdan sonra xarici proqrama (ASP səhifə) HTML-sənəd formalaşdırır və Web-kliyentə göndərir
  - HTML-sənəd brauzer pəncərəsinə çıxarılan zaman lazımi appletlər çağırılıb nizamlanır
  - appletin icrası zamanı bazadan informasiya seçilir və istifadəçiyə göndərilir
  - lazımi appletlərin çağırılmasını təmin edən HTML-sənəd tərtib edilir
- 108.** server tərəfdən VB-yə müraciət sxeminin elementlərindən biri:
- Java dilində, ixtiyari platformada interpretasiya rejimində icra edilən və serverdə saxlanan proqram-appletlər yazılır
  - √ Xarici proqrama (ASP-səhifə) formanın sahələrinin qiymətlərini SQL dilində sorğu formalaşdırmaq və bazaya müraciət etmək üçün istifadə edir
  - HTML-sənəd brauzer pəncərəsinə çıxarılan zaman lazımi appletlər çağırılıb nizamlanır
  - appletin icrası zamanı bazadan informasiya seçilir və istifadəçiyə göndərilir
  - lazımi appletlərin çağırılmasını təmin edən HTML-sənəd tərtib edilir
- 109.** server tərəfdən VB-yə müraciət sxeminin elementlərindən biri:
- Java dilində, ixtiyari platformada interpretasiya rejimində icra edilən və serverdə saxlanan proqram-appletlər yazılır
  - √ Web-server bu formanı alır və onun emalı proqramını (ASP-səhifəni) icraya buraxır (onun adı <FORM> teqinin ACTION atributunda göstərilir)
  - HTML-sənəd brauzer pəncərəsinə çıxarılan zaman lazımi appletlər çağırılıb nizamlanır
  - appletin icrası zamanı bazadan informasiya seçilir və istifadəçiyə göndərilir
  - lazımi appletlərin çağırılmasını təmin edən HTML-sənəd tərtib edilir
- 110.** server tərəfdən VB-yə müraciət sxeminin elementlərindən biri:
- Java dilində, ixtiyari platformada interpretasiya rejimində icra edilən və serverdə saxlanan proqram-appletlər yazılır
  - √ istifadəçi tərəfindən formanın doldurulması, VBScript və ya JavaScript dili vasitələri ilə ona nəzarət və Web-serverə göndərilməsi
  - HTML-sənəd brauzer pəncərəsinə çıxarılan zaman lazımi appletlər çağırılıb nizamlanır
  - appletin icrası zamanı bazadan informasiya seçilir və istifadəçiyə göndərilir
  - lazımi appletlərin çağırılmasını təmin edən HTML-sənəd tərtib edilir
- 111.** server tərəfdən VB-yə müraciət sxeminin elementlərindən biri:
- Java dilində, ixtiyari platformada interpretasiya rejimində icra edilən və serverdə saxlanan proqram-appletlər yazılır
  - √ istifadəçinin VB ilə iş üçün formanın Web-səhifəsini çağırması
  - HTML-sənəd brauzer pəncərəsinə çıxarılan zaman lazımi appletlər çağırılıb nizamlanır
  - appletin icrası zamanı bazadan informasiya seçilir və istifadəçiyə göndərilir
  - lazımi appletlərin çağırılmasını təmin edən HTML-sənəd tərtib edilir

112. server tərəfdən VB-yə müraciət sxeminin elementlərindən biri:
- Java dilində, ixtiyari platformada interpretasiya rejimində icra edilən və serverdə saxlanan proqram-appletlər yazılır
  - ✓ bazadan qiymətlərin əks edilməsi və ya bazada düzəlişlər üçüç sahələrə malik olan formadan ibarət Web-səhifə tərtib edilir
  - HTML-sənəd brauzer pəncərəsinə çıxarılan zaman lazımı appletlər çağırılıb nizamlanır
  - appletin icrası zamanı bazadan informasiya seçilir və istifadəçiyə göndərilir
  - lazımı appletlərin çağırılmasını təmin edən HTML-sənəd tərtib edilir
113. VB-nin kliyent-internet modelinin xarakteristikalarından biri:
- kliyent hesablama üçün giriş informasiyasını formalaşdırır, server əlavəsinə hesablamanın icrası üçün sorğu göndərir ki, burada da icra edilir
  - ✓ VB-yə müraciət brauzerdən reallaşır
  - əlavələr serverində hesabat icra edildikdən sonra nəticə kliyentə göndərilir ki, bu əlavələr serveri hesabına cədvəllər serverinin yüklənməsini azaldır
  - növbələrin uzunmüddətli yaddaşda saxlanması imkanı bu növbələri saxlamağa və lazım gəldikdə qəza nöqtələrindən yeniləməyə imkan verir
  - əlavələr serveri, sorğunu icra edən cədvəllər serverinə sorğu formalaşdırır ki, o da alınmış nəticəni əlavələr serverinə göndərir
114. VB-nin kliyent-internet modelinin xarakteristikalarından biri:
- kliyent hesablama üçün giriş informasiyasını formalaşdırır, server əlavəsinə hesablamanın icrası üçün sorğu göndərir ki, burada da icra edilir
  - ✓ Xarici proqramlar C++, Delfi, Perl, dillərində yazılır
  - əlavələr serverində hesabat icra edildikdən sonra nəticə kliyentə göndərilir ki, bu əlavələr serveri hesabına cədvəllər serverinin yüklənməsini azaldır
  - növbələrin uzunmüddətli yaddaşda saxlanması imkanı bu növbələri saxlamağa və lazım gəldikdə qəza nöqtələrindən yeniləməyə imkan verir
  - əlavələr serveri, sorğunu icra edən cədvəllər serverinə sorğu formalaşdırır ki, o da alınmış nəticəni əlavələr serverinə göndərir
115. VB-nin kliyent-internet modelinin xarakteristikalarından biri:
- kliyent hesablama üçün giriş informasiyasını formalaşdırır, server əlavəsinə hesablamanın icrası üçün sorğu göndərir ki, burada da icra edilir
  - ✓ VB-yə müraciət həm kliyent tərəfdən, həm də server tərəfdən ola bilər
  - əlavələr serverində hesabat icra edildikdən sonra nəticə kliyentə göndərilir ki, bu əlavələr serveri hesabına cədvəllər serverinin yüklənməsini azaldır
  - növbələrin uzunmüddətli yaddaşda saxlanması imkanı bu növbələri saxlamağa və lazım gəldikdə qəza nöqtələrindən yeniləməyə imkan verir
  - əlavələr serveri, sorğunu icra edən cədvəllər serverinə sorğu formalaşdırır ki, o da alınmış nəticəni əlavələr serverinə göndərir
116. VB-nin kliyent-internet modelinin xarakteristikalarından biri:
- kliyent hesablama üçün giriş informasiyasını formalaşdırır, server əlavəsinə hesablamanın icrası üçün sorğu göndərir ki, burada da icra edilir
  - ✓ kliyent maşınına olan tələblər azalsa da, xüsusi proqram və mübadilə protokollarının hazırlanması tələb olunmur
  - əlavələr serverində hesabat icra edildikdən sonra nəticə kliyentə göndərilir ki, bu əlavələr serveri hesabına cədvəllər serverinin yüklənməsini azaldır
  - növbələrin uzunmüddətli yaddaşda saxlanması imkanı bu növbələri saxlamağa və lazım gəldikdə qəza nöqtələrindən yeniləməyə imkan verir
  - əlavələr serveri, sorğunu icra edən cədvəllər serverinə sorğu formalaşdırır ki, o da alınmış nəticəni əlavələr serverinə göndərir
117. üçşaxəli paylanmış modelin xarakteristikalarından biri:
- kliyent maşınına olan tələblər azalsa da, xüsusi proqram və mübadilə protokollarının hazırlanması tələb olunmur
  - ✓ növbələrin uzunmüddətli yaddaşda saxlanması imkanı bu növbələri saxlamağa və lazım gəldikdə qəza nöqtələrindən yeniləməyə imkan verir
  - Xarici proqramlar C++, Delfi, Perl, dillərində yazılır
  - VB-yə müraciət brauzerdən reallaşır
  - VB-yə müraciət həm kliyent tərəfdən, həm də server tərəfdən ola bilər
118. üçşaxəli paylanmış modelin xarakteristikalarından biri:

- kliyent maşınına olan tələblər azalsa da, xüsusi proqram və mübadilə protokollarının hazırlanması tələb olunmur
- √ bu model növbəli işi nəzərdə tutur
- Xarici proqramlar C++, Delfi, Perl, dillərində yazılır
- VB-yə müraciət brauzerdən reallaşır
- VB-yə müraciət həm kliyent tərəfdən, həm də server tərəfdən ola bilər

119. üçşaxəli paylanmış modelin xarakteristikalarından biri:

- kliyent maşınına olan tələblər azalsa da, xüsusi proqram və mübadilə protokollarının hazırlanması tələb olunmur
- √ əlavələr serverində hesabat icra edildikdən sonra nəticə kliyentə göndərilir ki, bu əlavələr serveri hesabına cədvəllər serverinin yüklənməsini azaldır
- Xarici proqramlar C++, Delfi, Perl, dillərində yazılır
- VB-yə müraciət brauzerdən reallaşır
- VB-yə müraciət həm kliyent tərəfdən, həm də server tərəfdən ola bilər

120. üçşaxəli paylanmış modelin xarakteristikalarından biri:

- √ əlavələr serveri, sorğunu icra edən cədvəllər serverinə sorğu formalaşdırır ki, o da alınmış nəticəni əlavələr serverinə göndərir
- VB-yə müraciət brauzerdən reallaşır
- kliyent maşınına olan tələblər azalsa da, xüsusi proqram və mübadilə protokollarının hazırlanması tələb olunmur
- VB-yə müraciət həm kliyent tərəfdən, həm də server tərəfdən ola bilər
- Xarici proqramlar C++, Delfi, Perl, dillərində yazılır

121. üçşaxəli paylanmış modelin xarakteristikalarından biri:

- kliyent maşınına olan tələblər azalsa da, xüsusi proqram və mübadilə protokollarının hazırlanması tələb olunmur
- √ kliyent hesablama üçün giriş informasiyasını formalaşdırır, server əlavəsinə hesablamanın icrası üçün sorğu göndərir ki, burada da icra edilir
- Xarici proqramlar C++, Delfi, Perl, dillərində yazılır
- VB-yə müraciət brauzerdən reallaşır
- VB-yə müraciət həm kliyent tərəfdən, həm də server tərəfdən ola bilər

122. üçşaxəli paylanmış modelin xarakteristikalarından biri:

- kliyent maşınına olan tələblər azalsa da, xüsusi proqram və mübadilə protokollarının hazırlanması tələb olunmur
- √ baza serverinə kliyentlərin əlavələrini icra edən əlavələr serveri qoşulur
- Xarici proqramlar C++, Delfi, Perl, dillərində yazılır
- VB-yə müraciət brauzerdən reallaşır
- VB-yə müraciət həm kliyent tərəfdən, həm də server tərəfdən ola bilər

123. VB-nin üçşaxəli paylanmış modelinin nöqsanı

- faktiki olaraq bütün baza kliyent maşınına köçürüldüyünə görə rabitə kanallarının yüklənməsi
- √ çox yüksək məsrəflər
- kliyentlərin miqdarı çox olduqda etibarlılıq və məhsuldarlığının az olması
- Yüksək məsrəflər
- adətən SQL-də hazırlanan saxlanan prosedurların məhdud imkanlı olması

124. VB-nin paylanmış baza modelinin nöqsanı

- faktiki olaraq bütün baza kliyent maşınına köçürüldüyünə görə rabitə kanallarının yüklənməsi
- çox istifadəçi rejimində effektiv iş imkanının olmaması
- kliyentlərin miqdarı çox olduqda etibarlılıq və məhsuldarlığının az olması
- √ Yüksək məsrəflər
- adətən SQL-də hazırlanan saxlanan prosedurların məhdud imkanlı olması

125. VB-nin nümayişlərin (təqdimatların) paylanması modelinin nöqsanı

- faktiki olaraq bütün baza kliyent maşınına köçürüldüyünə görə rabitə kanallarının yüklənməsi
- √ kliyentlərin miqdarı çox olduqda etibarlılıq və məhsuldarlığının az olması

- çoxistifadəçi rejimində effektiv iş imkanının olmaması
- Yüksək məsrəflər
- adətən SQL-də hazırlanan saxlanan prosedurların məhdud imkanlı olması

126. kliyent-server VB-nin nöqsanı

- faktiki olaraq bütün baza kliyent maşınına köçürüldüyünə görə rabitə kanallarının yüklənməsi
- √ adətən SQL-də hazırlanan saxlanan prosedurların məhdud imkanlı olması
- kliyentlərin miqdarı çox olduqda etibarlılıq və məhsuldarlığının az olması
- Yüksək məsrəflər
- çoxistifadəçi rejimində effektiv iş imkanının olmaması

127. fayl-server VB-nin nöqsanı

- çoxistifadəçi rejimində effektiv iş imkanının olmaması
- √ faktiki olaraq bütün baza kliyent maşınına köçürüldüyünə görə rabitə kanallarının yüklənməsi
- kliyentlərin miqdarı çox olduqda etibarlılıq və məhsuldarlığının az olması
- Yüksək məsrəflər
- adətən SQL-də hazırlanan saxlanan prosedurların məhdud imkanlı olması

128. lokal VB-nin nöqsanı

- faktiki olaraq bütün baza kliyent maşınına köçürüldüyünə görə rabitə kanallarının yüklənməsi
- √ çoxistifadəçi rejimində effektiv iş imkanının olmaması
- kliyentlərin miqdarı çox olduqda etibarlılıq və məhsuldarlığının az olması
- Yüksək məsrəflər
- adətən SQL-də hazırlanan saxlanan prosedurların məhdud imkanlı olması

129. elastiklik və universallıq

- fayl-server VB-nin üstünlüyüdür
- √ VB-nin üçşaxəli paylanmış modelinin üstünlüyüdür
- VB-nin nümayişlərin (təqdimatların) paylanması modelinin üstünlüyüdür
- VB-nin paylanmış baza modelinin üstünlüyüdür
- kliyent-server VB-nin üstünlüyüdür

130. verilənlərin emalının mərkəzləşmiş idarə edilməsinin sadəliyi və ucuzluq

- fayl-server VB-nin üstünlüyüdür
- √ VB-nin nümayişlərin (təqdimatların) paylanması modelinin üstünlüyüdür
- lokal VB-nin üstünlüyüdür
- VB-nin paylanmış baza modelinin üstünlüyüdür
- kliyent-server VB-nin üstünlüyüdür

131. əlavələrin hazırlanması və icrasının mərkəzləşdirilmiş idarə edilməsi və şəbəkə ilə göndərilən informasiyaların azalması

- fayl-server VB-nin üstünlüyüdür
- √ kliyent-server VB-nin üstünlüyüdür
- VB-nin nümayişlərin (təqdimatların) paylanması modelinin üstünlüyüdür
- VB-nin paylanmış baza modelinin üstünlüyüdür
- lokal VB-nin üstünlüyüdür

132. böyük miqdarda VBİS-nin və proqram vasitələrinin mövcudluğu

- lokal VB-nin üstünlüyüdür
- √ fayl-server VB-nin üstünlüyüdür
- VB-nin nümayişlərin (təqdimatların) paylanması modelinin üstünlüyüdür
- VB-nin paylanmış baza modelinin üstünlüyüdür
- kliyent-server VB-nin üstünlüyüdür

133. böyük miqdarda hazır VBİS olması və sadəlik

- fayl-server VB-nin üstünlüyüdür
- ✓ lokal VB-nin üstünlüyüdür
- VB-nin nümayişlərin (təqdimatların) paylanması modelinin üstünlüyüdür
- VB-nin paylanmış baza modelinin üstünlüyüdür
- kliyent-server VB-nin üstünlüyüdür

134. VB-nin üçşaxəli paylanmış modelinin üstünlüyü:

- böyük miqdarda VBİS-nin və proqram vasitələrinin mövcudluğu
- ✓ elastiklik və universallıq
- verilənlərin emalının mərkəzləşmiş idarə edilməsinin sadəliyi və ucuzluq
- elastiklik və etibarlılıq
- əlavələrin hazırlanması və icrasının mərkəzləşdirilmiş idarə edilməsi və şəbəkə ilə göndərilən informasiyaların azalması

135. VB-nin paylanmış baza modelinin üstünlüyü:

- böyük miqdarda VBİS-nin və proqram vasitələrinin mövcudluğu
- ✓ elastiklik və etibarlılıq
- verilənlərin emalının mərkəzləşmiş idarə edilməsinin sadəliyi və ucuzluq
- böyük miqdarda hazır VBİS olması və sadəlik
- əlavələrin hazırlanması və icrasının mərkəzləşdirilmiş idarə edilməsi və şəbəkə ilə göndərilən informasiyaların azalması

136. VB-nin nümayişlərin (təqdimatların) paylanması modelinin üstünlüyü:

- böyük miqdarda VBİS-nin və proqram vasitələrinin mövcudluğu
- ✓ verilənlərin emalının mərkəzləşmiş idarə edilməsinin sadəliyi və ucuzluq
- böyük miqdarda hazır VBİS olması və sadəlik
- elastiklik və etibarlılıq
- əlavələrin hazırlanması və icrasının mərkəzləşdirilmiş idarə edilməsi və şəbəkə ilə göndərilən informasiyaların azalması

137. kliyent-server VB-nin üstünlüyü:

- verilənlərin emalının mərkəzləşmiş idarə edilməsinin sadəliyi və ucuzluq
- böyük miqdarda VBİS-nin və proqram vasitələrinin mövcudluğu
- böyük miqdarda hazır VBİS olması və sadəlik
- ✓ əlavələrin hazırlanması və icrasının mərkəzləşdirilmiş idarə edilməsi və şəbəkə ilə göndərilən informasiyaların azalması
- elastiklik və etibarlılıq

138. fayl-server VB-nin üstünlüyü:

- böyük miqdarda hazır VBİS olması və sadəlik
- ✓ böyük miqdarda VBİS-nin və proqram vasitələrinin mövcudluğu
- verilənlərin emalının mərkəzləşmiş idarə edilməsinin sadəliyi və ucuzluq
- elastiklik və etibarlılıq
- əlavələrin hazırlanması və icrasının mərkəzləşdirilmiş idarə edilməsi və şəbəkə ilə göndərilən informasiyaların azalması

139. lokal VB-nin üstünlüyü:

- böyük miqdarda VBİS-nin və proqram vasitələrinin mövcudluğu
- ✓ böyük miqdarda hazır VBİS olması və sadəlik
- verilənlərin emalının mərkəzləşmiş idarə edilməsinin sadəliyi və ucuzluq
- elastiklik və etibarlılıq
- əlavələrin hazırlanması və icrasının mərkəzləşdirilmiş idarə edilməsi və şəbəkə ilə göndərilən informasiyaların azalması

140. çox yüksək məsrəflər kimi nöqsanı var:

- paylanmış çazalı VB
- ✓ üçqovşaqlı paylanmış modelli VB

- nümayişlərin (təqdimatların) paylanması
- funksiyaların paylanması
- klient-server VB-si

141. Yüksək məsrəflər kimi nöqsanı var:

- funksiyaların paylanması VB-si
- nümayişlərin (təqdimatların) paylanması VB-si
- √ pçylanmış bazalı VB
- klient-server VB-si
- fayl-server VB-si

142. kliyentlərin miqdarı çox olduqda etibarlılıq və məhsuldarlığının az olması kimi nöqsanı:

- fayl-server VB-si
- √ nümayişlərin (təqdimatların) paylanması VB-si
- lokal VB
- funksiyaların paylanması VB-si
- klient-server VB-si

143. adətən SQL-də hazırlanan saxlanan prosedurların məhdud imkanlı olması kimi nöqsanı:

- fayl-server VB-si
- √ klient-server VB-si
- nümayişlərin (təqdimatların) paylanması VB-si
- funksiyaların paylanması VB-si
- lokal VB

144. faktiki olaraq bütün baza kliyent maşınına köçürüldüyünə görə rabitə kanallarının yüklənməsi kimi nöqsanı:

- lokal VB
- √ fayl-server VB-si
- nümayişlərin (təqdimatların) paylanması VB-si
- funksiyaların paylanması VB-si
- klient-server VB-si

145. çoxistifadəçi rejimində effektiv iş imkanının olmaması kimi nöqsanı:

- fayl-server VB-si
- √ lokal VB
- nümayişlərin (təqdimatların) paylanması VB-si
- funksiyaların paylanması VB-si
- klient-server VB-si

146. elastiklik və universallıq kimi üstünlüyü:

- paylanmış çazalı VB
- √ üçqovşaqlı paylanmış modelli VB
- nümayişlərin (təqdimatların) paylanması
- funksiyaların paylanması
- klient-server VB-si

147. elastiklik və etibarlılıq kimi üstünlüyü:

- fayl-server VB-si
- √ pçylanmış bazalı VB
- nümayişlərin (təqdimatların) paylanması VB-si
- funksiyaların paylanması VB-si
- klient-server VB-si

148. verilənlərin emalının mərkəzləşmiş idarə edilməsinin sadəliyi və ucuzluq kimi üstünlüyü:
- fayl-server VB-si
  - √ nümayişlərin (təqdimatların) paylanması VB-si
  - lokal VB
  - funksiyaların paylanması VB-si
  - klient-server VB-si
149. böyük miqdarda VBİS-nin və proqram vasitələrinin mövcudluğu kimi üstünlüyü:
- √ fayl-server VB-si
  - funksiyaların paylanması VB-si
  - lokal VB
  - klient-server VB-si
  - nümayişlərin (təqdimatların) paylanması VB-si
150. böyük miqdarda hazır VBİS olması və sadəlik kimi üstünlüyü:
- funksiyaların paylanması VB-si
  - klient-server VB-si
  - √ lokal VB
  - nümayişlərin (təqdimatların) paylanması VB-si
  - fayl-server VB-si
151. üçqovşaqly paylanmış model VB-sində:
- verilənlər ayrı-ayrı hissələr və ya sinxronlaşdırılan sürətlər şəklində həm serverdə, həm də kliyent maşınlarında saxlana bilər
  - √ baza serverinə kliyentlərin əlavələrinin icra edildiyi əlavələr serveri qoşulur
  - mərkəzləşmiş idarəetməyə malik olan güclü server (xost-maşın) və çoxlu ucuz kliyent terminalları istifadə edilir
  - əlavənin ümumi (bazanın bütövlüyünə nəzarət, saxlanan prosedurların icrası) və xüsusi (orijinal nəzarət və verilənlərin e`malı) funksiyalarının icrası uyğun olaraq server və kliyent maşın arasında paylanmışdır
  - VB və saxlanan prosedurlar şəklində olan sorğular başqa kompüter-serverdə yerləşir
152. paylanmış baza VB-sində:
- VB başqa kompüterdə yerləşir və əlavə fayllar üçün oraya müraciət edir
  - √ verilənlər ayrı-ayrı hissələr və ya sinxronlaşdırılan sürətlər şəklində həm serverdə, həm də kliyent maşınlarında saxlana bilər
  - mərkəzləşmiş idarəetməyə malik olan güclü server (xost-maşın) və çoxlu ucuz kliyent terminalları istifadə edilir
  - əlavənin ümumi (bazanın bütövlüyünə nəzarət, saxlanan prosedurların icrası) və xüsusi (orijinal nəzarət və verilənlərin e`malı) funksiyalarının icrası uyğun olaraq server və kliyent maşın arasında paylanmışdır
  - VB və saxlanan prosedurlar şəklində olan sorğular başqa kompüter-serverdə yerləşir
153. funksiyaların paylanması VB-sində:
- VB başqa kompüterdə yerləşir və əlavə fayllar üçün oraya müraciət edir
  - √ əlavənin ümumi (bazanın bütövlüyünə nəzarət, saxlanan prosedurların icrası) və xüsusi (orijinal nəzarət və verilənlərin e`malı) funksiyalarının icrası uyğun olaraq server və kliyent maşın arasında paylanmışdır
  - mərkəzləşmiş idarəetməyə malik olan güclü server (xost-maşın) və çoxlu ucuz kliyent terminalları istifadə edilir
  - əlavə və baza bir kompüterdə yerləşir
  - VB və saxlanan prosedurlar şəklində olan sorğular başqa kompüter-serverdə yerləşir
154. nümayişlərin (təqdimatların) paylanması VB-sində:
- VB başqa kompüterdə yerləşir və əlavə fayllar üçün oraya müraciət edir
  - √ mərkəzləşmiş idarəetməyə malik olan güclü server (xost-maşın) və çoxlu ucuz kliyent terminalları istifadə edilir
  - əlavə və baza bir kompüterdə yerləşir
  - əlavənin ümumi (bazanın bütövlüyünə nəzarət, saxlanan prosedurların icrası) və xüsusi (orijinal nəzarət və verilənlərin e`malı) funksiyalarının icrası uyğun olaraq server və kliyent maşın arasında paylanmışdır
  - VB və saxlanan prosedurlar şəklində olan sorğular başqa kompüter-serverdə yerləşir
155. klient-server VB-sində:

- VB başqa kompüterdə yerləşir və əlavə fayllar üçün oraya müraciət edir
- √ VB və saxlanan prosedurlar şəklində olan sorğular başqa kompüter-serverdə yerləşir
- mərkəzləşmiş idarəetməyə malik olan güclü server (xost-maşın) və çoxlu ucuz kliyent terminalları istifadə edilir
- əlavənin ümumi (bazanın bütövlüyünə nəzarət, saxlanan prosedurların icrası) və xüsusi (orijinal nəzarət və verilənlərin e`malı) funksiyalarının icrası uyğun olaraq server və kliyent maşın arasında paylanmışdır
- əlavə və baza bir kompüterdə yerləşir

156. fayl-server VB-sində:

- əlavə və baza bir kompüterdə yerləşir
- √ VB başqa kompüterdə yerləşir və əlavə fayllar üçün oraya müraciət edir
- mərkəzləşmiş idarəetməyə malik olan güclü server (xost-maşın) və çoxlu ucuz kliyent terminalları istifadə edilir
- əlavənin ümumi (bazanın bütövlüyünə nəzarət, saxlanan prosedurların icrası) və xüsusi (orijinal nəzarət və verilənlərin e`malı) funksiyalarının icrası uyğun olaraq server və kliyent maşın arasında paylanmışdır
- VB və saxlanan prosedurlar şəklində olan sorğular başqa kompüter-serverdə yerləşir

157. lokal VB-də:

- VB başqa kompüterdə yerləşir və əlavə fayllar üçün oraya müraciət edir
- √ əlavə və baza bir kompüterdə yerləşir
- mərkəzləşmiş idarəetməyə malik olan güclü server (xost-maşın) və çoxlu ucuz kliyent terminalları istifadə edilir
- əlavənin ümumi (bazanın bütövlüyünə nəzarət, saxlanan prosedurların icrası) və xüsusi (orijinal nəzarət və verilənlərin e`malı) funksiyalarının icrası uyğun olaraq server və kliyent maşın arasında paylanmışdır
- VB və saxlanan prosedurlar şəklində olan sorğular başqa kompüter-serverdə yerləşir

158. baza serverinə kliyentlərin əlavələrinin icra edildiyi əlavələr serveri qoşulur:

- paylanmış baza
- funksiyaların paylanması
- nümayişlərin (təqdimatların) paylanması
- √ üçqovşaqlı paylanmış model
- klient-server VB-si

159. mərkəzləşmiş idarəetməyə malik olan güclü server (xost-maşın) və çoxlu ucuz kliyent terminalları istifadə edilir:

- lokal VB
- fayl-server VB-si
- klient-server VB-si
- √ nümayişlərin (təqdimatların) paylanması
- funksiyaların paylanması

160. VB və saxlanan prosedurlar şəklində olan sorğular başqa kompüter-serverdə yerləşir:

- nümayişlərin (təqdimatların) paylanması
- funksiyaların paylanması
- fayl-server VB-si
- lokal VB
- √ klient-server VB-si

161. VB başqa kompüterdə yerləşir və əlavə fayllar üçün oraya müraciət edir:

- funksiyaların paylanması
- klient-server VB-si
- lokal VB
- √ fayl-server VB-si
- nümayişlərin (təqdimatların) paylanması

162. əlavə və baza bir kompüterdə yerləşir:

- funksiyaların paylanması
- fayl-server VB-si
- klient-server VB-si
- √ lokal VB
- nümayişlərin (təqdimatların) paylanması

163. WHERE cümləsi

- yaradılan sorğunun yazılarının mənbəyi olacaq cədvəllərin adlarını müəyyən edir:
- √ SELECT operatorunun müraciət etdiyi cədvəlin sahələri üçün “doğru” və ya “yalan” qiymətləri alan şərti ifadəni verir:
- SQL sorğudan təkrarlanan yazıların çıxarılması üçün istifadə edilir:
- seçimdə ilk və ya son yerdə olan verilmiş miqdarda yazının qaytarılması (verilməsi) üçün nəzərdə tutulmuşdur:
- bu və ya digər miqdarda seçilmiş sütunların qiymətlərinə uyğun olaraq sorğunun nəticəsini nisamlayır

164. FROM cümləsi

- SELECT operatorunun müraciət etdiyi cədvəlin sahələri üçün “doğru” və ya “yalan” qiymətləri alan şərti ifadəni verir:
- √ yaradılan sorğunun yazılarının mənbəyi olacaq cədvəllərin adlarını müəyyən edir:
- SQL sorğudan təkrarlanan yazıların çıxarılması üçün istifadə edilir:
- seçimdə ilk və ya son yerdə olan verilmiş miqdarda yazının qaytarılması (verilməsi) üçün nəzərdə tutulmuşdur:
- bu və ya digər miqdarda seçilmiş sütunların qiymətlərinə uyğun olaraq sorğunun nəticəsini nisamlayır

165. GROUP BY cümləli SELECT operatorunda əks olunacaq qruplaşdırılmış yazıları müəyyən edir

- WHERE cümləsi
- √ HAVING cümləsi
- DİSTİNCT predikası
- FROM cümləsi
- ORDER BY cümləsi

166. sahələrin verilmiş siyahısında eyni qiymətlərə malik olan yazıları birləşdirib bir yazı ilə əvəz edir

- FROM cümləsi
- √ GROUP BY cümləsi
- ORDER BY cümləsi
- DİSTİNCT predikası
- WHERE cümləsi

167. seçimdə ilk və ya son yerdə olan verilmiş miqdarda yazının qaytarılması (verilməsi) üçün nəzərdə tutulmuşdur:

- WHERE cümləsi
- √ TOP predikası
- DİSTİNCT predikası
- FROM cümləsi
- ORDER BY cümləsi

168. SQL sorğudan təkrarlanan yazıların çıxarılması üçün istifadə edilir:

- WHERE cümləsi
- √ DİSTİNCT predikası
- FROM cümləsi
- TOP predikası
- ORDER BY cümləsi

169. yazıların cədvəldən silinməsi üçün sorğu yaradır

- SELECT operatoru
- DROP operatoru
- UPDATE operatoru
- √ DELETE operatoru

- ALTER TABLE operatoru
170. verilmiş şərt əsasında cədvəlin bir və ya bir neçə sütununda qiymətlərin dəyişdirilməsi üçün tətbiq edilir
- İNSERT operatoru
  - ✓ UPDATE operatoru
  - DELETE operatoru
  - ALTER TABLE operatoru
  - SELECT operatoru
171. sətirlərin bir cədvəldən digərinə köçürülməsi, habelə qiymətlər siyahısından istifadə etməklə yazıların cədvələ əlavə edilməsi üçün nəzərdə tutulmuşdur
- SELECT operatoru
  - ✓ İNSERT operatoru
  - DELETE operatoru
  - ALTER TABLE operatoru
  - UPDATE operatoru
172. icrasının nəticəsi VB-dən lazımi sətirlərin seçilib, yazılar yığımının dinamik obyektində yerləşdirilməsidir:
- İNSERT operatoru
  - ✓ SELECT operatoru
  - DELETE operatoru
  - ALTER TABLE operatoru
  - UPDATE operatoru
173. DROP operatoru:
- sətirlərin bir cədvəldən digərinə köçürülməsi, habelə qiymətlər siyahısından istifadə etməklə yazıların cədvələ əlavə edilməsi üçün nəzərdə tutulmuşdur
  - ✓ VB-dən cədvəlin, proseduranın, cədvəldən indeksin silinməsi və ya təqdim edilməsi üçün nəzərdə tutulmuşdur
  - yazıların cədvəldən silinməsi üçün sorğu yaradır
  - cədvəl konstruktorunun və ya CREATE TABLE operatorunun köməyilə cədvəlin strukturunun dəyişdirilməsi üçün nəzərdə tutulmuşdur
  - verilmiş şərt əsasında cədvəlin bir və ya bir neçə sütununda qiymətlərin dəyişdirilməsi üçün tətbiq edilir
174. ALTER TABLE operatoru:
- sətirlərin bir cədvəldən digərinə köçürülməsi, habelə qiymətlər siyahısından istifadə etməklə yazıların cədvələ əlavə edilməsi üçün nəzərdə tutulmuşdur
  - ✓ cədvəl konstruktorunun və ya CREATE TABLE operatorunun köməyilə cədvəlin strukturunun dəyişdirilməsi üçün nəzərdə tutulmuşdur
  - yazıların cədvəldən silinməsi üçün sorğu yaradır
  - icrasının nəticəsi VB-dən lazımi sətirlərin seçilib, yazılar yığımının dinamik obyektində yerləşdirilməsidir
  - verilmiş şərt əsasında cədvəlin bir və ya bir neçə sütununda qiymətlərin dəyişdirilməsi üçün tətbiq edilir
175. DELETE operatoru:
- sətirlərin bir cədvəldən digərinə köçürülməsi, habelə qiymətlər siyahısından istifadə etməklə yazıların cədvələ əlavə edilməsi üçün nəzərdə tutulmuşdur
  - ✓ yazıların cədvəldən silinməsi üçün sorğu yaradır
  - icrasının nəticəsi VB-dən lazımi sətirlərin seçilib, yazılar yığımının dinamik obyektində yerləşdirilməsidir
  - cədvəl konstruktorunun və ya CREATE TABLE operatorunun köməyilə cədvəlin strukturunun dəyişdirilməsi üçün nəzərdə tutulmuşdur
  - verilmiş şərt əsasında cədvəlin bir və ya bir neçə sütununda qiymətlərin dəyişdirilməsi üçün tətbiq edilir
176. UPDATE operatoru:
- sətirlərin bir cədvəldən digərinə köçürülməsi, habelə qiymətlər siyahısından istifadə etməklə yazıların cədvələ əlavə edilməsi üçün nəzərdə tutulmuşdur
  - ✓ verilmiş şərt əsasında cədvəlin bir və ya bir neçə sütununda qiymətlərin dəyişdirilməsi üçün tətbiq edilir
  - yazıların cədvəldən silinməsi üçün sorğu yaradır
  - cədvəl konstruktorunun və ya CREATE TABLE operatorunun köməyilə cədvəlin strukturunun dəyişdirilməsi üçün nəzərdə tutulmuşdur

- icrasının nəticəsi VB-dən lazımi sətirlərin seçilib, yazılar yığımının dinamik obyektində yerləşdirilməsidir

177. İNSERT operatoru:

- icrasının nəticəsi VB-dən lazımi sətirlərin seçilib, yazılar yığımının dinamik obyektində yerləşdirilməsidir
- ✓ sətirlərin bir cədvəldən digərinə köçürülməsi, habelə qiymətlər siyahısından istifadə etməklə yazıların cədvələ əlavə edilməsi üçün nəzərdə tutulmuşdur
- yazıların cədvəldən silinməsi üçün sorğu yaradır
- cədvəl konstruktorunun və ya CREATE TABLE operatorunun köməyiylə cədvəlin strukturunun dəyişdirilməsi üçün nəzərdə tutulmuşdur
- verilmiş şərt əsasında cədvəlin bir və ya bir neçə sütununda qiymətlərin dəyişdirilməsi üçün tətbiq edilir

178. SELECT operatoru

- sətirlərin bir cədvəldən digərinə köçürülməsi, habelə qiymətlər siyahısından istifadə etməklə yazıların cədvələ əlavə edilməsi üçün nəzərdə tutulmuşdur
- ✓ icrasının nəticəsi VB-dən lazımi sətirlərin seçilib, yazılar yığımının dinamik obyektində yerləşdirilməsidir
- yazıların cədvəldən silinməsi üçün sorğu yaradır
- cədvəl konstruktorunun və ya CREATE TABLE operatorunun köməyiylə cədvəlin strukturunun dəyişdirilməsi üçün nəzərdə tutulmuşdur
- verilmiş şərt əsasında cədvəlin bir və ya bir neçə sütununda qiymətlərin dəyişdirilməsi üçün tətbiq edilir

179. yaradılan sorğu üçün yazıların mənbəyi olan cədvəllərin adları təyin edilməsi üçün istifadə edilir

- DML dili
- ✓ FROM açar sözü
- SELECT operatoru
- SQL dili
- DDL dili

180. VB-dən lazımi sətirlər seçilməsi və yazılar məcmusunun dinamik obyektində yerləşdirilməsinə imkan verir

- DML dili
- FROM açar sözü
- DDL dili
- ✓ SELECT operatoru
- SQL dili

181. VB-nin strukturunun təsvir edilməsi və müraciətlərin idarə edilməsi üçün istifadə edilir

- DML dili
- ✓ DDL dili
- SELECT operatoru
- FROM açar sözü
- SQL dili

182. verilənlərin seçilməsi və yeniləşdirilməsi üçün istifadə edilir

- FROM açar sözü
- DDL dili
- ✓ DML dili
- SELECT operatoru
- SQL dili

183. layihələndiriciyə, VB-yə sadə və mürəkkəb sorğular yaratmaq və icra etmək üçün imkan verir:

- DML dili
- ✓ SQL dili
- SELECT operatoru
- FROM açar sözü
- DDL dili

184. VB-nin və cədvəllərin tam quruluşunu təsvir etməklə layihələndiriciyə onları yaratmaq imkanı verir

- DML dili
- ✓ SQL dili
- SELECT operatoru
- FROM açar sözü
- DDL dili

185. SQL dili:

- verilənlərin seçilməsi və yeniləşdirilməsi üçün istifadə edilir
- ✓ verilənlərin relyatsion modelinin hazırlanması nəticəsində meydana gələn dillərdən biridir
- VB-dən lazımi sətirlər seçilməsi və yazılar məcmusunun dinamik obyektində yerləşdirilməsi üçün istifadə edilir
- yaradılan sorğu üçün yazıların mənbəyi olan cədvəllərin adları təyin edilməsi üçün istifadə edilir
- VB-nin strukturunun təsvir edilməsi və müraciətlərin idarə edilməsi üçün istifadə edilir

186. Access üçün SQL MS dili...

- verilənlərin seçilməsi və yeniləşdirilməsi üçün istifadə edilir
- ✓ burada dəyişənlər, nişanlar, dövrə, normal programistin işləməyə vərmiş etdiyi başqa elementlə yoxdur
- VB-dən lazımi sətirlər seçilməsi və yazılar məcmusunun dinamik obyektində yerləşdirilməsi üçün istifadə edilir
- yaradılan sorğu üçün yazıların mənbəyi olan cədvəllərin adları təyin edilməsi üçün istifadə edilir
- VB-nin strukturunun təsvir edilməsi və müraciətlərin idarə edilməsi üçün istifadə edilir

187. Access üçün SQL MS dili...

- verilənlərin seçilməsi və yeniləşdirilməsi üçün istifadə edilir
- ✓ verilənlərə müraciət metodunun göstərilməsini tələb etmir və operatorların sərbəst yazılış formatını istifadə edir
- VB-dən lazımi sətirlər seçilməsi və yazılar məcmusunun dinamik obyektində yerləşdirilməsi üçün istifadə edilir
- yaradılan sorğu üçün yazıların mənbəyi olan cədvəllərin adları təyin edilməsi üçün istifadə edilir
- VB-nin strukturunun təsvir edilməsi və müraciətlərin idarə edilməsi üçün istifadə edilir

188. Access üçün SQL MS dili...

- verilənlərin seçilməsi və yeniləşdirilməsi üçün istifadə edilir
- ✓ qeyri prosedur dillərə aid edilir
- VB-dən lazımi sətirlər seçilməsi və yazılar məcmusunun dinamik obyektində yerləşdirilməsi üçün istifadə edilir
- yaradılan sorğu üçün yazıların mənbəyi olan cədvəllərin adları təyin edilməsi üçün istifadə edilir
- VB-nin strukturunun təsvir edilməsi və müraciətlərin idarə edilməsi üçün istifadə edilir

189. FROM açar sözü...

- verilənlərin seçilməsi və yeniləşdirilməsi üçün istifadə edilir
- ✓ yaradılan sorğu üçün yazıların mənbəyi olan cədvəllərin adları təyin edilməsi üçün istifadə edilir
- VB-dən lazımi sətirlər seçilməsi və yazılar məcmusunun dinamik obyektində yerləşdirilməsi üçün istifadə edilir
- əlavə etmə, silmə və modifikasiya əməliyyatlarından istifadə etməklə verilənlərlə manipulyasiyaları icra edir
- VB-nin strukturunun təsvir edilməsi və müraciətlərin idarə edilməsi üçün istifadə edilir

190. SELECT operatoru...

- verilənlərin seçilməsi və yeniləşdirilməsi üçün istifadə edilir
- ✓ VB-dən lazımi sətirlər seçilməsi və yazılar məcmusunun dinamik obyektində yerləşdirilməsi üçün istifadə edilir
- əlavə etmə, silmə və modifikasiya əməliyyatlarından istifadə etməklə verilənlərlə manipulyasiyaları icra edir
- yaradılan sorğu üçün yazıların mənbəyi olan cədvəllərin adları təyin edilməsi üçün istifadə edilir
- VB-nin strukturunun təsvir edilməsi və müraciətlərin idarə edilməsi üçün istifadə edilir

191. DDL (Data Definition Language) dili:

- verilənlərin seçilməsi və yeniləşdirilməsi üçün istifadə edilir
- ✓ VB-nin strukturunun təsvir edilməsi və müraciətlərin idarə edilməsi üçün istifadə edilir

- VB-dən lazımi sətirlər seçilməsi və yazılar məcmusunun dinamik obyektində yerləşdirilməsi üçün istifadə edilir
- yaradılan sorğu üçün yazıların mənbəyi olan cədvəllərin adları təyin edilməsi üçün istifadə edilir
- əlavə etmə, silmə və modifikasiya əməliyyatlarından istifadə etməklə verilənlərlə manipulyasiyaları icra edir

192. DML (Data Manipulation Language) dili:

- əlavə etmə, silmə və modifikasiya əməliyyatlarından istifadə etməklə verilənlərlə manipulyasiyaları icra edir
- ✓ verilənlərin seçilməsi və yeniləşdirilməsi üçün istifadə edilir
- VB-dən lazımi sətirlər seçilməsi və yazılar məcmusunun dinamik obyektində yerləşdirilməsi üçün istifadə edilir
- yaradılan sorğu üçün yazıların mənbəyi olan cədvəllərin adları təyin edilməsi üçün istifadə edilir
- VB-nin strukturunun təsvir edilməsi və müraciətlərin idarə edilməsi üçün istifadə edilir

193. SQL dili VB layihələndiricisinə imkan verir ki:

- verilənlər seçilsin və yeniləşdirilsin
- ✓ VB-yə sadə və mürəkkəb sorğular yaratsın və icra etsin
- VB-dən lazımi sətirlər seçilsin və yazılar məcmusunun dinamik obyektində yerləşdirilsin
- yaradılan sorğu üçün yazıların mənbəyi olan cədvəllərin adları təyin edilsin
- VB-nin strukturu təsvir edilsin və müraciətlər idarə edilsin

194. SQL dili VB layihələndiricisinə imkan verir ki:

- verilənlər seçilsin və yeniləşdirilsin
- ✓ əlavə etmə, silmə və modifikasiya əməliyyatlarından istifadə etməklə verilənlərlə manipulyasiyalar etsin
- VB-dən lazımi sətirlər seçilsin və yazılar məcmusunun dinamik obyektində yerləşdirilsin
- yaradılan sorğu üçün yazıların mənbəyi olan cədvəllərin adları təyin edilsin
- VB-nin strukturu təsvir edilsin və müraciətlər idarə edilsin

195. Böyük porsiyalarla yenilənmə

- OLTP sistemlərdə yenilənmə tezliyi xüsusiyyətlərindən biri
- ✓ QQYS-də yenilənmə tezliyi xüsusiyyətlərindən biri
- QQYS-də VA-nın konsepsiyası və istifadə məqsədlərindən biri
- Bill İnmana görə VA-ya xas olan xüsusiyyətlərdən biri
- VA-nın yaradılması zamanı həll edilməsi tələb edilən məsələlərdən biri

196. aşağı tezlik

- OLTP sistemlərdə verilənlərin yenilənmə tezliyi
- ✓ QQYS-də verilənlərin yenilənmə tezliyi
- QQYS-də VA-nın konsepsiyası və istifadə məqsədlərindən biri
- Bill İnmana görə VA-ya xas olan xüsusiyyətlərdən biri
- VA-nın yaradılması zamanı həll edilməsi tələb edilən məsələlərdən biri

197. Bir neçə ildən onlarla ilə qədər

- OLTP sistemlərdə verilənlərin saxlanma dövrü
- ✓ QQYS-də verilənlərin saxlanma dövrü
- QQYS-də VA-nın konsepsiyası və istifadə məqsədlərindən biri
- Bill İnmana görə VA-ya xas olan xüsusiyyətlərdən biri
- VA-nın yaradılması zamanı həll edilməsi tələb edilən məsələlərdən biri

198. Aqreqasiya olunmuş

- OLTP sistemlərdə verilənlərin aqreqasiya səviyyəsi
- ✓ QQYS-də verilənlərin aqreqasiya səviyyəsi
- QQYS-də VA-nın konsepsiyası və istifadə məqsədlərindən biri
- Bill İnmana görə VA-ya xas olan xüsusiyyətlərdən biri
- VA-nın yaradılması zamanı həll edilməsi tələb edilən məsələlərdən biri

- 199.** modelləşdirmə
- OLTP sistemlərdə verilənlərin təyinatı
  - ✓ QQYS-də verilənlərin təyinatı
  - QQYS-də VA-nın konsepsiyası və istifadə məqsədlərindən biri
  - Bill İnmana görə VA-ya xas olan xüsusiyyətlərdən biri
  - VA-nın yaradılması zamanı həll edilməsi tələb edilən məsələlərdən biri

- 200.** Proqnozlaşdırma
- OLTP sistemlərdə verilənlərin təyinatı
  - ✓ QQYS-də verilənlərin təyinatı
  - QQYS-də VA-nın konsepsiyası və istifadə məqsədlərindən biri
  - Bill İnmana görə VA-ya xas olan xüsusiyyətlərdən biri
  - VA-nın yaradılması zamanı həll edilməsi tələb edilən məsələlərdən biri

- 201.** Analitik e`mal
- OLTP sistemlərdə verilənlərin təyinatı
  - ✓ QQYS-də verilənlərin təyinatı
  - QQYS-də VA-nın konsepsiyası və istifadə məqsədlərindən biri
  - Bill İnmana görə VA-ya xas olan xüsusiyyətlərdən biri
  - VA-nın yaradılması zamanı həll edilməsi tələb edilən məsələlərdən biri

- 202.** Kiçik porsiyalarla yenilənmə
- QQYS-də yenilənmə tezliyi xüsusiyyətlərindən biri
  - ✓ OLTP sistemlərdə yenilənmə tezliyi xüsusiyyətlərindən biri
  - QQYS-də VA-nın konsepsiyası və istifadə məqsədlərindən biri
  - Bill İnmana görə VA-ya xas olan xüsusiyyətlərdən biri
  - VA-nın yaradılması zamanı həll edilməsi tələb edilən məsələlərdən biri

- 203.** Yüksək tezlikli
- QQYS-də verilənlərin yenilənmə tezliyi
  - ✓ OLTP sistemlərdə verilənlərin yenilənmə tezliyi
  - QQYS-də VA-nın konsepsiyası və istifadə məqsədlərindən biri
  - Bill İnmana görə VA-ya xas olan xüsusiyyətlərdən biri
  - VA-nın yaradılması zamanı həll edilməsi tələb edilən məsələlərdən biri

- 204.** Bir neçə aydan bir ilə qədər
- QQYS-də verilənlərin saxlanma dövrü
  - ✓ OLTP sistemlərdə verilənlərin saxlanma dövrü
  - QQYS-də VA-nın konsepsiyası və istifadə məqsədlərindən biri
  - Bill İnmana görə VA-ya xas olan xüsusiyyətlərdən biri
  - VA-nın yaradılması zamanı həll edilməsi tələb edilən məsələlərdən biri

- 205.** Detallaşdırılmış
- QQYS-də verilənlərin aqreqasiya səviyyəsi
  - ✓ OLTP sistemlərdə verilənlərin aqreqasiya səviyyəsi
  - QQYS-də VA-nın konsepsiyası və istifadə məqsədlərindən biri
  - Bill İnmana görə VA-ya xas olan xüsusiyyətlərdən biri
  - VA-nın yaradılması zamanı həll edilməsi tələb edilən məsələlərdən biri

- 206.** mürəkkəb olmayan e`mal növləri
- QQYS-də verilənlərin təyinatı
  - ✓ OLTP sistemlərdə verilənlərin təyinatı

- QQYS-də VA-nın konsepsiyası və istifadə məqsədlərindən biri
- Bill İnmana görə VA-ya xas olan xüsusiyyətlərdən biri
- VA-nın yaradılması zamanı həll edilməsi tələb edilən məsələlərdən biri

207. Operativ axtarış

- QQYS-də verilənlərin təyinatı
- √ OLTP sistemlərdə verilənlərin təyinatı
- QQYS-də VA-nın konsepsiyası və istifadə məqsədlərindən biri
- Bill İnmana görə VA-ya xas olan xüsusiyyətlərdən biri
- VA-nın yaradılması zamanı həll edilməsi tələb edilən məsələlərdən biri

208. QQYS-də verilənlərin yenilənmə tezliyi

- yüksək tezlikli
- √ aşağı tezlikli
- verilənlərin dəyişməzliyi
- həmsi doğrudur
- kiçik porsiyalarla yenilənmə

209. OLTP sistemlərdə verilənlərin yenilənməsi

- aşağı tezlikli
- √ kiçik porsiyalarla yenilənmə
- verilənlərin dəyişməzliyi
- həmsi doğrudur
- böyük porsiyalarla yenilənmə

210. OLTP sistemlərdə verilənlərin yenilənmə tezliyi

- aşağı tezlikli
- √ yüksək tezlikli
- verilənlərin dəyişməzliyi
- həmsi doğrudur
- böyük porsiyalarla yenilənmə

211. QQYS-də verilənlərin saxlanma dövrü

- bir neçə aydan bir ilə qədər
- bir neçə il
- bir il
- √ bir neçə ildən onlarla ilə qədər
- bir neçə ay

212. OLTP sistemlərdə verilənlərin saxlanma dövrü

- bir neçə ay
- √ bir neçə aydan bir ilə qədər
- bir neçə ildən onlarla ilə qədər
- bir neçə il
- bir il

213. QQYS-də verilənlərin aqreqasiya səviyyəsi

- detallaşdırılmış
- √ aqreqasiya olunmuş
- operativ
- proqnozlaşdırılmış
- yenilənmiş

- 214.** OLTP sistemlərdə verilənlərin aqreqasiya səviyyəsi
- aqreqasiya olunmuş
  - √ detallaşdırılmış
  - operativ
  - proqnozlaşdırılmış
  - yenilənmiş
- 215.** QQYS-də verilənlərin təyinatı
- operativ axtarış
  - √ modelləşdirmə
  - verilənlərin detallaşdırılması
  - verilənlərin yenilənməsi
  - mürəkkəb olmayan e`mal növləri
- 216.** QQYS-də verilənlərin təyinatı
- operativ axtarış
  - √ proqnozlaşdırma
  - verilənlərin detallaşdırılması
  - verilənlərin yenilənməsi
  - mürəkkəb olmayan e`mal növləri
- 217.** QQYS-də verilənlərin təyinatı
- operativ axtarış
  - √ analitik e`mal
  - verilənlərin detallaşdırılması
  - verilənlərin yenilənməsi
  - mürəkkəb olmayan e`mal növləri
- 218.** OLTP sistemlərdə verilənlərin təyinatlı
- analitik e`mal
  - √ mürəkkəb olmayan e`mal növləri
  - modelləşdirmə
  - aqreqasiya
  - proqnozlaşdırma
- 219.** OLTP sistemlərdə verilənlərin təyinatlı
- analitik e`mal
  - √ operativ axtarış
  - modelləşdirmə
  - aqreqasiya
  - proqnozlaşdırma
- 220.** VA-nın xronologiyasının saxlanması xüsusiyyəti
- Vahid sintaksis və semantik formaya gətirməklə, müxtəlif layihələndiricilər tərəfindən hazırlanmış əlavələrdən yüklənən verilənlərin birləşdirilməsidir
  - √ Verilənlər ambarı quruluşunda `TARİX` və/və ya `VAXT` tipli açar atributların daxil edilməsi xronologiyasının uçotudur
  - Verilənlər ambarının onlarla əməliyyat aparən əlavənin deyil, predmet sahəsinin xüsusiyyətlərini nəzərə almaqla hazırlanmasıdır
  - Əksər analitik sorğuların icrası üçün, VA-nın quruluşunda `TARİX` və/ və ya `VAXT` tipli atributların xronologiyasının uçotu tələb olunmur
  - Analitik sistemlərin OLTP sistemlərdən vacib fərqi, verilənlərin yükləndikdən sonra dəyişməz qalması və yazıların əlavə edilməsindən başqa heç bir yenilənmənin nəzərdə tutulmamasıdır
- 221.** VA-nın verilənlərin dəyişməzliyi xüsusiyyəti

- Vahid sintaksis və semantik formaya gətirməklə, müxtəlif layihələndiricilər tərəfindən hazırlanmış əlavələrdən yüklənən verilənlərin birləşdirilməsidir
- √ Analitik sistemlərin OLTP sistemlərdən vacib fərqi olan, verilənlərin yükləndikdən sonra dəyişməz qalması və yazıların əlavə edilməsindən başqa heç bir yenilənmənin nəzərdə tutulmamasıdır
- Verilənlər ambarı quruluşunda `TARİX` və/və ya `VAXT` tipli açar atributların daxil edilməsi xronologiyasının uçotudur
- VA-ya yükləndikdən sonra verilənlər, bir neçə aydan bir ilə qədər saxlanır və tez-tez kiçik porsiyalarla yenilənir
- Verilənlər ambarının onlarla əməliyyat aparən əlavənin deyil, predmet sahəsinin xüsusiyyətlərini nəzərə almaqla hazırlanmasıdır

222. VA-nın verilənlərin dəyişməzliyi xüsusiyyəti

- Verilənlər ambarının onlarla əməliyyat aparən əlavənin deyil, predmet sahəsinin xüsusiyyətlərini nəzərə almaqla hazırlanmasıdır
- √ Vahid sintaksis və semantik formaya gətirməklə, müxtəlif layihələndiricilər tərəfindən hazırlanmış əlavələrdən yüklənən verilənlərin birləşdirilməsidir
- Verilənlər ambarı quruluşunda `TARİX` və/və ya `VAXT` tipli açar atributların daxil edilməsi xronologiyasının uçotudur
- Müxtəlif sintaksis və semantik formaya gətirməklə, müxtəlif əlavələrdən yüklənmiş verilənlərin detallaşdırılmasıdır (xırdalanmasıdır)
- Analitik sistemlərin OLTP sistemlərdən vacib fərqi, verilənlərin yükləndikdən sonra dəyişməz qalması və yazıların əlavə edilməsindən başqa heç bir yenilənmənin nəzərdə tutulmamasıdır

223. VA-nın predmet sahəsinə yönlənmə xüsusiyyəti

- Analitik sistemlərin OLTP sistemlərdən vacib fərqi, verilənlərin yükləndikdən sonra dəyişməz qalması və yazıların əlavə edilməsindən başqa heç bir yenilənmənin nəzərdə tutulmamasıdır
- Verilənlər ambarı quruluşunda `TARİX` və/və ya `VAXT` tipli açar atributların daxil edilməsi xronologiyasının uçotudur
- VA predmet sahəsinin və verilənlərlə əməliyyat aparən əlavənin, verilənlərinin aqreqasiya və inteqrasiya səviyyəsini nəzərə almaqla hazırlanmasıdır
- Vahid sintaksis və semantik formaya gətirməklə, müxtəlif layihələndiricilər tərəfindən hazırlanmış əlavələrdən yüklənən verilənlərin birləşdirilməsidir
- √ Verilənlər ambarının onlarla əməliyyat aparən əlavənin deyil, predmet sahəsinin xüsusiyyətlərini nəzərə almaqla hazırlanmasıdır

224. Verilənlər ambarı quruluşunda `TARİX` və/və ya `VAXT` tipli açar atributların daxil edilməsi xronologiyasının uçotu – bu:

- VA-nın verilənlərin saxlanma dövrü xüsusiyyətidir
- √ xronologiyanın saxlanması xüsusiyyətidir
- VA-nın verilənlərin dəyişməzliyi xüsusiyyətidir
- VA-nın verilənlərin interallığı xüsusiyyətidir
- VA-nın yenilənmə tezliyi xüsusiyyətidir

225. Verilənlər ambarının yaradılması zamanı həll olunması tələb edilən əsas məsələlərdən biri

- Yenilənməyən və xronologiyayı saxlayan verilənlər yığıdır
- √ verilənlər ambarının ilkin doldurulması və sonra tamamlanmasıdır
- Verilənlərin saxlanma dövrüdür
- informasiyaların ənənəvi OLTP-lərinin müxtəlif mənbələrindən, təşkilata nəzərən daxili və xarici elektron informasiya arxivlərindən olan verilənlərin ümumiləşdirilməməsi və razılaştırılmasıdır
- Analitiklərin qərar hazırlanması üçün lazım olan bütün informasiyalarla vaxtında təminatdır

226. Verilənlər ambarının yaradılması zamanı həll olunması tələb edilən əsas məsələlərdən biri

- Yenilənməyən və xronologiyayı saxlayan verilənlər yığıdır
- √ Analitik sorğulara yol verilə bilən cavab vaxtı və tələb olunan yaddaş həcminin təmin edilməsi nöqtəyi nəzərdən verilənlərin saxlanması optimal quruluşunun seçilməsidir
- Verilənlərin saxlanma dövrüdür
- informasiyaların ənənəvi OLTP-lərinin müxtəlif mənbələrindən, təşkilata nəzərən daxili və xarici elektron informasiya arxivlərindən olan verilənlərin ümumiləşdirilməməsi və razılaştırılmasıdır
- Analitiklərin qərar hazırlanması üçün lazım olan bütün informasiyalarla vaxtında təminatdır

227. QQYS və OLTP-də verilənlərin xüsusiyyətlərindən biri

- Yenilənməyən və xronologiyayı saxlayan verilənlər yığıdır
- √ yenilənmə tezliyidir
- informasiyaların ənənəvi OLTP-lərinin müxtəlif mənbələrindən, təşkilata nəzərən daxili və xarici elektron informasiya arxivlərindən olan verilənlərin ümumiləşdirilməməsi və razılaştırılmasıdır

- Analitik sorğulara yol verilə bilən cavab vaxtı və tələb olunan yaddaş həcmnin təmin edilməsi nöqtəyi nəzərdən verilənlərin saxlanmasının optimal quruluşunun seçilməsidir
- Analitiklərin qərar hazırlanması üçün lazım olan bütün informasiyalarla vaxtında təminatdır

228. QQYS və OLTP-də verilənlərin xüsusiyyətlərindən biri

- Yenilənməyən və xronologiyayı saxlayan verilənlər yığımıdır
- ✓ Verilənlərin saxlanma dövrüdür
- informasiyaların ənənəvi OLTP-lərinin müxtəlif mənbələrindən, təşkilata nəzərən daxili və xarici elektron informasiya arxivlərindən olan verilənlərin ümumiləşdirilməməsi və razılaşdırılmasıdır
- Analitik sorğulara yol verilə bilən cavab vaxtı və tələb olunan yaddaş həcmnin təmin edilməsi nöqtəyi nəzərdən verilənlərin saxlanmasının optimal quruluşunun seçilməsidir
- Analitiklərin qərar hazırlanması üçün lazım olan bütün informasiyalarla vaxtında təminatdır

229. QQYS və OLTP-də verilənlərin xüsusiyyətlərindən biri

- Yenilənməyən və xronologiyayı saxlayan verilənlər yığımıdır
- ✓ verilənlərin aqreqasiya səviyyəsidir
- informasiyaların ənənəvi OLTP-lərinin müxtəlif mənbələrindən, təşkilata nəzərən daxili və xarici elektron informasiya arxivlərindən olan verilənlərin ümumiləşdirilməməsi və razılaşdırılmasıdır
- Analitik sorğulara yol verilə bilən cavab vaxtı və tələb olunan yaddaş həcmnin təmin edilməsi nöqtəyi nəzərdən verilənlərin saxlanmasının optimal quruluşunun seçilməsidir
- Analitiklərin qərar hazırlanması üçün lazım olan bütün informasiyalarla vaxtında təminatdır

230. QQYS və OLTP-də verilənlərin xüsusiyyətlərindən biri

- Yenilənməyən və xronologiyayı saxlayan verilənlər yığımıdır
- ✓ verilənlərin təyinatlılığı
- informasiyaların ənənəvi OLTP-lərinin müxtəlif mənbələrindən, təşkilata nəzərən daxili və xarici elektron informasiya arxivlərindən olan verilənlərin ümumiləşdirilməməsi və razılaşdırılmasıdır
- Analitik sorğulara yol verilə bilən cavab vaxtı və tələb olunan yaddaş həcmnin təmin edilməsi nöqtəyi nəzərdən verilənlərin saxlanmasının optimal quruluşunun seçilməsidir
- Analitiklərin qərar hazırlanması üçün lazım olan bütün informasiyalarla vaxtında təminatdır

231. Verilənlər ambarının QQYS-də istifadə kosepsiyasının məqsədlərindən biri

- Yenilənməyən və xronologiyayı saxlayan verilənlər yığımıdır
- ✓ verilənlərin inteqrasiya olunmuş mənbəyinin yaradılmasıdır
- Verilənlərin saxlanma dövrüdür
- Analitiklərin qərar hazırlanması üçün lazım olan bütün informasiyalarla vaxtında təminatdır
- Analitik sorğulara yol verilə bilən cavab vaxtı və tələb olunan yaddaş həcmnin təmin edilməsi nöqtəyi nəzərdən verilənlərin saxlanmasının optimal quruluşunun seçilməsidir

232. Verilənlər ambarının QQYS-də istifadə kosepsiyasının məqsədlərindən biri

- Yenilənməyən və xronologiyayı saxlayan verilənlər yığımıdır
- Analitiklərin qərar hazırlanması üçün lazım olan bütün informasiyalarla vaxtında təminatdır
- Analitik sorğulara yol verilə bilən cavab vaxtı və tələb olunan yaddaş həcmnin təmin edilməsi nöqtəyi nəzərdən verilənlərin saxlanmasının optimal quruluşunun seçilməsidir
- Verilənlərin saxlanma dövrüdür
- ✓ təşkilatın vahid verilənlər modelinin yaradılmasıdır

233. Verilənlər ambarının QQYS-də istifadə kosepsiyasının məqsədlərindən biri

- Verilənlərin saxlanma dövrüdür
- Analitik sorğulara yol verilə bilən cavab vaxtı və tələb olunan yaddaş həcmnin təmin edilməsi nöqtəyi nəzərdən verilənlərin saxlanmasının optimal quruluşunun seçilməsidir
- Yenilənməyən və xronologiyayı saxlayan verilənlər yığımıdır
- informasiyaların ənənəvi OLTP-lərinin müxtəlif mənbələrindən, təşkilata nəzərən daxili və xarici elektron informasiya arxivlərindən olan verilənlərin ümumiləşdirilməməsi və razılaşdırılmasıdır
- ✓ Analitiklərin qərar hazırlanması üçün lazım olan bütün informasiyalarla vaxtında təminatdır

234. Bill İnnmana görə, verilənlər ambarının təyinedicilərindən biri

- Analitiklərin qərar hazırlanması üçün lazım olan bütün informasiyalarla vaxtında təminatdır
- Verilənlərin saxlanma dövrüdür
- Analitik sorğulara yol verilə bilən cavab vaxtı və tələb olunan yaddaş həcminin təmin edilməsi nöqteyi nəzərindən verilənlərin saxlanmasının optimal quruluşunun seçilməsidir
- ✓ idarəetmə qərarlarının qəbulunun təmin edilməsi üçün nəzərdə tutulmuşdur
- informasiyaların ənənəvi OLTP-lərinin müxtəlif mənbələrindən, təşkilata nəzərən daxili və xarici elektron informasiya arxivlərindən olan verilənlərin ümumiləşdirilməməsi və razılaşdırılmasıdır

235. Bill İnnmana görə, verilənlər ambarının təyinedicilərindən biri

- informasiyaların ənənəvi OLTP-lərinin müxtəlif mənbələrindən, təşkilata nəzərən daxili və xarici elektron informasiya arxivlərindən olan verilənlərin ümumiləşdirilməməsi və razılaşdırılmasıdır
- Verilənlərin saxlanma dövrüdür
- ✓ Yenilənməyən və xronologiyayı saxlayan verilənlər yığıdır
- Analitiklərin qərar hazırlanması üçün lazım olan bütün informasiyalarla vaxtında təminatdır
- Analitik sorğulara yol verilə bilən cavab vaxtı və tələb olunan yaddaş həcminin təmin edilməsi nöqteyi nəzərindən verilənlərin saxlanmasının optimal quruluşunun seçilməsidir

236. Bill İnnmana görə, verilənlər ambarının təyinedicilərindən biri

- Yenilənməyən və xronologiyayı saxlayan verilənlər yığıdır
- Analitiklərin qərar hazırlanması üçün lazım olan bütün informasiyalarla vaxtında təminatdır
- Analitik sorğulara yol verilə bilən cavab vaxtı və tələb olunan yaddaş həcminin təmin edilməsi nöqteyi nəzərindən verilənlərin saxlanmasının optimal quruluşunun seçilməsidir
- Verilənlərin saxlanma dövrüdür
- ✓ inteqrasiya olunmasıdır

237. Bill İnnmana görə, verilənlər ambarının təyinedicilərindən biri

- Verilənlərin saxlanma dövrüdür
- Analitik sorğulara yol verilə bilən cavab vaxtı və tələb olunan yaddaş həcminin təmin edilməsi nöqteyi nəzərindən verilənlərin saxlanmasının optimal quruluşunun seçilməsidir
- Analitiklərin qərar hazırlanması üçün lazım olan bütün informasiyalarla vaxtında təminatdır
- informasiyaların ənənəvi OLTP-lərinin müxtəlif mənbələrindən, təşkilata nəzərən daxili və xarici elektron informasiya arxivlərindən olan verilənlərin ümumiləşdirilməməsi və razılaşdırılmasıdır
- ✓ Predmet yönümlüdür

238. Verilənlər ambarı konsepsiyasının qaydalarından biri

- Yenilənməyən və xronologiyayı saxlayan verilənlər yığıdır
- Analitik sorğulara yol verilə bilən cavab vaxtı və tələb olunan yaddaş həcminin təmin edilməsi nöqteyi nəzərindən verilənlərin saxlanmasının optimal quruluşunun seçilməsidir
- Verilənlərin saxlanma dövrüdür
- ✓ Tranzaksiyaların e`mal sistemlərində və QQYS-də istifadə edilən verilənlər yığımlarının bölünməsidir (fərqləndirilməsidir)
- Analitiklərin qərar hazırlanması üçün lazım olan bütün informasiyalarla vaxtında təminatdır

239. Verilənlər ambarı konsepsiyasının qaydalarından biri

- Yenilənməyən və xronologiyayı saxlayan verilənlər yığıdır
- ✓ informasiyaların ənənəvi OLTP-lərinin müxtəlif mənbələrindən, təşkilata nəzərən daxili və xarici elektron informasiya arxivlərindən olan verilənlərin ümumiləşdirilməməsi və razılaşdırılmasıdır
- Verilənlərin saxlanma dövrüdür
- Analitik sorğulara yol verilə bilən cavab vaxtı və tələb olunan yaddaş həcminin təmin edilməsi nöqteyi nəzərindən verilənlərin saxlanmasının optimal quruluşunun seçilməsidir
- Analitiklərin qərar hazırlanması üçün lazım olan bütün informasiyalarla vaxtında təminatdır

240. İstifadəçilərin verilənlərə əlverişli müraciətinin təmin edilməsi – bu:

- Bill İnnman tərəfindən verilənlər ambarını xarakterizə etmək üçün verilən təyinedicilərdən biri
- ✓ verilənlər ambarının yaradılması zamanı həll edilməsi tələb olunan məsələlərdən biri
- QQYS və OLTP-də verilənlərin xüsusiyyətlərindən biri

- verilənlər ambarı konsepsiyasının qaydalarından biri
- QQYS-də verilənlər ambarı konsepsiyasının istifadəsi məqsədlərindən biri

241. Ambarın verilənlərlə ilkin doldurulması və sonra tamamlanması – bu:

- QQYS və OLTP-də verilənlərin xüsusiyyətlərindən biri
- Bill İnman tərəfindən verilənlər ambarını xarakterizə etmək üçün verilən təyinedicilərdən biri
- QQYS-də verilənlər ambarı konsepsiyasının istifadəsi məqsədlərindən biri
- ✓ verilənlər ambarının yaradılması zamanı həll edilməsi tələb olunan məsələlərdən biri
- verilənlər ambarı konsepsiyasının qaydalarından biri

242. Yenilənmə tezliyi – bu:

- Bill İnman tərəfindən verilənlər ambarını xarakterizə etmək üçün verilən təyinedicilərdən biri
- ✓ QQYS və OLTP-də verilənlərin xüsusiyyətlərindən biri
- verilənlər ambarı konsepsiyasının qaydalarından biri
- verilənlər ambarının yaradılması zamanı həll edilməsi tələb olunan məsələlərdən biri
- QQYS-də verilənlər ambarı konsepsiyasının istifadəsi məqsədlərindən biri

243. Verilənlərin saxlanma dövrü – bu:

- Bill İnman tərəfindən verilənlər ambarını xarakterizə etmək üçün verilən təyinedicilərdən biri
- ✓ QQYS və OLTP-də verilənlərin xüsusiyyətlərindən biri
- verilənlər ambarı konsepsiyasının qaydalarından biri
- verilənlər ambarının yaradılması zamanı həll edilməsi tələb olunan məsələlərdən biri
- QQYS-də verilənlər ambarı konsepsiyasının istifadəsi məqsədlərindən biri

244. Verilənlərin aqreqasiya səviyyəsi – bu:

- Bill İnman tərəfindən verilənlər ambarını xarakterizə etmək üçün verilən təyinedicilərdən biri
- ✓ QQYS və OLTP-də verilənlərin xüsusiyyətlərindən biri
- verilənlər ambarı konsepsiyasının qaydalarından biri
- verilənlər ambarının yaradılması zamanı həll edilməsi tələb olunan məsələlərdən biri
- QQYS-də verilənlər ambarı konsepsiyasının istifadəsi məqsədlərindən biri

245. Verilənlərin təyinatlılığı – bu:

- Bill İnman tərəfindən verilənlər ambarını xarakterizə etmək üçün verilən təyinedicilərdən biri
- ✓ QQYS və OLTP-də verilənlərin xüsusiyyətlərindən biri
- verilənlər ambarı konsepsiyasının qaydalarından biri
- verilənlər ambarının yaradılması zamanı həll edilməsi tələb olunan məsələlərdən biri
- QQYS-də verilənlər ambarı konsepsiyasının istifadəsi məqsədlərindən biri

246. Təşkilatın vahid verilənlər modelinin yaradılması – bu:

- Bill İnman tərəfindən verilənlər ambarını xarakterizə etmək üçün verilən təyinedicilərdən biri
- ✓ QQYS-də verilənlər ambarı konsepsiyasının istifadəsi məqsədlərindən biri
- QQYS və OLTP-də verilənlərin xüsusiyyətlərindən biri
- verilənlər ambarının yaradılması zamanı həll edilməsi tələb olunan məsələlərdən biri
- verilənlər ambarı konsepsiyasının qaydalarından biri

247. Analitiklərin qərar hazırlanması üçün lazım olan bütün informasiyalarla vaxtında təminatı – bu:

- Bill İnman tərəfindən verilənlər ambarını xarakterizə etmək üçün verilən təyinedicilərdən biri
- ✓ QQYS-də verilənlər ambarı konsepsiyasının istifadəsi məqsədlərindən biri
- QQYS və OLTP-də verilənlərin xüsusiyyətlərindən biri
- verilənlər ambarının yaradılması zamanı həll edilməsi tələb olunan məsələlərdən biri
- verilənlər ambarı konsepsiyasının qaydalarından biri

248. İdarəedici qərar qəbulunu təmin etmək üçün nəzərdə tutulmuşdur – bu:

- verilənlər ambarı konsepsiyasının qaydalarından biri
- √ Bill İnman tərəfindən verilənlər ambarını xarakterizə etmək üçün verilən təyinedicilərdən biri
- QQYS və OLTP-də verilənlərin xüsusiyyətlərindən biri
- verilənlər ambarının yaradılması zamanı həll edilməsi tələb olunan məsələlərdən biri
- QQYS-də verilənlər ambarı konsepsiyasının istifadəsi məqsədlərindən biri

249. Yenilənməyən və xronologiyayı saxlayan verilənlər yığımı – bu:

- verilənlər ambarı konsepsiyasının qaydalarından biri
- √ Bill İnman tərəfindən verilənlər ambarını xarakterizə etmək üçün verilən təyinedicilərdən biri
- QQYS və OLTP-də verilənlərin xüsusiyyətlərindən biri
- verilənlər ambarının yaradılması zamanı həll edilməsi tələb olunan məsələlərdən biri
- QQYS-də verilənlər ambarı konsepsiyasının istifadəsi məqsədlərindən biri

250. İntegrasiya edilmiş (ümumiləşmiş) – bu:

- verilənlər ambarı konsepsiyasının qaydalarından biri
- √ Bill İnman tərəfindən verilənlər ambarını xarakterizə etmək üçün verilən təyinedicilərdən biri
- QQYS və OLTP-də verilənlərin xüsusiyyətlərindən biri
- verilənlər ambarının yaradılması zamanı həll edilməsi tələb olunan məsələlərdən biri
- QQYS-də verilənlər ambarı konsepsiyasının istifadəsi məqsədlərindən biri

251. Predmet yönümlülük – bu:

- verilənlər ambarı konsepsiyasının qaydalarından biri
- √ Bill İnman tərəfindən verilənlər ambarını xarakterizə etmək üçün verilən təyinedicilərdən biri
- QQYS və OLTP-də verilənlərin xüsusiyyətlərindən biri
- verilənlər ambarının yaradılması zamanı həll edilməsi tələb olunan məsələlərdən biri
- QQYS-də verilənlər ambarı konsepsiyasının istifadəsi məqsədlərindən biri

252. Tranzaksiyaların e`malı sistemlərində və QQYS-də istifadə edilən verilənlər yığımlarının bölünməsi (fərqləndirilməsi) – bu:

- Bill İnman tərəfindən verilənlər ambarını xarakterizə etmək üçün verilən təyinedicilərdən biri
- √ verilənlər ambarı konsepsiyasının qaydalarından biri
- QQYS və OLTP-də verilənlərin xüsusiyyətlərindən biri
- verilənlər ambarının yaradılması zamanı həll edilməsi tələb olunan məsələlərdən biri
- QQYS-də verilənlər ambarı konsepsiyasının istifadəsi məqsədlərindən biri

253. Aşağıdakıların hansı QQYS-nin verilənlər bazası üçün daha yüksək səviyyədə xarakterikdir?

- sorğulara xidmət zamanı istifadə edilən verilənlər daha xırdalıqları əhatə edir
- √ sorğulara xidmət zamanı xırdalıqlar deyil, ümumiləşmiş verilənlər istifadə edilir
- normallaşdırılmış VB-də eyni qiymətlərin müxtəlif münasibətlərdə yenilənməsinə ehtiyac olmur.
- relyasiya modeli cədvəldə yazıların qaydalanmasını nəzərdə tutmur
- cədvəllərin normallaşdırılması informasiya artıqlığını aradan qaldırır ki, bu da informasiyaların yenilənməsi üçün lazım olan təsirlərin miqdarını azaldır

254. Aşağıdakıların hansı QQYS-nin verilənlər bazası üçün daha yüksək səviyyədə xarakterikdir?

- relyasiya modeli cədvəldə yazıların qaydalanmasını nəzərdə tutmur
- cədvəllərin normallaşdırılması informasiya artıqlığını aradan qaldırır ki, bu da informasiyaların yenilənməsi üçün lazım olan təsirlərin miqdarını azaldır
- √ sorğuların icrası üçün böyük informasiya massivlərinin icrası tələb olunur
- normallaşdırılmış VB-də eyni qiymətlərin müxtəlif münasibətlərdə yenilənməsinə ehtiyac olmur.
- sorğulara xidmət zamanı istifadə edilən verilənlər daha xırdalıqları əhatə edir

255. Aşağıdakıların hansı QQYS-nin verilənlər bazası üçün daha yüksək səviyyədə xarakterikdir?

- sorğulara xidmət zamanı istifadə edilən verilənlər daha xırdalıqları əhatə edir

- ✓ normallaşdırma problemi o qədər də aktual deyil
- normallaşdırılmış VB-də eyni qiymətlərin müxtəlif münasibətlərdə yenilənməsinə ehtiyac olmur.
- relyasiya modeli cədvəldə yazıların qaydalanmasını nəzərdə tutmur
- cədvəllərin normallaşdırılması informasiya artıqlığını aradan qaldırır ki, bu da informasiyaların yenilənməsi üçün lazım olan təsirlərin miqdarını azaldır

256. Aşağıdakıların hansı QQYS-nin verilənlər bazası üçün daha yüksək səviyyədə xarakterikdir?

- sorğulara xidmət zamanı istifadə edilən verilənlər daha xırdalıqları əhatə edir
- ✓ sistemdə verilənlərin əsasən toplanması və oxunması həyata keçirilir
- normallaşdırılmış VB-də eyni qiymətlərin müxtəlif münasibətlərdə yenilənməsinə ehtiyac olmur.
- relyasiya modeli cədvəldə yazıların qaydalanmasını nəzərdə tutmur
- cədvəllərin normallaşdırılması informasiya artıqlığını aradan qaldırır ki, bu da informasiyaların yenilənməsi üçün lazım olan təsirlərin miqdarını azaldır

257. Aşağıdakıların hansı QQYS-nin verilənlər bazası üçün daha yüksək səviyyədə xarakterikdir?

- sorğulara xidmət zamanı istifadə edilən verilənlər daha xırdalıqları əhatə edir
- ✓ verilənlər demək olar ki, yenilənmir
- normallaşdırılmış VB-də eyni qiymətlərin müxtəlif münasibətlərdə yenilənməsinə ehtiyac olmur.
- relyasiya modeli cədvəldə yazıların qaydalanmasını nəzərdə tutmur
- cədvəllərin normallaşdırılması informasiya artıqlığını aradan qaldırır ki, bu da informasiyaların yenilənməsi üçün lazım olan təsirlərin miqdarını azaldır

258. Aşağıdakıların hansı OLTP sistemlərin VB-si üçün daha xarakterikdir?

- verilənlər demək olar ki, yenilənmir
- ✓ relyasiya modeli cədvəldə yazıların qaydalanmasını nəzərdə tutmur
- normallaşdırma problemi o qədər də aktual deyil
- sorğuların icrası üçün böyük informasiya massivlərinin icrası tələb olunur
- sistemdə verilənlərin əsasən toplanması və oxunması həyata keçirilir

259. Aşağıdakıların hansı OLTP sistemlərin VB-si üçün daha xarakterikdir?

- verilənlər demək olar ki, yenilənmir
- ✓ cədvəllərin normallaşdırılması informasiya artıqlığını aradan qaldırır ki, bu da informasiyaların yenilənməsi üçün lazım olan təsirlərin miqdarını azaldır
- normallaşdırma problemi o qədər də aktual deyil
- sorğuların icrası üçün böyük informasiya massivlərinin icrası tələb olunur
- sistemdə verilənlərin əsasən toplanması və oxunması həyata keçirilir

260. Aşağıdakıların hansı OLTP sistemlərin VB-si üçün daha xarakterikdir?

- verilənlər demək olar ki, yenilənmir
- ✓ sorğulara xidmət zamanı istifadə edilən verilənlər daha xırdalıqları əhatə edir
- normallaşdırma problemi o qədər də aktual deyil
- sorğuların icrası üçün böyük informasiya massivlərinin icrası tələb olunur
- sistemdə verilənlərin əsasən toplanması və oxunması həyata keçirilir

261. Aşağıdakıların hansı OLTP sistemlərin VB-si üçün daha xarakterikdir?

- verilənlər demək olar ki, yenilənmir
- ✓ doğru cavab yoxdur
- normallaşdırma problemi o qədər də aktual deyil
- sorğuların icrası üçün böyük informasiya massivlərinin icrası tələb olunur
- sistemdə verilənlərin əsasən toplanması və oxunması həyata keçirilir

262. Aşağıdakıların hansı OLTP sistemlər üçün daha yüksək səviyyədə xarakterikdir?

- sorğulara xidmət zamanı istifadə edilən verilənlər daha xırdalıqları əhatə edir
- ✓ bütün bəndlər

- normallaşdırılmış VB-də eyni qiymətlərin müxtəlif münasibətlərdə yenilənməsinə ehtiyac olmur.
- relyasiya modeli cədvəldə yazıların qaydalanmasını nəzərdə tutmur
- cədvəllərin normallaşdırılması informasiya artıqlığını aradan qaldırır ki, bu da informasiyaların yenilənməsi üçün lazım olan təsirlərin miqdarını azaldır

263. Aşağıdakıların hansı QQYS-nin verilənlər bazası üçün daha yüksək səviyyədə xarakterikdir?

- verilənlər demək olar ki, yenilənmir
- ✓ bütün bəndlər
- normallaşdırma problemi o qədər də aktual deyil
- sorğuların icrası üçün böyük informasiya massivlərinin icrası tələb olunur
- sistemdə verilənlərin əsasən toplanması və oxunması həyata keçirilir

264. Aşağıdakıların hansı qərar qəbuluna yardım sistemlərinin məsələsidir?

- informasiya arxivlərinə xidmət
- ✓ klasterləşdirmə
- biletlərin ehtiyatlanması sistemi
- meteoməlumatların yığılması
- telefon şəbəkələrinə xidmət

265. Aşağıdakıların hansı qərar qəbuluna yardım sistemlərinin məsələsidir?

- informasiya arxivlərinə xidmət
- ✓ təsnifləşdirmə
- biletlərin ehtiyatlanması sistemi
- meteoməlumatların yığılması
- telefon şəbəkələrinə xidmət

266. Aşağıdakıların hansı qərar qəbuluna yardım sistemlərinin məsələsidir?

- informasiya arxivlərinə xidmət
- ✓ proqnozlaşdırma
- biletlərin ehtiyatlanması sistemi
- meteoməlumatların yığılması
- telefon şəbəkələrinə xidmət

267. Aşağıdakıların hansı qərar qəbuluna yardım sistemlərinin məsələsidir?

- informasiya arxivlərinə xidmət
- meteoməlumatların yığılması
- biletlərin ehtiyatlanması sistemi
- ✓ alternativ qərarın qiymətləndirilməsi
- telefon şəbəkələrinə xidmət

268. Aşağıdakıların hansı qərar qəbuluna yardım sistemlərinin məsələsidir?

- informasiya arxivlərinə xidmət
- biletlərin ehtiyatlanması sistemi
- ✓ doğru cavab yoxdur
- telefon şəbəkələrinə xidmət
- meteoməlumatların yığılması

269. Aşağıdakıların hansı verilənlərin operativ e`mal məsələsidir?

- alternativ qərarın qiymətləndirilməsi
- proqnozlaşdırma
- klasterləşdirmə
- təsnifləşdirmə
- ✓ meteoməlumatların yığılması

270. Aşağıdakələrin hansı verilənlərin operativ e`malı məsələsidir?

- təsnifləşdirmə
- klasterləşdirmə
- alternativ qərarın qiymətləndirilməsi
- proqnozlaşdırma
- √ biletlərin ehtiyatlanması sistemi

271. Aşağıdakələrin hansı verilənlərin operativ e`malı məsələsidir?

- alternativ qərarın qiymətləndirilməsi
- klasterləşdirmə
- təsnifləşdirmə
- √ telefon şəbəkələrinə xidmət
- proqnozlaşdırma

272. Aşağıdakələrin hansı verilənlərin operativ e`malı məsələsidir?

- alternativ qərarın qiymətləndirilməsi
- klasterləşdirmə
- təsnifləşdirmə
- √ informasiya arxivlərinə xidmət
- proqnozlaşdırma

273. Aşağıdakələrin hansı verilənlərin operativ e`malı məsələsidir?

- təsnifləşdirmə
- klasterləşdirmə
- alternativ qərarın qiymətləndirilməsi
- proqnozlaşdırma
- √ doğru cavab yoxdur

274. Aşağıdakələrin hansı qərar qəbuluna yardım sistemlərinin məsələsidir?

- təsnifləşdirmə
- klasterləşdirmə
- alternativ qərarın qiymətləndirilməsi
- proqnozlaşdırma
- √ bütün digər bəndlər

275. Aşağıdakələrin hansı verilənlərin operativ e`malı məsələsidir?

- √ bütün digər bəndlər
- biletlərin ehtiyatlanması sistemi
- informasiya arxivlərinə xidmət
- meteoroloji məlumatların yığılması
- telefon şəbəkələrinə xidmət

276. Aşağıdakələrin hansı QQYS-nin hazırlanması zəruriliyini başa düşmək üçün səbəb oldu?

- hərbi idarələr və böyük şirkətlər paylanmış hesablama sistemlərinə malik oldular
- güclü hesablama texnikası vasitələrinin istifadəsi böyük informasiya həcmələrinin toplanmasına imkan verdi
- paylanmış hesablama sistemləri verilənlərin operativ e`malına tələbatı reallaşdırdı
- √ yüksək sür`ətli kompüterlərin dəyərinin və böyük həcmli verilənlərin saxlanması məsrəflərinin azalması, informasiyaların e`malının riyazi metodlarının inkişafı
- FK-nın meydana gəlməsilə EHM orta firma və təşkilatların əksəriyyəti üçün əlçatan oldu

277. Aşağıdakələrin hansı QQYS-nin hazırlanması zəruriliyini başa düşmək üçün səbəb oldu?

- hərbi idarələr və böyük şirkətlər paylanmış hesablama sistemlərinə malik oldular
- FK-nın meydana gəlməsilə EHM orta firma və təşkilatların əksəriyyəti üçün əlçatan oldu
- güclü hesablama texnikası vasitələrinin istifadəsi böyük informasiya həcmələrinin toplanmasına imkan verdi
- paylanmış hesablama sistemləri verilənlərin operativ e`malına tələbatı reallaşdırdı
- ✓ toplanmış verilənlərinin böyük həcmələrinin e`malının mümkünlüyü

278. Aşağıdakıların hansı QQYS-nin hazırlanması zəruriliyini başa düşmək üçün səbəb oldu?

- hərbi idarələr və böyük şirkətlər paylanmış hesablama sistemlərinə malik oldular
- güclü hesablama texnikası vasitələrinin istifadəsi böyük informasiya həcmələrinin toplanmasına imkan verdi
- paylanmış hesablama sistemləri verilənlərin operativ e`malına tələbatı reallaşdırdı
- ✓ toplanmış informasiyaların əhəmiyyətinin dərk edilməsi və onların analitik məsələlərin həlli üçün istifadəsinin mümkünlüyü
- FK-nın meydana gəlməsilə EHM orta firma və təşkilatların əksəriyyəti üçün əlçatan oldu

279. Aşağıdakıların hansı QQYS-nin hazırlanması zəruriliyini başa düşmək üçün səbəb oldu?

- hərbi idarələr və böyük şirkətlər paylanmış hesablama sistemlərinə malik oldular
- güclü hesablama texnikası vasitələrinin istifadəsi böyük informasiya həcmələrinin toplanmasına imkan verdi
- paylanmış hesablama sistemləri verilənlərin operativ e`malına tələbatı reallaşdırdı
- ✓ informasiya massivlərindən, informasiya sisteminin predmet sahəsinin tabe olduğu , ilk baxışda gizlin olan qanunauyğunluqların aşkarlanmasına cəhd edilməsinin mümkünlüyü
- FK-nın meydana gəlməsilə EHM orta firma və təşkilatların əksəriyyəti üçün əlçatan oldu

280. Aşağıdakıların hansı QQYS-nin hazırlanması zəruriliyini başa düşmək üçün səbəb oldu?

- hərbi idarələr və böyük şirkətlər paylanmış hesablama sistemlərinə malik oldular
- güclü hesablama texnikası vasitələrinin istifadəsi böyük informasiya həcmələrinin toplanmasına imkan verdi
- paylanmış hesablama sistemləri verilənlərin operativ e`malına tələbatı reallaşdırdı
- ✓ toplanmış verilənlərdən həm informasiya sisteminin xidmət etdiyi təşkilatın fəaliyyəti haqqında, həm də fəaliyyət sferası haqqında daha dərin biliklər alınmasının mümkünlüyü
- FK-nın meydana gəlməsilə EHM orta firma və təşkilatların əksəriyyəti üçün əlçatan oldu

281. Aşağıdakıların hansı QQYS-nin hazırlanması zəruriliyini başa düşmək üçün səbəb oldu?

- paylanmış hesablama sistemləri verilənlərin operativ e`malına tələbatı reallaşdırdı
- güclü hesablama texnikası vasitələrinin istifadəsi böyük informasiya həcmələrinin toplanmasına imkan verdi
- hərbi idarələr və böyük şirkətlər paylanmış hesablama sistemlərinə malik oldular
- FK-nın meydana gəlməsilə EHM orta firma və təşkilatların əksəriyyəti üçün əlçatan oldu
- ✓ verilənlərin yığılmasının məqsədin özü olmadığını və toplanmış informasiya massivlərinin əhəmiyyətli ola biləcəyinin başa düşülməsi

282. Aşağıdakıların hansı QQYS-nin hazırlanması zəruriliyini başa düşmək üçün səbəb oldu?

- paylanmış hesablama sistemləri verilənlərin operativ e`malına tələbatı reallaşdırdı
- güclü hesablama texnikası vasitələrinin istifadəsi böyük informasiya həcmələrinin toplanmasına imkan verdi
- hərbi idarələr və böyük şirkətlər paylanmış hesablama sistemlərinə malik oldular
- FK-nın meydana gəlməsilə EHM orta firma və təşkilatların əksəriyyəti üçün əlçatan oldu
- ✓ doğru cavab yoxdur

283. tranzaksiyaların birgə icrasının nəticəsi, onların ardıcıl icrasının nəticəsi ilə ekvivalent olmalıdır

- tranzaksiyanı formalaşdıran proqramın səhvlə bitməsi əlamətidir
- tranzaksiyanı formalaşdıran proqramın müvəffəqiyyətli bitməsi əlamətidir
- ✓ VB-yə çoxistifadəçili müraciətin təşkilinin əsas prinsiplərindən biridir
- tranzaksiyanın qapalılığını bildirən əlamətdir
- Tranzaksiyanın razılıqlı olduğunu bildirən əlamətdir

284. tranzaksiya qeyd olunmayan verilənlərə müraciət edə bilməz

- tranzaksiyanı formalaşdıran proqramın müvəffəqiyyətli bitməsi əlamətidir
- tranzaksiyanın qapalılığını bildirən əlamətdir

- ✓ VB-yə çoxistifadəçili müraciətin təşkilinin əsas prinsiplərindən biridir
- Tranzaksiyanın razılıqlı olduğunu bildirən əlamətdir
- tranzaksiyanı formalaşdıran proqramın səhvlə bitməsi əlamətidir

285. VB-yə çoxistifadəçili müraciətin təşkilinin əsas prinsiplərindən biri:

- tranzaksiyanın cəsədinin ROLLBACK WORK operatoru ilə bitməsi
- tranzaksiyanı formalaşdıran proqramın müvəffəqiyyətli bitməsi
- tranzaksiyanı formalaşdıran proqramın səhvlə bitməsi
- ✓ tranzaksiyaların birgə icrasının nəticəsi, onların ardıcıl icrasının nəticəsi ilə ekvivalent olmalıdır
- tranzaksiyanın cəsədinin COMMIT operatoru ilə bitməsi

286. VB-yə çoxistifadəçili müraciətin təşkilinin əsas prinsiplərindən biri:

- tranzaksiyanın cəsədinin COMMIT operatoru ilə bitməsi
- tranzaksiyanı formalaşdıran proqramın səhvlə bitməsi
- tranzaksiyanı formalaşdıran proqramın müvəffəqiyyətli bitməsi
- ✓ tranzaksiya qeyd olunmayan verilənlərə müraciət edə bilməz
- tranzaksiyanın cəsədinin ROLLBACK WORK operatoru ilə bitməsi

287. Tranzaksiyanın qayıtması

- Tranzaksiyanın razılıqlı olduğunu bildirən əlamətdir
- tranzaksiyanın ömürlük olduğunu bildirən əlamətdir
- tranzaksiyanın qapalılığını bildirən əlamətdir
- ✓ tranzaksiyanı formalaşdıran proqramın səhvlə bitməsi əlamətidir
- tranzaksiyanı formalaşdıran proqramın müvəffəqiyyətli bitməsi əlamətidir

288. Tranzaksiyanın qeyd edilməsi

- tranzaksiyanı formalaşdıran proqramın səhvlə bitməsi əlamətidir
- ✓ tranzaksiyanı formalaşdıran proqramın müvəffəqiyyətli bitməsi əlamətidir
- tranzaksiyanın qapalılığını bildirən əlamətdir
- tranzaksiyanın ömürlük olduğunu bildirən əlamətdir
- Tranzaksiyanın razılıqlı olduğunu bildirən əlamətdir

289. Hansı halda tranzaksiya qayıtma ilə bitir?

- cəsəd COMMIT WORK operatoru ilə bitdikdə
- ✓ tranzaksiyanı formalaşdıran əlavə səhvlə bitdikdə
- cəsəd ISOLATION operatoru ilə bitdikdə
- cəsəd DARABILITY operatoru ilə bitdikdə
- cəsəd CONSISTENCY operatoru ilə bitdikdə

290. Hansı halda tranzaksiya qayıtma ilə bitir?

- cəsəd COMMIT WORK operatoru ilə bitdikdə
- ✓ cəsəd ROLLBACK WORK operatoru ilə bitdikdə
- cəsəd ISOLATION operatoru ilə bitdikdə
- a) cəsəd DARABILITY operatoru ilə bitdikdə
- cəsəd CONSISTENCY operatoru ilə bitdikdə

291. Hansı halda tranzaksiya qeyd etmə ilə bitir?

- ✓ tranzaksiyanı formalaşdıran proqram müvəffəqiyyətli bitdikdə
- cəsəd DARABILITY operatoru ilə bitdikdə
- cəsəd ROLLBACK WORK operatoru ilə bitdikdə
- cəsəd CONSISTENCY operatoru ilə bitdikdə
- cəsəd ISOLATION operatoru ilə bitdikdə

292. Hansı halda tranzaksiya qeyd etmə ilə bitir?

- cəsəd ROLLBACK WORK operatoru ilə bitdikdə
- ✓ cəsəd COMMIT WORK operatoru ilə bitdikdə
- cəsəd ISOLATION operatoru ilə bitdikdə
- a) cəsəd DARABİLİTY operatoru ilə bitdikdə
- cəsəd COSİSTENCY operatoru ilə bitdikdə

293. ROLLBACK WORK

- Tranzaksiyanın atomluluğunu bildirən əlamət
- ✓ tranzaksiyanın qayıtmasının zəruriliyini bildirən operator
- tranzaksiyanın qapalılığını bildirən əlamət
- tranzaksiyanın ömürlük olduğunu bildirən əlamət
- Tranzaksiyanın razılıqlı olduğunu bildirən əlamət

294. COMMIT WORK

- Tranzaksiyanın atomluluğunu bildirən əlamət
- ✓ tranzaksiyanın qeyd edilməsinin zəruriliyini bildirən operator
- tranzaksiyanın qapalılığını bildirən əlamət
- tranzaksiyanın ömürlük olduğunu bildirən əlamət
- Tranzaksiyanın razılıqlı olduğunu bildirən əlamət

295. ROLLBACK WORK

- Tranzaksiyanın atomluluğunu bildirən əlamət
- ✓ Tranzaksiyanın cəsədinin bitməsini bildirən SQL operatorlarından biri
- tranzaksiyanın qapalılığını bildirən əlamət
- tranzaksiyanın ömürlük olduğunu bildirən əlamət
- Tranzaksiyanın razılıqlı olduğunu bildirən əlamət

296. COMMIT WORK

- Tranzaksiyanın atomluluğunu bildirən əlamət
- ✓ Tranzaksiyanın cəsədinin bitməsini bildirən SQL operatorlarından biri
- tranzaksiyanın qapalılığını bildirən əlamət
- tranzaksiyanın ömürlük olduğunu bildirən əlamət
- Tranzaksiyanın razılıqlı olduğunu bildirən əlamət

297. Tranzaksiyanın cəsədinin bitməsini bildirən SQL operatorlarından biri:

- UPDATE
- ✓ ROLLBACK WORK
- END
- END TRANZACTION
- GREET TABLE

298. Tranzaksiyanın cəsədinin bitməsini bildirən SQL operatorlarından biri:

- UPDATE
- ✓ COMMIT WORK
- END
- END TRANZACTION
- GREET TABLE

299. E`mal prosesinin təşkili üzrə tranzaksiya variantları hansı bənddə yerləşir?

- qeyd edilmə, qayıtma
- ✓ lokal, paylanmış

- atomluluq, razılaşma, qapalılıq, ömürlük
- kilidlənmiş, kilidlənməmiş
- qeyd etməyə hazırlaşma, tranzaksiyanı qeyd et

300. Paylanmış tranzaksiyanın qeyd olunması üçün VB serverinin verdiyi əmr hansı bənddə yerləşir?

- qeyd edilmə, qayıtma
- √ qeyd etməyə hazırlaşma, tranzaksiyanı qeyd et
- lokal, paylanmış
- kilidlənmiş, kilidlənməmiş
- atomluluq, razılaşma, qapalılıq, ömürlük

301. tranzaksiyanın icrasının nəticəsi olan variantlar hansı bənddə yerləşir?

- atomluluq, razılaşma, qapalılıq, ömürlük
- √ qeyd edilmə, qayıtma
- lokal, paylanmış
- kilidlənmiş, kilidlənməmiş
- qeyd etməyə hazırlaşma, tranzaksiyanı qeyd et

302. Hansı bənddə tranzaksiyanın xüsusiyyətləri göstərilmişdir?

- qeyd edilmə, qayıtma
- √ atomluluq, razılaşma, qapalılıq, ömürlük
- lokal, paylanmış
- kilidlənmiş, kilidlənməmiş
- qeyd etməyə hazırlaşma, tranzaksiyanı qeyd et

303. Tranzaksiyanın icrası nəticələrindən biri:

- razılaşma
- √ qayıtma
- `qeyd etməyə hazırlaş` əmri
- `tranzaksiyanı qeyd et` əmri
- qapalılıq

304. Tranzaksiyanın icrası nəticələrindən biri:

- `qeyd etməyə hazırlaş` əmri
- razılaşma
- qapalılıq
- √ qeyd edilmə
- `tranzaksiyanı qeyd et` əmri

305. Tranzaksiyanın malik olduğu əsas xüsusiyyətlərdən biri:

- qeyd olunma
- qlobal reallaşma
- lokal reallaşma
- √ ömürlülük
- qayıtma

306. Tranzaksiyanın malik olduğu əsas xüsusiyyətlərdən biri:

- qeyd olunma
- √ qapalılıq, mühafizəlik
- lokal reallaşma
- qlobal reallaşma
- qayıtma

307. Tranzaksiyanın malik olduğu əsas xüsusiyyətlərdən biri:

- qeyd olunma
- ✓ razılaşma
- lokal reallaşma
- qlobal reallaşma
- qayıtma

308. Tranzaksiyanın malik olduğu əsas xüsusiyyətlərdən biri:

- qeyd olunma
- ✓ atomluq
- lokal reallaşma
- qlobal reallaşma
- qayıtma

309. tranzaksiyanın ömürlülük xüsusiyyəti

- VB-yə müraciətin vahid əməliyyatı kimi icra edilməlidir:
- ✓ Əgər tranzaksiya müvəffəqiyyətli bitmişdirsə, onda onun tərəfindən verilənlərdə edilmiş dəyişiklik heç bir halda itə bilməz
- Tranzaksiyaların bir-birindən ayrı icrasındır
- VB-yə təsir nöqtəyi nəzərindən bölünməz olan, verilənlərlə manipulyasiya əməliyyatları ardıcılığıdır
- E`mal başa çatdıqdan sonra, VB-nin bütövlüyü məhdudiyətlərinin gözlənməsidir

310. tranzaksiyanın mühafizəlik xüsusiyyəti

- VB-yə müraciətin vahid əməliyyatı kimi icra edilməlidir:
- ✓ Tranzaksiyaların bir-birindən ayrı icrasındır
- VB-yə təsir nöqtəyi nəzərindən bölünməz olan, verilənlərlə manipulyasiya əməliyyatları ardıcılığıdır
- Əgər tranzaksiya müvəffəqiyyətli bitmişdirsə, onda onun tərəfindən verilənlərdə edilmiş dəyişiklik heç bir halda itə bilməz
- E`mal başa çatdıqdan sonra, VB-nin bütövlüyü məhdudiyətlərinin gözlənməsidir

311. tranzaksiyanın razılaşma xüsusiyyəti

- VB-yə müraciətin vahid əməliyyatı kimi icra edilməlidir:
- ✓ E`mal başa çatdıqdan sonra, VB-nin bütövlüyü məhdudiyətlərinin gözlənməsidir
- Tranzaksiyaların bir-birindən ayrı icrasındır
- Əgər tranzaksiya müvəffəqiyyətli bitmişdirsə, onda onun tərəfindən verilənlərdə edilmiş dəyişiklik heç bir halda itə bilməz
- VB-yə təsir nöqtəyi nəzərindən bölünməz olan, verilənlərlə manipulyasiya əməliyyatları ardıcılığıdır

312. tranzaksiyanın razılaşma xüsusiyyəti

- VB-yə müraciətin vahid əməliyyatı kimi icra edilməlidir:
- ✓ Verilənlərin qarşılıqlı bütövlüyünə zəmanət verir:
- Tranzaksiyaların bir-birindən ayrı icrasındır
- Əgər tranzaksiya müvəffəqiyyətli bitmişdirsə, onda onun tərəfindən verilənlərdə edilmiş dəyişiklik heç bir halda itə bilməz
- VB-yə təsir nöqtəyi nəzərindən bölünməz olan, verilənlərlə manipulyasiya əməliyyatları ardıcılığıdır

313. tranzaksiyanın atomluluq xüsusiyyəti

- ✓ VB-yə müraciətin vahid əməliyyatı kimi icra edilməlidir:
- Əgər tranzaksiya müvəffəqiyyətli bitmişdirsə, onda onun tərəfindən verilənlərdə edilmiş dəyişiklik heç bir halda itə bilməz
- VB-yə təsir nöqtəyi nəzərindən bölünməz olan, verilənlərlə manipulyasiya əməliyyatları ardıcılığıdır
- E`mal başa çatdıqdan sonra, VB-nin bütövlüyü məhdudiyətlərinin gözlənməsidir
- Tranzaksiyaların bir-birindən ayrı icrasındır

314. Tranzaksiya:

- VB-yə müraciətin vahid əməliyyatı kimi icra edilməlidir:
- ✓ VB üzərində, istifadəçi nöqtəyi nəzərindən, müəyyən bitmiş təsirdir

- Tranzaksiyaların bir-birindən ayrı icrasıdır
- Əgər tranzaksiya müvəffəqiyyətli bitmişdirsə, onda onun tərəfindən verilənlərdə edilmiş dəyişiklik heç bir halda itə bilməz
- E`mal başa çatdıqdan sonra, VB-nin bütövlüyü məhdudiyyətlərinin gözlənməsidir

315. Tranzaksiya:

- VB-yə müraciətin vahid əməliyyatı kimi icra edilməlidir:
- √ Verilənlərin operativ e`malı sistemlərinin fəaliyyətinin məntiqi vahididir
- Tranzaksiyaların bir-birindən ayrı icrasıdır
- Əgər tranzaksiya müvəffəqiyyətli bitmişdirsə, onda onun tərəfindən verilənlərdə edilmiş dəyişiklik heç bir halda itə bilməz
- E`mal başa çatdıqdan sonra, VB-nin bütövlüyü məhdudiyyətlərinin gözlənməsidir

316. Tranzaksiya:

- VB-yə müraciətin vahid əməliyyatı kimi icra edilməlidir:
- √ VB-yə təsir nöqtəyi nəzərindən bölünməz olan, verilənlərlə manipulyasiya əməliyyatları ardıcılığdır
- Tranzaksiyaların bir-birindən ayrı icrasıdır
- Əgər tranzaksiya müvəffəqiyyətli bitmişdirsə, onda onun tərəfindən verilənlərdə edilmiş dəyişiklik heç bir halda itə bilməz
- E`mal başa çatdıqdan sonra, VB-nin bütövlüyü məhdudiyyətlərinin gözlənməsidir

317. Tranzaksiyaların bir-birindən ayrı icrası:

- tranzaksiyanın ömürlülük xüsusiyyəti
- tranzaksiyanın razılaşma xüsusiyyəti
- √ tranzaksiyanın mühafizəlik xüsusiyyəti
- tranzaksiya
- tranzaksiyanın atomluluq xüsusiyyəti

318. E`mal başa çatdıqdan sonra, VB-nin bütövlüyü məhdudiyyətlərinin gözlənməsi:

- tranzaksiyanın atomluluq xüsusiyyəti
- √ tranzaksiyanın razılaşma xüsusiyyəti
- tranzaksiyanın mühafizəlik xüsusiyyəti
- tranzaksiyanın ömürlülük xüsusiyyəti
- tranzaksiya

319. Verilənlərin qarşılıqlı bütövlüyünə zəmanət verir:

- tranzaksiyanın atomluluq xüsusiyyəti
- √ tranzaksiyanın razılaşma xüsusiyyəti
- tranzaksiyanın mühafizəlik xüsusiyyəti
- tranzaksiyanın ömürlülük xüsusiyyəti
- tranzaksiya

320. VB-yə müraciətin vahid əməliyyatı kimi icra edilməlidir:

- tranzaksiya
- √ tranzaksiyanın atomluluq xüsusiyyəti
- tranzaksiyanın mühafizəlik xüsusiyyəti
- tranzaksiyanın ömürlülük xüsusiyyəti
- tranzaksiyanın razılaşma xüsusiyyəti

321. VB üzərində, istifadəçi nöqtəyi nəzərindən, müəyyən bitmiş təsir:

- tranzaksiyanın atomluluq xüsusiyyəti
- √ tranzaksiya
- tranzaksiyanın mühafizəlik xüsusiyyəti
- tranzaksiyanın ömürlülük xüsusiyyəti
- tranzaksiyanın razılaşma xüsusiyyəti

322. Verilənlərin operativ e`malı sistemlərinin fəaliyyətinin məntiqi vahidi:

- tranzaksiyanın atomluluq xüsusiyyəti
- tranzaksiyanın ömürlülük xüsusiyyəti
- tranzaksiyanın mühafizəlik xüsusiyyəti
- ✓ tranzaksiya
- tranzaksiyanın razılaşma xüsusiyyəti

323. VB-yə təsir nöqtəyi nəzərindən bölünməz olan, verilənlərlə manipulyasiya əməliyyatları ardıcılığı:

- tranzaksiyanın atomluluq xüsusiyyəti
- ✓ tranzaksiya
- tranzaksiyanın qapalılıq, mühafizəlik xüsusiyyəti
- tranzaksiyanın ömürlülük xüsusiyyəti
- tranzaksiyanın razılaşma xüsusiyyəti

324. Tranzaksiya:

- müəyyən vaxt intervalında toplanmış verilənlərin statistik e`malını tələb edən daha mürəkkəb sorğuların icrasına yönəlmiş sistemlərdir;
- ✓ VB-yə təsir nöqtəyi nəzərindən bölünməz olan, verilənlərlə manipulyasiya əməliyyatları ardıcılığıdır
- QQYS-dir
- idarəetmədə qərar qəbuluna yardım üçün nəzərdə tutulan sistemlərdir;
- böyük miqdarda istifadəçilərin nisbətən sadə sorğularına sür`ətli xidmət üçün nəzərdə tutulan sistemlərdir;

325. böyük miqdarda istifadəçilərin nisbətən sadə sorğularına sür`ətli xidmət üçün nəzərdə tutulan sistemlər:

- tranzaksiya
- QQYS
- Doğru cavab yoxdur
- OLAP
- ✓ OLTP

326. böyük miqdarda istifadəçilərin nisbətən sadə sorğularına sür`ətli xidmət üçün nəzərdə tutulan sistemlər:

- verilənlərin təhlili və qərar qəbuluna yardım üçün nəzərdə tutulan sistemlər:
- ✓ VOES
- QQYS
- Doğru cavab yoxdur
- Tranzaksiya

327. Trahzaksiya – bu:

- müəyyən vaxt intervalında toplanmış verilənlərin statistik e`malını tələb edən daha mürəkkəb sorğuların icrasına yönəlmiş sistemlərdir;
- ✓ VB üzərində, istifadəçinin nöqtəyi nəzərindən, müəyyən bitmiş əməliyyatdır;
- böyük miqdarda istifadəçilərin nisbətən sadə sorğularına sür`ətli xidmət üçün nəzərdə tutulan sistemlərdir;
- idarəetmədə qərar qəbuluna yardım üçün nəzərdə tutulan sistemlərdir;
- QQYS-dir

328. Tranzaksiya – bu:

- müəyyən vaxt intervalında toplanmış verilənlərin statistik e`malını tələb edən daha mürəkkəb sorğuların icrasına yönəlmiş sistemlərdir;
- ✓ verilənlərin operativ e`malı sistemlərinin fəaliyyətinin məntiqi vahididir;
- QQYS-dir
- idarəetmədə qərar qəbuluna yardım üçün nəzərdə tutulan sistemlərdir;
- böyük miqdarda istifadəçilərin nisbətən sadə sorğularına sür`ətli xidmət üçün nəzərdə tutulan sistemlərdir;

329. OLAP – bu:

- böyük miqdarda istifadəçilərin nisbətən sadə sorğularına sür`ətli xidmət üçün nəzərdə tutulan sistemlərdir;
- ✓ müəyyən vaxt intervalında toplanmış verilənlərin statistik e`malını tələb edən daha mürəkkəb sorğuların icrasına yönəlmiş sistemlərdir;

- VB üzərində, istifadəçinin nöqtəyi nəzərindən, müəyyən bitmiş əməliyyatdır;
- xidmət sahələrində yerlərin ehtiyatlanması üçün nəzərdə tutulan sistemlərdir
- verilənlərin operativ e`malı sistemlərinin fəaliyyətinin məntiqi vahididir;

330. verilənlərin təhlili və qərar qəbuluna yardım üçün nəzərdə tutulan sistemlər:

- böyük miqdarda istifadəçilərin nisbətən sadə sorğularına sür`ətli xidmət üçün nəzərdə tutulan sistemlərdir;
- √ müəyyən vaxt intervalında toplanmış verilənlərin statistik e`malını tələb edən daha mürəkkəb sorğuların icrasına yönəlmiş sistemlərdir;
- VB üzərində, istifadəçinin nöqtəyi nəzərindən, müəyyən bitmiş əməliyyatdır;
- xidmət sahələrində yerlərin ehtiyatlanması üçün nəzərdə tutulan sistemlərdir
- verilənlərin operativ e`malı sistemlərinin fəaliyyətinin məntiqi vahididir;

331. OLTP – bu:

- müəyyən vaxt intervalında toplanmış verilənlərin statistik e`malını tələb edən daha mürəkkəb sorğuların icrasına yönəlmiş sistemlərdir;
- √ böyük miqdarda istifadəçilərin nisbətən sadə sorğularına sür`ətli xidmət üçün nəzərdə tutulan sistemlərdir;
- VB üzərində, istifadəçinin nöqtəyi nəzərindən, müəyyən bitmiş əməliyyatdır;
- idarəetmədə qərar qəbuluna yardım üçün nəzərdə tutulan sistemlərdir;
- verilənlərin operativ e`malı sistemlərinin fəaliyyətinin məntiqi vahididir;

332. Verilənlərin operativ e`malı sistemləri – bu:

- müəyyən vaxt intervalında toplanmış verilənlərin statistik e`malını tələb edən daha mürəkkəb sorğuların icrasına yönəlmiş sistemlərdir;
- √ böyük miqdarda istifadəçilərin nisbətən sadə sorğularına sür`ətli xidmət üçün nəzərdə tutulan sistemlərdir;
- VB üzərində, istifadəçinin nöqtəyi nəzərindən, müəyyən bitmiş əməliyyatdır;
- idarəetmədə qərar qəbuluna yardım üçün nəzərdə tutulan sistemlərdir;
- verilənlərin operativ e`malı sistemlərinin fəaliyyətinin məntiqi vahididir;

333. OLTP və OLAP sistemləri birləşdirən əsas xüsusiyyət hansı bənddə verilmişdir?

- icra edilən sorğular eyni tiplidir;
- √ hər iki qrup sistem faktoqrafik sistemdir;
- hər iki sistemin fəaliyyətinin məntiqi vahidi tranzaksiyadır;
- hər iki qrup sistem lokal şəbəkə üçün nəzərdə tutulur
- yüksək sür`ətli sistemlər üçün verilənlər bazasının quruluşu eynidir;

334. OLTP və OLAP sistemləri fərqləndirən xüsusiyyət hansı bənddə verilmişdir?

- OLTP sistemlər VBİS-yə əsaslanmır;
- √ yüksək sür`ətli OLAP və OLTP sistemlər üçün verilənlər bazasının quruluşuna görə;
- onlar faktoqrafik sistem deyil;
- onlar VBİS-yə əsaslanmır;
- OLAP sistemlər VBİS-yə əsaslanmır;

335. OLTP və OLAP sistemləri fərqləndirən xüsusiyyət hansı bənddə verilmişdir?

- OLTP sistemlər VBİS-yə əsaslanmır;
- √ onların icra etdiyi sorğular müxtəlif tiplidir;
- onlar faktoqrafik sistem deyil;
- onlar VBİS-yə əsaslanmır;
- OLAP sistemlər VBİS-yə əsaslanmır;

336. OLTP və OLAP sistemləri birləşdirən əsas xüsusiyyət hansı bənddə verilmişdir?

- yüksək sür`ətli sistemlər üçün verilənlər bazasının quruluşu eynidir;
- hər iki sistemin fəaliyyətinin məntiqi vahidi tranzaksiyadır;
- hər iki qrup sistem lokal şəbəkə üçün nəzərdə tutulur.
- icra edilən sorğular eyni tiplidir;
- √ hər iki qrup sistem VBİS-yə əsaslanır;

- 337.** Aşağıdakıların hansı QQYS üçün xarakterikdir?
- böyük miqdarda istifadəçilərin nisbətən sadə sorğularına sür'ətli xidmət göstərilməsinə yönəlmişdir;
  - √ böyük həcmli verilənlərin e`malının operativliyinə, böyük vaxt dövrü ərzində müxtəlif mənbələrdən informasiyaları toplayan, onlara sür'ətli müraciəti təmin edən xüsusi verilənlər ambarının tətbiqi sayəsində nail olunur;
  - belə sistemlərdə tipik sorğuların icra vaxtı bir neçə saniyəni keçməməlidir;
  - belə sistemlərin tətbiq sahəsi – müxtəlif xidmət sahələrində ödəmə sistemləridir;
  - icazəsiz müraciətlərdən, bütövlüyün pozulmasından, aparat və proqram qəzalarından mühafizə tələb edən verilənlərlə işləyir;
- 338.** Aşağıdakıların hansı QQYS üçün xarakterikdir?
- böyük miqdarda istifadəçilərin nisbətən sadə sorğularına sür'ətli xidmət göstərilməsinə yönəlmişdir;
  - √ böyük həcmli verilənlərin e`malının operativliyinə, güclü, o cümlədən çoxprosessorlu hesablama sistemlərinin və mürəkkəb təhlil metodlarının tətbiqi sayəsində nail olunur;
  - belə sistemlərdə tipik sorğuların icra vaxtı bir neçə saniyəni keçməməlidir;
  - belə sistemlərin tətbiq sahəsi – müxtəlif xidmət sahələrində ödəmə sistemləridir;
  - icazəsiz müraciətlərdən, bütövlüyün pozulmasından, aparat və proqram qəzalarından mühafizə tələb edən verilənlərlə işləyir;
- 339.** Aşağıdakıların hansı QQYS üçün xarakterikdir?
- böyük miqdarda istifadəçilərin nisbətən sadə sorğularına sür'ətli xidmət göstərilməsinə yönəlmişdir;
  - √ böyük həcmli tarixi verilənlərlə işləyərək, onlardan məzmun informasiyasının çıxarılmasına – verilənlərdən bilik alınmasına imkan verir;
  - belə sistemlərdə tipik sorğuların icra vaxtı bir neçə saniyəni keçməməlidir;
  - belə sistemlərin tətbiq sahəsi – müxtəlif xidmət sahələrində ödəmə sistemləridir;
  - icazəsiz müraciətlərdən, bütövlüyün pozulmasından, aparat və proqram qəzalarından mühafizə tələb edən verilənlərlə işləyir;
- 340.** Aşağıdakıların hansı QQYS üçün xarakterikdir?
- böyük miqdarda istifadəçilərin nisbətən sadə sorğularına sür'ətli xidmət göstərilməsinə yönəlmişdir;
  - √ tez-tez süni intellekt metodları, verilənlərin qrafik modelləşdirilməsi vasitələri əsasında informasiyaların e`malı üsullarına malik olur;
  - belə sistemlərdə tipik sorğuların icra vaxtı bir neçə saniyəni keçməməlidir;
  - belə sistemlərin tətbiq sahəsi – müxtəlif xidmət sahələrində ödəmə sistemləridir;
  - icazəsiz müraciətlərdən, bütövlüyün pozulmasından, aparat və proqram qəzalarından mühafizə tələb edən verilənlərlə işləyir;
- 341.** Aşağıdakıların hansı QQYS üçün xarakterikdir?
- böyük miqdarda istifadəçilərin nisbətən sadə sorğularına sür'ətli xidmət göstərilməsinə yönəlmişdir;
  - belə sistemlərin tətbiq sahəsi – müxtəlif xidmət sahələrində ödəmə sistemləridir;
  - belə sistemlərdə tipik sorğuların icra vaxtı bir neçə saniyəni keçməməlidir;
  - √ predmet sahəsi proseslərinin modelləşdirilməsi, bu və ya digər hadisənin inkişafının proqnozlaşdırılması;
  - icazəsiz müraciətlərdən, bütövlüyün pozulmasından, aparat və proqram qəzalarından mühafizə tələb edən verilənlərlə işləyir;
- 342.** Aşağıdakıların hansı QQYS üçün xarakterikdir?
- icazəsiz müraciətlərdən, bütövlüyün pozulmasından, aparat və proqram qəzalarından mühafizə tələb edən verilənlərlə işləyir;
  - böyük miqdarda istifadəçilərin nisbətən sadə sorğularına sür'ətli xidmət göstərilməsinə yönəlmişdir;
  - belə sistemlərin tətbiq sahəsi – müxtəlif xidmət sahələrində ödəmə sistemləridir;
  - belə sistemlərdə tipik sorğuların icra vaxtı bir neçə saniyəni keçməməlidir;
  - √ müəyyən vaxt intervalında toplanan verilənlərin statik e`malını tələb edən daha mürəkkəb sorğuların icrasına yönəlmişdir;
- 343.** Aşağıdakıların hansı QQYS üçün xarakterikdir?
- belə sistemlərin tətbiq sahəsi – müxtəlif xidmət sahələrində ödəmə sistemləridir;
  - böyük miqdarda istifadəçilərin nisbətən sadə sorğularına sür'ətli xidmət göstərilməsinə yönəlmişdir;
  - icazəsiz müraciətlərdən, bütövlüyün pozulmasından, aparat və proqram qəzalarından mühafizə tələb edən verilənlərlə işləyir;
  - √ tarixi verilənlərin statik e`malını tələb edən daha mürəkkəb sorğuların icrasına yönəlmişdir;
  - belə sistemlərdə tipik sorğuların icra vaxtı bir neçə saniyəni keçməməlidir;
- 344.** Aşağıdakıların hansı QQYS üçün xarakterikdir?

- belə sistemlərdə tipik sorğuların icra vaxtı bir neçə saniyəni keçməməlidir;
- böyük miqdarda istifadəçilərin nisbətən sadə sorğularına sürətli xidmət göstərilməsinə yönəlmişdir;
- belə sistemlərin tətbiq sahəsi – müxtəlif xidmət sahələrində ödəmə sistemləridir;
- icazəsiz müraciətlərdən, bütövlüylün pozulmasından, aparat və proqram qəzalarından mühafizə tələb edən verilənlərlə işləyir;
- ✓ qərar qəbuluna yardıma yönəlmişdir;

345. Verilənlərin operativ e`malı üçün aşağıdakıların hansı xarakterikdir?

- predmet sahəsi proseslərinin modelləşdirilməsi, bu və ya digər hadisənin inkişafının proqnozlaşdırılması;
- qərar qəbuluna yardıma yönəlmişdir;
- tarixi verilənlərin statik e`malını tələb edən daha mürəkkəb sorğuların icrasına yönəlmişdir;
- ✓ belə sistemlərin tətbiq sahəsi – müxtəlif xidmət sahələrində yerlərin ehtiyatlanmasıdır;
- müəyyən vaxt intervalında toplanan verilənlərin statik e`malını tələb edən daha mürəkkəb sorğuların icrasına yönəlmişdir;

346. Verilənlərin operativ e`malı üçün aşağıdakıların hansı xarakterikdir?

- müəyyən vaxt intervalında toplanan verilənlərin statik e`malını tələb edən daha mürəkkəb sorğuların icrasına yönəlmişdir;
- qərar qəbuluna yardıma yönəlmişdir;
- predmet sahəsi proseslərinin modelləşdirilməsi, bu və ya digər hadisənin inkişafının proqnozlaşdırılması;
- tarixi verilənlərin statik e`malını tələb edən daha mürəkkəb sorğuların icrasına yönəlmişdir;
- ✓ belə sistemlərin tətbiq sahəsi – müxtəlif xidmət sahələrində ödəmə sistemləridir;

347. Verilənlərin operativ e`malı üçün aşağıdakıların hansı xarakterikdir?

- predmet sahəsi proseslərinin modelləşdirilməsi, bu və ya digər hadisənin inkişafının proqnozlaşdırılması;
- qərar qəbuluna yardıma yönəlmişdir;
- ✓ belə sistemlərdə tipik sorğuların icra vaxtı bir neçə saniyəni keçməməlidir;
- tarixi verilənlərin statik e`malını tələb edən daha mürəkkəb sorğuların icrasına yönəlmişdir;
- müəyyən vaxt intervalında toplanan verilənlərin statik e`malını tələb edən daha mürəkkəb sorğuların icrasına yönəlmişdir;

348. Verilənlərin operativ e`malı üçün aşağıdakıların hansı xarakterikdir?

- ✓ icazəsiz müraciətlərdən, bütövlüylün pozulmasından, aparat və proqram qəzalarından mühafizə tələb edən verilənlərlə işləyir;
- tarixi verilənlərin statik e`malını tələb edən daha mürəkkəb sorğuların icrasına yönəlmişdir;
- qərar qəbuluna yardıma yönəlmişdir;
- müəyyən vaxt intervalında toplanan verilənlərin statik e`malını tələb edən daha mürəkkəb sorğuların icrasına yönəlmişdir;
- predmet sahəsi proseslərinin modelləşdirilməsi, bu və ya digər hadisənin inkişafının proqnozlaşdırılması;

349. Verilənlərin operativ e`malı üçün aşağıdakıların hansı xarakterikdir?

- predmet sahəsi proseslərinin modelləşdirilməsi, bu və ya digər hadisənin inkişafının proqnozlaşdırılması;
- qərar qəbuluna yardıma yönəlmişdir;
- ✓ böyük miqdarda istifadəçilərin nisbətən sadə sorğularına sürətli xidmət göstərilməsinə yönəlmişdir;
- tarixi verilənlərin statik e`malını tələb edən daha mürəkkəb sorğuların icrasına yönəlmişdir;
- müəyyən vaxt intervalında toplanan verilənlərin statik e`malını tələb edən daha mürəkkəb sorğuların icrasına yönəlmişdir;

350. Verilənlərin operativ e`malı üçün aşağıdakıların hansı xarakterikdir?

- ✓ bu sistemlərin fəaliyyətinin məntiqi vahidi tranzaksiyadır;
- tarixi verilənlərin statik e`malını tələb edən daha mürəkkəb sorğuların icrasına yönəlmişdir;
- qərar qəbuluna yardıma yönəlmişdir;
- müəyyən vaxt intervalında toplanan verilənlərin statik e`malını tələb edən daha mürəkkəb sorğuların icrasına yönəlmişdir;
- predmet sahəsi proseslərinin modelləşdirilməsi, bu və ya digər hadisənin inkişafının proqnozlaşdırılması;

351. kompüter server sıradan çıxdığı zaman etibarlılığın zəif olması kimi nöqsan:

- ✓ mərkəzləşdirilmə şəbəkənin xassələrindən biridir
- şəbəkə adapterinin xassələrindən biridir
- qeyrimərkəzləşdirilmiş şəbəkənin xassələrindən biridir

- lokal şəbəkənin xassələrindən biridir
- qlobal şəbəkənin xassələrindən biridir

352. icazəsiz müraciətlərdən müdafiə kimi üstünlüyü, şəbəkənin idarə edilməsinin əlverişliliyi

- qeyrimərkəzləşdirilmiş şəbəkənin xassələrindən biridir
- şəbəkə adapterinin xassələrindən biridir
- qlobal şəbəkənin xassələrindən biridir
- ✓ mərkəzləşdirilməmiş şəbəkənin xassələrindən biridir
- lokal şəbəkənin xassələrindən biridir

353. Verilənlərin ötürülməsi və saxlanması üçün idarə edilməsi üçün kompüter serverin mövcud olması

- qeyrimərkəzləşdirilmiş şəbəkənin xassələrindən biridir
- şəbəkə adapterinin xassələrindən biridir
- qlobal şəbəkənin xassələrindən biridir
- ✓ mərkəzləşdirilməmiş şəbəkənin xassələrindən biridir
- lokal şəbəkənin xassələrindən biridir

354. bir neçə kompüter mərkəzi (server kompüterlər), qalanları isə işçi stansiyalar olur

- qlobal şəbəkənin xassələrindən biridir
- şəbəkə adapterinin xassələrindən biridir
- qeyrimərkəzləşdirilmiş şəbəkənin xassələrindən biridir
- lokal şəbəkənin xassələrindən biridir
- ✓ mərkəzləşdirilməmiş şəbəkənin xassələrindən biridir

355. zəif müdafiə və şəbəkənin pis idarə edilməsi kimi nöqsan:

- lokal şəbəkənin xassələrindən biridir
- qlobal şəbəkənin xassələrindən biridir
- şəbəkə adapterinin xassələrindən biridir
- ✓ qeyrimərkəzləşdirilmiş şəbəkənin xassələrindən biridir
- mərkəzləşdirilməmiş şəbəkənin xassələrindən biridir

356. etibarlılıq, sadəlik, nisbətən az dəyər kimi üstünlükləri:

- qlobal şəbəkənin xassələrindən biridir
- şəbəkə adapterinin xassələrindən biridir
- mərkəzləşdirilməmiş şəbəkənin xassələrindən biridir
- lokal şəbəkənin xassələrindən biridir
- ✓ qeyrimərkəzləşdirilmiş şəbəkənin xassələrindən biridir

357. şəbəkənin idarə edilməsinin əsas proqram vasitələri Nowel Net Ware Lite, Windows for workgroups, Artisoft LAN tastic, LAN smart və s.-dir:

- mərkəzləşdirilməmiş şəbəkənin xassələrindən biridir
- şəbəkə adapterinin xassələrindən biridir
- qlobal şəbəkənin xassələrindən biridir
- ✓ qeyrimərkəzləşdirilmiş şəbəkənin xassələrindən biridir
- lokal şəbəkənin xassələrindən biridir

358. şəbəkənin idarə edilməsi funksiyası növbə ilə bir kompüterdən digərinə verilir

- mərkəzləşdirilməmiş şəbəkənin xassələrindən biridir
- şəbəkə adapterinin xassələrindən biridir
- qlobal şəbəkənin xassələrindən biridir
- ✓ qeyrimərkəzləşdirilmiş şəbəkənin xassələrindən biridir
- lokal şəbəkənin xassələrindən biridir

359. kompüter-server yoxdur – bu:

- qlobal şəbəkənin xassələrindən biridir
- şəbəkə adapterinin xassələrindən biridir
- lokal şəbəkənin xassələrindən biridir
- mərkəzləşdirilməmiş şəbəkənin xassələrindən biridir
- ✓ qeyri mərkəzləşdirilmiş şəbəkənin xassələrindən biridir

360. qeyri mərkəzləşdirilmiş şəbəkənin xarakteristikalarından biri:

- icazəsiz müraciətlərdən müdafiə kimi üstünlüyü, şəbəkənin idarə edilməsinin əlverişliliyi
- idarəetməni reallaşdıran şəbəkə əməliyyat sistemi Microsoft Windows NT Server, Microsoft LAN Manager, Novel NetWare, OS/2 Warp Server Advance və s ola bilər
- ✓ zəif qoruma və şəbəkənin pis idarə edilməsi kimi nöqsanı
- Verilənlərin ötürülməsi və saxlanması üçün kompüter serverin mövcud olması
- bir neçə kompüter mərkəzi (server kompüterlər), qalanları isə işçi ctansiyalar olur

361. qeyri mərkəzləşdirilmiş şəbəkənin xarakteristikalarından biri:

- bir neçə kompüter mərkəzi (server kompüterlər), qalanları isə işçi ctansiyalar olur
- ✓ etibarlılıq, sadəlik, nisbətən az dəyər kimi üstünlükləri
- idarəetməni reallaşdıran şəbəkə əməliyyat sistemi Microsoft Windows NT Server, Microsoft LAN Manager, Novel NetWare, OS/2 Warp Server Advance və s ola bilər
- icazəsiz müraciətlərdən müdafiə kimi üstünlüyü, şəbəkənin idarə edilməsinin əlverişliliyi
- Verilənlərin ötürülməsi və saxlanması üçün kompüter serverin mövcud olması

362. qeyri mərkəzləşdirilmiş şəbəkənin xarakteristikalarından biri:

- bir neçə kompüter mərkəzi (server kompüterlər), qalanları isə işçi ctansiyalar olur
- ✓ şəbəkənin idarə edilməsinin əsas proqram vasitələri Nowel Net Ware Lite, Windows for workgroups, Artisoft LAN tastic, LAN smart və s-dir
- idarəetməni reallaşdıran şəbəkə əməliyyat sistemi Microsoft Windows NT Server, Microsoft LAN Manager, Novel NetWare, OS/2 Warp Server Advance və s ola bilər
- icazəsiz müraciətlərdən müdafiə kimi üstünlüyü, şəbəkənin idarə edilməsinin əlverişliliyi
- Verilənlərin ötürülməsi və saxlanması üçün kompüter serverin mövcud olması

363. qeyri mərkəzləşdirilmiş şəbəkənin xarakteristikalarından biri:

- bir neçə kompüter mərkəzi (server kompüterlər), qalanları isə işçi ctansiyalar olur
- ✓ şəbəkənin idarə edilməsi funksiyası növbə ilə bir kompüterdən digərinə verilir
- idarəetməni reallaşdıran şəbəkə əməliyyat sistemi Microsoft Windows NT Server, Microsoft LAN Manager, Novel NetWare, OS/2 Warp Server Advance və s ola bilər
- icazəsiz müraciətlərdən müdafiə kimi üstünlüyü, şəbəkənin idarə edilməsinin əlverişliliyi
- Verilənlərin ötürülməsi və saxlanması üçün kompüter serverin mövcud olması

364. qeyri mərkəzləşdirilmiş şəbəkənin xarakteristikalarından biri:

- bir neçə kompüter mərkəzi (server kompüterlər), qalanları isə işçi ctansiyalar olur
- ✓ kompüter-server yoxdur
- idarəetməni reallaşdıran şəbəkə əməliyyat sistemi Microsoft Windows NT Server, Microsoft LAN Manager, Novel NetWare, OS/2 Warp Server Advance və s ola bilər
- icazəsiz müraciətlərdən müdafiə kimi üstünlüyü, şəbəkənin idarə edilməsinin əlverişliliyi
- Verilənlərin ötürülməsi və saxlanması üçün kompüter serverin mövcud olması

365. Mərkəzləşdirilmiş şəbəkənin xarakteristikalarından biri:

- kompüter-server yoxdur
- ✓ kompüter serverin sıradan çıxdığı zaman etibarlılığın aşağı olması kimi nöqsanı
- şəbəkənin idarə edilməsinin əsas proqram vasitələri Nowel Net Ware Lite, Windows for workgroups, Artisoft LAN tastic, LAN smart və s-dir
- etibarlılıq, sadəlik, nisbətən az dəyər kimi üstünlükləri
- şəbəkənin idarə edilməsi funksiyası növbə ilə bir kompüterdən digərinə verilir

366. Mərkəzləşdirilmiş şəbəkənin xarakteristikalarından biri:

- kompüter-server yoxdur
- √ icazəsiz müraciətlərdən müdafiə kimi üstünlüyü, şəbəkənin idarə edilməsinin əlverişliliyi
- şəbəkənin idarə edilməsinin əsas proqram vasitələri Nowel Net Ware Lite, Windows for workgroups, Artisoft LAN tastic, LAN smart və s-dir
- etibarlılıq, sadəlik, nisbətən az dəyər kimi üstünlükləri
- şəbəkənin idarə edilməsi funksiyası növbə ilə bir kompüterdən digərinə verilir

367. Mərkəzləşdirilmiş şəbəkənin xarakteristikalarından biri:

- kompüter-server yoxdur
- √ idarəetməni reallaşdıran şəbəkə əməliyyat sistemi Microsoft Windows NT Server, Microsoft LAN Manager, Novel NetWare, OS/2 Warp Server Advance və s ola bilər
- şəbəkənin idarə edilməsinin əsas proqram vasitələri Nowel Net Ware Lite, Windows for workgroups, Artisoft LAN tastic, LAN smart və s-dir
- etibarlılıq, sadəlik, nisbətən az dəyər kimi üstünlükləri
- şəbəkənin idarə edilməsi funksiyası növbə ilə bir kompüterdən digərinə verilir

368. Mərkəzləşdirilmiş şəbəkənin xarakteristikalarından biri:

- kompüter-server yoxdur
- √ Verilənlərin ötürülməsi və saxlanması üçün idarə edilməsi üçün kompüter serverin mövcud olması
- şəbəkənin idarə edilməsinin əsas proqram vasitələri Nowel Net Ware Lite, Windows for workgroups, Artisoft LAN tastic, LAN smart və s-dir
- etibarlılıq, sadəlik, nisbətən az dəyər kimi üstünlükləri
- şəbəkənin idarə edilməsi funksiyası növbə ilə bir kompüterdən digərinə verilir

369. Mərkəzləşdirilmiş şəbəkənin xarakteristikalarından biri:

- kompüter-server yoxdur
- √ bir neçə kompüter mərkəzi (server kompüterlər), qalanları işə işçi ctansiyalar olur
- şəbəkənin idarə edilməsinin əsas proqram vasitələri Nowel Net Ware Lite, Windows for workgroups, Artisoft LAN tastic, LAN smart və s-dir
- etibarlılıq, sadəlik, nisbətən az dəyər kimi üstünlükləri
- şəbəkənin idarə edilməsi funksiyası növbə ilə bir kompüterdən digərinə verilir

370. Şəbəkə adapterinin şəbəkə kanalına müraciət metodu adlanan xarakteristikası:

- 8, 16, 32, 64, 128
- √ Ethernet, Arcnet, Token-Ring
- koaksial, bdaqlanan cütlər, optovolokno
- doğru cavab yoxdur
- İSA, EİSA, Micro Channel və s

371. Şəbəkə adapterinin mərtəbəlilik(mövqelilik) adlanan xarakteristikası

- İSA, EİSA, Micro Channel və s
- √ 8, 16, 32, 64, 128
- koaksial, bdaqlanan cütlər, optovolokno
- doğru cavab yoxdur
- Ethernet, Arcnet, Token-Ring

372. Kompüterin şəbəkə adapteri qoşulan şinlərinin tipləri:

- 8, 16, 32, 64, 128
- √ İSA, EİSA, Micro Channel və s
- koaksial, bdaqlanan cütlər, optovolokno
- doğru cavab yoxdur
- Ethernet, Arcnet, Token-Ring

373. ardıcıl şəbəkə

- Şəhər, region, ölkə və ya bir neçə ölkə dairəsində fəaliyyət göstərir
- √ Hər bir fiziki altsəviyyə verilənləri bir kompüterə ötürür
- Hər bir kompüter başqa kompüterlər tərəfindən qəbul edilə bilən siqnallar ötürür
- Bir təşkilat daxilində fəaliyyət göstərir
- Resursların bölüşdürülməsi və qoşulmuş FK-ların idarə edilməsi funksiyasını icra edir

374. genişyayımli şəbəkə

- Şəhər, region, ölkə və ya bir neçə ölkə dairəsində fəaliyyət göstərir
- √ Hər bir kompüter başqa kompüterlər tərəfindən qəbul edilə bilən siqnallar ötürür
- Bir təşkilat daxilində fəaliyyət göstərir
- Hər bir fiziki altsəviyyə verilənləri bir kompüterə ötürür
- Resursların bölüşdürülməsi və qoşulmuş FK-ların idarə edilməsi funksiyasını icra edir

375. serverlər

- Şəhər, region, ölkə və ya bir neçə ölkə dairəsində fəaliyyət göstərir
- √ Resursların bölüşdürülməsi və qoşulmuş FK-ların idarə edilməsi funksiyasını icra edir
- Hər bir kompüter başqa kompüterlər tərəfindən qəbul edilə bilən siqnallar ötürür
- Hər bir fiziki altsəviyyə verilənləri bir kompüterə ötürür
- Bir təşkilat daxilində fəaliyyət göstərir

376. qlobal şəbəkə

- Bir təşkilat daxilində fəaliyyət göstərir
- √ Şəhər, region, ölkə və ya bir neçə ölkə dairəsində fəaliyyət göstərir
- Hər bir kompüter başqa kompüterlər tərəfindən qəbul edilə bilən siqnallar ötürür
- Hər bir fiziki altsəviyyə verilənləri bir kompüterə ötürür
- Resursların bölüşdürülməsi və qoşulmuş FK-ların idarə edilməsi funksiyasını icra edir

377. korporativ şəbəkə

- Şəhər, region, ölkə və ya bir neçə ölkə dairəsində fəaliyyət göstərir
- √ Bir təşkilat daxilində fəaliyyət göstərir
- Hər bir kompüter başqa kompüterlər tərəfindən qəbul edilə bilən siqnallar ötürür
- Hər bir fiziki altsəviyyə verilənləri bir kompüterə ötürür
- Resursların bölüşdürülməsi və qoşulmuş FK-ların idarə edilməsi funksiyasını icra edir

378. lokal şəbəkə

- Şəhər, region, ölkə və ya bir neçə ölkə dairəsində fəaliyyət göstərir
- √ Bir təşkilat daxilində fəaliyyət göstərir
- Hər bir kompüter başqa kompüterlər tərəfindən qəbul edilə bilən siqnallar ötürür
- Hər bir fiziki altsəviyyə verilənləri bir kompüterə ötürür
- Resursların bölüşdürülməsi və qoşulmuş FK-ların idarə edilməsi funksiyasını icra edir

379. Hər bir fiziki altsəviyyə verilənləri bir kompüterə ötürür:

- qlobal şəbəkədə
- √ ardıcıl şəbəkədə
- genişyayımli şəbəkədə
- lokal şəbəkədə
- serverlərdə

380. Hər bir kompüter başqa kompüterlər tərəfindən qəbul edilə bilən siqnallar ötürür:

- qlobal şəbəkədə

- √ genişyayımlı şəbəkədə
- lokal şəbəkədə
- ardıcıl şəbəkədə
- serverlərdə

381. Resursların bölüşdürülməsi və qoşulmuş FK-ların idarə edilməsi funksiyasını icra edir:

- qlobal şəbəkə
- √ serverlər
- genişyayımlı şəbəkə
- ardıcıl şəbəkə
- lokal şəbəkə

382. Şəhər, region, ölkə və ya bir neçə ölkə dairəsində fəaliyyət göstərir:

- korporativ şəbəkə
- √ qlobal şəbəkə
- genişyayımlı şəbəkə
- ardıcıl şəbəkə
- serverlər

383. Bir təşkilat daxilində fəaliyyət göstərir:

- qlobal şəbəkə
- √ korporativ şəbəkə
- genişyayımlı şəbəkə
- ardıcıl şəbəkə
- serverlər

384. Bir təşkilat daxilində fəaliyyət göstərir:

- qlobal şəbəkə
- √ lokal şəbəkə
- genişyayımlı şəbəkə
- ardıcıl şəbəkə
- serverlər

385. LHŞ-nin idarəedilməsi sinifləri:

- Qoşulan kompüterin şininin tipi, mövqelilik(mərtəbəlilik), şəbəkə kanaləna müraciət metodu
- Genişyayımlı, ardıcıl
- Tətbiqi, nümayiş (Təqdimat), seans, nəqliyyat,şəbəkə, kanal, fiziki
- İşçi stansiya, serverlər, interfeys lövhələri və kabellər, qəzasız qida mənbələri, modemlər, transiverlər, təkrarlayıcılar, qovuşma dəlikləri
- √ Mərkəzləşdirilmiş, qeyrimərkəzləşdirilmiş

386. Şəbəkə topologiyasının əsas sinifləri:

- İşçi stansiya, serverlər, interfeys lövhələri və kabellər, qəzasız qida mənbələri, modemlər, transiverlər, təkrarlayıcılar, qovuşma dəlikləri
- √ Genişyayımlı, ardıcıl
- Tətbiqi, nümayiş (Təqdimat), seans, nəqliyyat,şəbəkə, kanal, fiziki
- Mərkəzləşdirilmiş, qeyrimərkəzləşdirilmiş
- Qoşulan kompüterin şininin tipi, mövqelilik(mərtəbəlilik), şəbəkə kanaləna müraciət metodu

387. Şəbəkə adapterinin xarakteristikaları:

- İşçi stansiya, serverlər, interfeys lövhələri və kabellər, qəzasız qida mənbələri, modemlər, transiverlər, təkrarlayıcılar, qovuşma dəlikləri
- √ Qoşulan kompüterin şininin tipi, mövqelilik(mərtəbəlilik), şəbəkə kanaləna müraciət metodu
- Genişyayımlı, ardıcıl
- Mərkəzləşdirilmiş, qeyrimərkəzləşdirilmiş
- Tətbiqi, nümayiş (Təqdimat), seans, nəqliyyat,şəbəkə, kanal, fiziki

- 388.** LHŞ-nin aparat komponentləri:
- Tətbiqi, nümayiş (Təqdimat), seans, nəqliyyat,şəbəkə, kanal, fiziki
  - √ İşçi stansiya, serverlər, interfeys lövhələri və kabellər, qəzasız qida mənbələri, modemlər, transiverlər, təkrarlayıcılar, qovuşma dəlikləri
  - Genişyayımli, ardıcıl
  - Mərkəzləşdirilmiş, qeyrimərkəzləşdirilmiş
  - Qoşulan kompüterin şininin tipi, mövqelilik(mərtəbəlilik), şəbəkə kanaləna müraciət metodu
- 389.** OSİ (X25) protokolunun səviyyələri:
- İşçi stansiya, serverlər, interfeys lövhələri və kabellər, qəzasız qida mənbələri, modemlər, transiverlər, təkrarlayıcılar, qovuşma dəlikləri
  - √ Tətbiqi, nümayiş (Təqdimat), seans, nəqliyyat,şəbəkə, kanal, fiziki
  - Genişyayımli, ardıcıl
  - Mərkəzləşdirilmiş, qeyrimərkəzləşdirilmiş
  - Qoşulan kompüterin şininin tipi, mövqelilik(mərtəbəlilik), şəbəkə kanaləna müraciət metodu
- 390.** Mərkəzləşdirilmiş, qeyrimərkəzləşdirilmiş – bu:
- LHŞ-nin aparat komponentləridir
  - √ LHŞ-nin idarədilməsi sinifləridir
  - Şəbəkə topologiyasının əsas sinifləridir
  - OSİ (X25) protokolunun səviyyələridir
  - Şəbəkə adapterinin xarakteristikalarıdır
- 391.** Genişyayımli, ardıcıl – bu:
- LHŞ-nin aparat komponentləridir
  - √ Şəbəkə topologiyasının əsas sinifləridir
  - OSİ (X25) protokolunun səviyyələridir
  - LHŞ-nin idarədilməsi sinifləridir
  - Şəbəkə adapterinin xarakteristikalarıdır
- 392.** Qoşulan kompüterin şininin tipi, mövqelilik(mərtəbəlilik), şəbəkə kanaləna müraciət metodu – bu:
- LHŞ-nin aparat komponentləridir
  - √ Şəbəkə adapterinin xarakteristikalarıdır
  - Şəbəkə topologiyasının əsas sinifləridir
  - LHŞ-nin idarədilməsi sinifləridir
  - OSİ (X25) protokolunun səviyyələridir
- 393.** Tətbiqi, nümayiş (Təqdimat), seans, nəqliyyat, şəbəkə, kanal, fiziki – bu:
- LHŞ-nin aparat komponentləridir
  - √ OSİ (X25) protokolunun səviyyələridir
  - Şəbəkə topologiyasının əsas sinifləridir
  - LHŞ-nin idarədilməsi sinifləridir
  - Şəbəkə adapterinin xarakteristikalarıdır
- 394.** yığmanın əksi olan əməliyyat
- fırlatma
  - yığma
  - √ detallaşdırma
  - kəşimə
  - toplama
- 395.** ölçülərin təqdim olunma qaydasını dəyişən əməliyyat:
- kəşimə

- detallaşdırma
- toplama
- yığma
- ✓ fırlatma

396. yığma:

- yığmanın əksi olan əməliyyat
- bir və ya daha artıq ölçünün qiymətinin sabit qalması (qeyd olunması) halında hiperkububn altçoxluğunu formalaşdıran əməliyyatdır
- ölçülərin təqdim olunma qaydasını dəyişir
- adətən ikiölçülü cədvəllərə tətbiq edilir və onların qəbul edilmək üçün daha əlverişli şəkildə təqdim olunmasını təmin edir
- ✓ ölçülərin qiymətlərindən birinin, iyerarxiyanın daha yüksək səviyyəsinin qiyməti ilə əvəz olunmasını təmin edən əməliyyat

397. detallaşdırma:

- ölçülərin təqdim olunma qaydasını dəyişir
- ölçülərin qiymətlərindən birinin, iyerarxiyanın daha yüksək səviyyəsinin qiyməti ilə əvəz olunmasını təmin edən əməliyyat
- bir və ya daha artıq ölçünün qiymətinin sabit qalması (qeyd olunması) halında hiperkububn altçoxluğunu formalaşdıran əməliyyatdır
- ✓ yığmanın əksi olan əməliyyat
- adətən ikiölçülü cədvəllərə tətbiq edilir və onların qəbul edilmək üçün daha əlverişli şəkildə təqdim olunmasını təmin edir

398. Fırlatma:

- doğru cavab yoxdur
- ölçülərin qiymətlərindən birinin, iyerarxiyanın daha yüksək səviyyəsinin qiyməti ilə əvəz olunmasını təmin edən əməliyyat
- yığmanın əksi olan əməliyyat
- ✓ adətən ikiölçülü cədvəllərə tətbiq edilir və onların qəbul edilmək üçün daha əlverişli şəkildə təqdim olunmasını təmin edir
- bir və ya daha artıq ölçünün qiymətinin sabit qalması (qeyd olunması) halında hiperkububn altçoxluğunu formalaşdıran əməliyyatdır

399. Fırlatma:

- yığmanın əksi olan əməliyyat
- ölçülərin qiymətlərindən birinin, iyerarxiyanın daha yüksək səviyyəsinin qiyməti ilə əvəz olunmasını təmin edən əməliyyat
- bir və ya daha artıq ölçünün qiymətinin sabit qalması (qeyd olunması) halında hiperkububn altçoxluğunu formalaşdıran əməliyyatdır
- doğru cavab yoxdur
- ✓ ölçülərin təqdim olunma qaydasını dəyişir

400. Kəsişmə:

- yığmanın əksi olan əməliyyat
- ölçülərin qiymətlərindən birinin, iyerarxiyanın daha yüksək səviyyəsinin qiyməti ilə əvəz olunmasını təmin edən əməliyyat
- ölçülərin təqdim olunma qaydasını dəyişir
- adətən ikiölçülü cədvəllərə tətbiq edilir və onların qəbul edilmək üçün daha əlverişli şəkildə təqdim olunmasını təmin edir
- ✓ bir və ya daha artıq ölçünün qiymətinin sabit qalması (qeyd olunması) halında hiperkububn altçoxluğunu formalaşdıran əməliyyatdır

401. hiperkubun oyuqlarında yerləşən və təhlilə məruz qalan miqdar və keyfiyyət verilənləri:

- ✓ qiymətlər
- fırlanmalar
- ölçülər
- detallaşdırma
- kəsişmələr

402. hiperkubun oyuqlarındakı konkret qiymətlərin identifikasiyası üçün istifadə edilən indekslər rolunu oynayır

- qiymətlər
- detallaşdırma
- fırlanmalar
- ✓ ölçülər
- kəsişmələr

403. hiperkubun tinlərini əmələ gətirən çoxluq:

- qiymətlər
- kəşimələr
- detallaşdırma
- fırlanmalar
- √ ölçülər

404. qiymətlər:

- hiperkubun tinlərini əmələ gətirən çoxluq
- faktoloji cədvəlin qiymətlərini təşkil edən çoxluq
- arayış cədvəllərinin qiymətlərini təşkil edən çoxluq
- √ hiperkubun oyuqlarında yerləşən və təhlilə məruz qalan miqdar və keyfiyyət verilənləri
- təhlil üçün nisbətən intensiv istifadə edilən verilənlər

405. Ölçülər:

- hiperkubun tinlərini əmələ gətirən çoxluq
- faktoloji cədvəlin qiymətlərini təşkil edən çoxluq
- arayış cədvəllərinin qiymətlərini təşkil edən çoxluq
- √ hiperkubun oyuqlarındakı konkret qiymətlərin identifikasiyası üçün istifadə edilən indekslər rolunu oynayır
- təhlil üçün nisbətən intensiv istifadə edilən verilənlər

406. Ölçülər:

- hiperkubun oyuqlarında yerləşən və təhlilə məruz qalan miqdar və keyfiyyət verilənləri
- √ hiperkubun tinlərini əmələ gətirən çoxluq
- arayış cədvəllərinin qiymətlərini təşkil edən çoxluq
- faktoloji cədvəlin qiymətlərini təşkil edən çoxluq
- təhlil üçün nisbətən intensiv istifadə edilən verilənlər

407. detallaşmanın (xırdalamanın) yüksək səviyyəsinin seçilməsi VB-nin həcmi olduqca çox artır bilər – bu:

- ambarın relyatsion modelinin xarakteristikalarından biridir
- √ ambarın çoxölçülü modelinin xarakteristikalarından biridir
- ambarın iyerarxik modelinin xarakteristikalarından biridir
- ambarın şəbəkə modelinin xarakteristikalarından biridir
- verilənlər ambarının reallaşdırılmasına kombinatsion yanaşmanın xarakteristikalarından biridir

408. başqaları ilə müqayisədə, yaddaşı qeyri effektiv istifadə edir – bu:

- ambarın relyatsion modelinin xarakteristikalarından biridir
- √ ambarın çoxölçülü modelinin xarakteristikalarından biridir
- ambarın iyerarxik modelinin xarakteristikalarından biridir
- ambarın şəbəkə modelinin xarakteristikalarından biridir
- verilənlər ambarının reallaşdırılmasına kombinatsion yanaşmanın xarakteristikalarından biridir

409. mürəkkəb, reqlamentləşdirilməyən sorğuların icrası məsələlərinin öhdəsindən başqalarına nisbətən daha yaxşı gəlir – bu:

- ambarın relyatsion modelinin xarakteristikalarından biridir
- √ ambarın çoxölçülü modelinin xarakteristikalarından biridir
- ambarın iyerarxik modelinin xarakteristikalarından biridir
- ambarın şəbəkə modelinin xarakteristikalarından biridir
- verilənlər ambarının reallaşdırılmasına kombinatsion yanaşmanın xarakteristikalarından biridir

410. əsas təyinatı analitik emala yönələn sistemin reallaşdırılmasıdır – bu:

- ambarın relyatsion modelinin xarakteristikalarından biridir

- √ ambarın çoxölçülü modelinin xarakteristikalarından biridir
- ambarın iyerarxik modelinin xarakteristikalarından biridir
- ambarın şəbəkə modelinin xarakteristikalarından biridir
- verilənlər ambarının reallaşdırılmasına kombinatsion yanaşmanın xarakteristikalarından biridir

411. əsas anlayışlar – ölçü və qiymətdir – bu:

- ambarın relyatsion modelinin xarakteristikalarından biridir
- √ ambarın çoxölçülü modelinin xarakteristikalarından biridir
- ambarın iyerarxik modelinin xarakteristikalarından biridir
- ambarın şəbəkə modelinin xarakteristikalarından biridir
- verilənlər ambarının reallaşdırılmasına kombinatsion yanaşmanın xarakteristikalarından biridir

412. mürəkkəb analitik sorğuya cavabın orta vaxtı, başqalarından 10-100 dəfə azdır – bu:

- ambarın relyatsion modelinin xarakteristikalarından biridir
- √ ambarın çoxölçülü modelinin xarakteristikalarından biridir
- ambarın iyerarxik modelinin xarakteristikalarından biridir
- ambarın şəbəkə modelinin xarakteristikalarından biridir
- verilənlər ambarının reallaşdırılmasına kombinatsion yanaşmanın xarakteristikalarından biridir

413. cədvəllərin dəfələrlə əlaqələndirilməsi zərurətindən azad edir – bu:

- √ ambarın çoxölçülü modelinin xarakteristikalarından biridir
- ambarın şəbəkə modelinin xarakteristikalarından biridir
- ambarın relyatsion modelinin xarakteristikalarından biridir
- verilənlər ambarının reallaşdırılmasına kombinatsion yanaşmanın xarakteristikalarından biridir
- ambarın iyerarxik modelinin xarakteristikalarından biridir

414. verilənlərin daha sür'ətli axtarışını və oxunmasını təmin edir – bu:

- ambarın relyatsion modelinin xarakteristikalarından biridir
- √ ambarın çoxölçülü modelinin xarakteristikalarından biridir
- ambarın iyerarxik modelinin xarakteristikalarından biridir
- ambarın şəbəkə modelinin xarakteristikalarından biridir
- verilənlər ambarının reallaşdırılmasına kombinatsion yanaşmanın xarakteristikalarından biridir

415. daha bir ölçünün əlavə edilməsi hiperkubun tam yenidən qurulmasını zəruri edir – bu:

- ambarın relyatsion modelinin xarakteristikalarından biridir
- √ ambarın çoxölçülü modelinin xarakteristikalarından biridir
- ambarın iyerarxik modelinin xarakteristikalarından biridir
- ambarın şəbəkə modelinin xarakteristikalarından biridir
- verilənlər ambarının reallaşdırılmasına kombinatsion yanaşmanın xarakteristikalarından biridir

416. verilənlərin quruluşunun modifikasiyası mürəkkəbdir – bu:

- ambarın relyatsion modelinin xarakteristikalarından biridir
- √ ambarın çoxölçülü modelinin xarakteristikalarından biridir
- ambarın iyerarxik modelinin xarakteristikalarından biridir
- ambarın şəbəkə modelinin xarakteristikalarından biridir
- verilənlər ambarının reallaşdırılmasına kombinatsion yanaşmanın xarakteristikalarından biridir

417. verilənlərin saxlanması üçün böyük həcmdə yaddaş tələb olunur – bu:

- ambarın relyatsion modelinin xarakteristikalarından biridir
- √ ambarın çoxölçülü modelinin xarakteristikalarından biridir
- ambarın iyerarxik modelinin xarakteristikalarından biridir
- ambarın şəbəkə modelinin xarakteristikalarından biridir
- verilənlər ambarının reallaşdırılmasına kombinatsion yanaşmanın xarakteristikalarından biridir

418. verilənlərin çoxölçülü təqdimatı fiziki reallaşır – bu:

- ambarın relyatsion modelinin xarakteristikalarından biridir
- ✓ ambarın çoxölçülü modelinin xarakteristikalarından biridir
- ambarın iyerarxik modelinin xarakteristikalarından biridir
- ambarın şəbəkə modelinin xarakteristikalarından biridir
- verilənlər ambarının reallaşdırılmasına kombinatsion yanaşmanın xarakteristikalarından biridir

419. verilənlər nizamlanmış massivlərin hiperkubu şəklində saxlanır –bu:

- ambarın relyatsion modelinin xarakteristikalarından biridir
- ✓ ambarın çoxölçülü modelinin xarakteristikalarından biridir
- ambarın iyerarxik modelinin xarakteristikalarından biridir
- ambarın şəbəkə modelinin xarakteristikalarından biridir
- verilənlər ambarının reallaşdırılmasına kombinatsion yanaşmanın xarakteristikalarından biridir

420. Ambarın çoxölçülü modelinin xarakteristikalarından biri:

- verilənlər üfqi cədvəllər şəklində saxlanır
- ✓ VB-nin həcmi böyük olmadıqda və hiperkub zamana görə stabil ölçülər yığımını istifadə etdikdə tətbiq etmək məqsədəuyğundur
- verilənlərin olduqca böyük həcmi saxlamaq qabiliyyətinə malikdir
- analitik sorğuların icra sür'ətinə görə uduzur
- hiperkub, məntiqi səviyyədə VBİS-yə qovuşur

421. Ambarın çoxölçülü modelinin xarakteristikalarından biri:

- verilənlər üfqi cədvəllər şəklində saxlanır
- ✓ bir hissəsinin mövcud olmayacağına qabaqcadan məlum olmasına baxmayaraq, bütün qiymətlər üçün əvvəlcədən yer ehtiyatlanır
- verilənlərin olduqca böyük həcmi saxlamaq qabiliyyətinə malikdir
- analitik sorğuların icra sür'ətinə görə uduzur
- hiperkub, məntiqi səviyyədə VBİS-yə qovuşur

422. Ambarın çoxölçülü modelinin xarakteristikalarından biri:

- verilənlər üfqi cədvəllər şəklində saxlanır
- ✓ başqaları ilə müqayisədə, yaddaşı qeyri effektiv istifadə edir
- verilənlərin olduqca böyük həcmi saxlamaq qabiliyyətinə malikdir
- analitik sorğuların icra sür'ətinə görə uduzur
- hiperkub, məntiqi səviyyədə VBİS-yə qovuşur

423. Ambarın çoxölçülü modelinin xarakteristikalarından biri:

- verilənlər üfqi cədvəllər şəklində saxlanır
- ✓ əsas təyinatı analitik emala yönələn sistemin reallaşdırılmasıdır
- verilənlərin olduqca böyük həcmi saxlamaq qabiliyyətinə malikdir
- analitik sorğuların icra sür'ətinə görə uduzur
- hiperkub, məntiqi səviyyədə VBİS-yə qovuşur

424. Ambarın çoxölçülü modelinin xarakteristikalarından biri:

- verilənlər üfqi cədvəllər şəklində saxlanır
- ✓ əsas anlayışlar – ölçü və qiymətdir
- verilənlərin olduqca böyük həcmi saxlamaq qabiliyyətinə malikdir
- analitik sorğuların icra sür'ətinə görə uduzur
- hiperkub, məntiqi səviyyədə VBİS-yə qovuşur

425. Ambarın çoxölçülü modelinin xarakteristikalarından biri:

- ✓ mürəkkəb analitik sorğuya cavabın orta vaxtı, başqalarından 10-100 dəfə azdır

- hiperkub, məntiqi səviyyədə VBİS-yə qovuşur
- verilənlər üfqi cədvəllər şəklində saxlanılır
- analitik sorğuların icra sürətinə görə uduzur
- verilənlərin olduqca böyük həcmi saxlamaq qabiliyyətinə malikdir

426. Ambarın çoxölçülü modelinin xarakteristikalarından biri:

- verilənlər üfqi cədvəllər şəklində saxlanılır
- analitik sorğuların icra sürətinə görə uduzur
- verilənlərin olduqca böyük həcmi saxlamaq qabiliyyətinə malikdir
- ✓ cədvəllərin dəfələrlə əlaqələndirilməsi zərurətindən azad edir
- hiperkub, məntiqi səviyyədə VBİS-yə qovuşur

427. Ambarın çoxölçülü modelinin xarakteristikalarından biri:

- verilənlər üfqi cədvəllər şəklində saxlanılır
- analitik sorğuların icra sürətinə görə uduzur
- verilənlərin olduqca böyük həcmi saxlamaq qabiliyyətinə malikdir
- ✓ daha bir ölçünün əlavə edilməsi hiperkubun tam yenidən qurulmasını zəruri edir
- hiperkub, məntiqi səviyyədə VBİS-yə qovuşur

428. Ambarın çoxölçülü modelinin xarakteristikalarından biri:

- verilənlərin olduqca böyük həcmi saxlamaq qabiliyyətinə malikdir
- analitik sorğuların icra sürətinə görə uduzur
- verilənlər üfqi cədvəllər şəklində saxlanılır
- hiperkub, məntiqi səviyyədə VBİS-yə qovuşur
- ✓ verilənlərin quruluşunun modifikasiyası mürəkkəbdir

429. Ambarın çoxölçülü modelinin xarakteristikalarından biri:

- verilənlərin olduqca böyük həcmi saxlamaq qabiliyyətinə malikdir
- analitik sorğuların icra sürətinə görə uduzur
- verilənlər üfqi cədvəllər şəklində saxlanılır
- hiperkub, məntiqi səviyyədə VBİS-yə qovuşur
- ✓ verilənlərin saxlanması üçün böyük həcmdə yaddaş tələb olunur

430. Ambarın çoxölçülü modelinin xarakteristikalarından biri:

- verilənlər üfqi cədvəllər şəklində saxlanılır
- analitik sorğuların icra sürətinə görə uduzur
- verilənlərin olduqca böyük həcmi saxlamaq qabiliyyətinə malikdir
- ✓ verilənlərin çoxölçülü təqdimatı fiziki reallaşır
- verilənlərin çoxölçülü təqdimatı məntiqi səviyyədə reallaşır

431. Ambarın çoxölçülü modelinin xarakteristikalarından biri:

- verilənlər üfqi cədvəllər şəklində saxlanılır
- ✓ verilənlər nizamlanmış massivlərin hiperkubu şəklində saxlanılır
- verilənlərin olduqca böyük həcmi saxlamaq qabiliyyətinə malikdir
- analitik sorğuların icra sürətinə görə uduzur
- hiperkub, məntiqi səviyyədə VBİS-yə qovuşur

432. analitik sorğuları real vaxtda icrasını təmin etməklə, VA-da axtarış vaxtını kəskin azaltmağa imkan verir – bu:

- iyerarxik model əsasında VB yaradılması üstünlüklərindən biridir
- ✓ verilənlərin hiperkub şəklində təqdimatının (təsvirinin) üstünlüklərindən biridir
- QQYS-də VA-nın istifadəsinin xüsusiyyətlərindən biridir
- doğru cavab yoxdur
- şəbəkə modeli əsasında VB yaradılması üstünlüklərindən biridir

433. VA-nı istifadə edən sistemə, analitik sorğuların verilməsi üçün əlavə imkanlar verir – bu:

- doğru cavab yoxdur
- şəbəkə modeli əsasında VB yaradılması üstünlüklərindən biridir
- ✓ verilənlərin hiperkub şəklində təqdimatının (təsvirinin) üstünlüklərindən biridir
- QQYS-də VA-nın istifadəsinin xüsusiyyətlərindən biridir
- iyerarxik model əsasında VB yaradılması üstünlüklərindən biridir

434. təkcə VB administratoru üçün deyil, sırayı işçilər üçün də başa düşüləndir – bu:

- iyerarxik model əsasında VB yaradılması üstünlüklərindən biridir
- ✓ verilənlərin hiperkub şəklində təqdimatının (təsvirinin) üstünlüklərindən biridir
- QQYS-də VA-nın istifadəsinin xüsusiyyətlərindən biridir
- doğru cavab yoxdur
- şəbəkə modeli əsasında VB yaradılması üstünlüklərindən biridir

435. normallaşdırılmış cədvəllər məcmusuna nisbətən daha əyanidir – bu:

- iyerarxik model əsasında VB yaradılması üstünlüklərindən biridir
- ✓ verilənlərin hiperkub şəklində təqdimatının (təsvirinin) üstünlüklərindən biridir
- QQYS-də VA-nın istifadəsinin xüsusiyyətlərindən biridir
- doğru cavab yoxdur
- şəbəkə modeli əsasında VB yaradılması üstünlüklərindən biridir

436. Verilənlərin hiperkub şəklində təqdimatının (təsvirinin) üstünlüklərindən biri:

- VA-nın təşkilinin iyerarxik modelinə nisbətən daha əyanidir
- ✓ VA-nı istifadə edən sistemə, analitik sorğuların verilməsi üçün əlavə imkanlar verir
- vahid zamanda icra edilən tranzaksiyaların miqdarını artırmağa imkan verir
- verilənlərin bütövlüyünü, bərpasını və qarşılıqlı blokirovkaların aradan qaldırılmasını təmin edir
- VA-nın təşkilinin şəbəkə modelinə nisbətən daha əyanidir

437. Verilənlərin hiperkub şəklində təqdimatının (təsvirinin) üstünlüklərindən biri:

- VA-nın təşkilinin iyerarxik modelinə nisbətən daha əyanidir
- ✓ təkcə VB administratoru üçün deyil, sırayı işçilər üçün də başa düşüləndir
- vahid zamanda icra edilən tranzaksiyaların miqdarını artırmağa imkan verir
- verilənlərin bütövlüyünü, bərpasını və qarşılıqlı blokirovkaların aradan qaldırılmasını təmin edir
- VA-nın təşkilinin şəbəkə modelinə nisbətən daha əyanidir

438. Verilənlərin hiperkub şəklində təqdimatının (təsvirinin) üstünlüklərindən biri:

- VA-nın təşkilinin iyerarxik modelinə nisbətən daha əyanidir
- ✓ normallaşdırılmış cədvəllər məcmusuna nisbətən daha əyanidir
- vahid zamanda icra edilən tranzaksiyaların miqdarını artırmağa imkan verir
- verilənlərin bütövlüyünü, bərpasını və qarşılıqlı blokirovkaların aradan qaldırılmasını təmin edir
- VA-nın təşkilinin şəbəkə modelinə nisbətən daha əyanidir

439. verilənlərin hiperkub şəklində təsviri – bu:

- VA-ya əsaslanan QQYS-nin xüsusiyyətlərindən biridir
- ✓ VA-nın yaradılmasına əsas yanaşmadır
- VB-nin relyatsion modeli əsasında VB yaradılmasının əsas məsələlərindən biridir
- VB-nin iyerarxik modeli əsasında VB yaradılmasının əsas məsələlərindən biridir
- VA-nın yaradılması zamanı həlli tələb edilən əsas məsələlərdən biridir

440. ROLAP – bu:

- VA-ya əsaslanan QQYS-nin xüsusiyyətlərindən biridir

- √ VA-nın yaradılmasına yanaşmalardan birinin adıdır
- VB-nin relyatsion modeli əsasında VB yaradılmasının əsas məsələlərindən biridir
- VB-nin iyerarxik modeli əsasında VB yaradılmasının əsas məsələlərindən biridir
- VA-nın yaradılması zamanı həlli tələb edilən əsas məsələlərdən biridir

441. MOLAP – bu:

- VA-ya əsaslanan QQYS-nin xüsusiyyətlərindən biridir
- √ VA-nın yaradılmasına yanaşmalardan birinin adıdır
- VB-nin relyatsion modeli əsasında VB yaradılmasının əsas məsələlərindən biridir
- VB-nin iyerarxik modeli əsasında VB yaradılmasının əsas məsələlərindən biridir
- VA-nın yaradılması zamanı həlli tələb edilən əsas məsələlərdən biridir

442. verilənlərin yüklənməsi, nisbətən nadir hallarda və böyük porsiyalarla olur – bu:

- VA-nın yaradılması zamanı həlli tələb edilən əsas məsələlərdən biridir
- √ VA-ya əsaslanan QQYS-nin xüsusiyyətlərindən biridir
- VB-nin relyatsion modeli əsasında VB yaradılmasının əsas məsələlərindən biridir
- VB-nin iyerarxik modeli əsasında VB yaradılmasının əsas məsələlərindən biridir
- VB-nin çoxölçülü modeli əsasında VB yaradılmasının əsas məsələlərindən biridir

443. istifadəçilərin verilənlərə əlverişli müraciətinin təmin edilməsi – bu:

- VA-ya əsaslanan QQYS-nin xüsusiyyətlərindən biridir
- √ VA-nın yaradılması zamanı həlli tələb edilən əsas məsələlərdən biridir
- VB-nin relyatsion modeli əsasında VB yaradılmasının əsas məsələlərindən biridir
- VB-nin iyerarxik modeli əsasında VB yaradılmasının əsas məsələlərindən biridir
- VB-nin çoxölçülü modeli əsasında VB yaradılmasının əsas məsələlərindən biridir

444. VA-nın ilkin doldurulması və sonra tamamlanması (əlavələrin edilməsi) – bu:

- VA-ya əsaslanan QQYS-nin xüsusiyyətlərindən biridir
- √ VA-nın yaradılması zamanı həlli tələb edilən əsas məsələlərdən biridir
- VB-nin relyatsion modeli əsasında VB yaradılmasının əsas məsələlərindən biridir
- VB-nin iyerarxik modeli əsasında VB yaradılmasının əsas məsələlərindən biridir
- VB-nin çoxölçülü modeli əsasında VB yaradılmasının əsas məsələlərindən biridir

445. VA-nın yaradılmasına yanaşmalardan birinin adı:

- OLTP
- √ verilənlərin hiperkub şəklində təsviri
- VBİS
- SİAS
- QQYS

446. VA-ya əsaslanan QQYS-nin xüsusiyyətlərindən biri:

- Analitik sorğulara, yolverilə bilən cavab vaxtının və tələb olunan yaddaş həcmi üçün təmin edilməsi nöqtəyi nəzərdən, verilənlərin saxlanması üçün optimal quruluşunun seçilməsi
- √ informasiyalara müraciət zamanı, reallaşma vasitələrinin əhəmiyyətli dərəcədə yüngülləşdirilməsi və sadələşdirilməsi, məhsuldarlığın yüksəldilməsi
- istifadəçilərin verilənlərə əlverişli müraciətinin təmin edilməsi:
- effektivlik meyarı, onların vahid zamanda icra edə bildiyi tranzaksiyaların miqdarı hesab edilir
- VA-nın ilkin doldurulması və sonra tamamlanması (əlavələrin edilməsi)

447. VA-ya əsaslanan QQYS-nin xüsusiyyətlərindən biri:

- Analitik sorğulara, yolverilə bilən cavab vaxtının və tələb olunan yaddaş həcmi üçün təmin edilməsi nöqtəyi nəzərdən, verilənlərin saxlanması üçün optimal quruluşunun seçilməsi
- √ bütövlüyük, bərpanın, qarşılıqlı blokrovkaların aradan qaldırılmasının təmin edilməsinin inkişaf etmiş vasitələrinin nəzərdə tutulmaması

- istifadəçilərin verilənlərə əlverişli müraciətinin təmin edilməsi:
- effektivlik meyarı, onların vahid zamanda icra edə bildiyi tranzaksiyaların miqdarı hesab edilir
- VA-nın ilkin doldurulması və sonra tamamlanması (əlavələrin edilməsi)

448. VA-ya əsaslanan QQYS-nin xüsusiyyətlərindən biri:

- Analitik sorğulara, yolverilə bilən cavab vaxtının və tələb olunan yaddaş həcmnin təmin edilməsi nöqtəyi nəzərdən, verilənlərin saxlanmasının optimal quruluşunun seçilməsi
- ✓ verilənlərin yüklənməsi, nisbətən nadir hallarda və böyük porsiyalarla olur
- istifadəçilərin verilənlərə əlverişli müraciətinin təmin edilməsi:
- effektivlik meyarı, onların vahid zamanda icra edə bildiyi tranzaksiyaların miqdarı hesab edilir
- VA-nın ilkin doldurulması və sonra tamamlanması (əlavələrin edilməsi)

449. VA-nın yaradılması zamanı həlli tələb edilən əsas məsələlərdən biri:

- bütövlüyün, bərpanın, qarşılıqlı blokirovkaların aradan qaldırılmasının təmin edilməsinin inkişaf etmiş vasitələrinin nəzərdə tutulmaması
- ✓ istifadəçilərin verilənlərə əlverişli müraciətinin təmin edilməsi:
- VB-nin çoxölçülü modelinə əsaslanan yanaşmanın istifadəsi
- VB-nin relyatsion modelinə əsaslanan yanaşmanın istifadəsi
- informasiyalara müraciət zamanı, reallaşma vasitələrinin əhəmiyyətli dərəcədə yüngülləşdirilməsi və sadələşdirilməsi, məhsuldarlığın yüksəldilməsi

450. VA-nın yaradılması zamanı həlli tələb edilən əsas məsələlərdən biri:

- bütövlüyün, bərpanın, qarşılıqlı blokirovkaların aradan qaldırılmasının təmin edilməsinin inkişaf etmiş vasitələrinin nəzərdə tutulmaması
- ✓ VA-nın ilkin doldurulması və sonra tamamlanması (əlavələrin edilməsi)
- VB-nin çoxölçülü modelinə əsaslanan yanaşmanın istifadəsi
- VB-nin relyatsion modelinə əsaslanan yanaşmanın istifadəsi
- informasiyalara müraciət zamanı, reallaşma vasitələrinin əhəmiyyətli dərəcədə yüngülləşdirilməsi və sadələşdirilməsi, məhsuldarlığın yüksəldilməsi

451. VA-nın yaradılması zamanı həlli tələb edilən əsas məsələlərdən biri:

- bütövlüyün, bərpanın, qarşılıqlı blokirovkaların aradan qaldırılmasının təmin edilməsinin inkişaf etmiş vasitələrinin nəzərdə tutulmaması
- ✓ Analitik sorğulara, yolverilə bilən cavab vaxtının və tələb olunan yaddaş həcmnin təmin edilməsi nöqtəyi nəzərdən, verilənlərin saxlanmasının optimal quruluşunun seçilməsi
- VB-nin çoxölçülü modelinə əsaslanan yanaşmanın istifadəsi
- VB-nin relyatsion modelinə əsaslanan yanaşmanın istifadəsi
- informasiyalara müraciət zamanı, reallaşma vasitələrinin əhəmiyyətli dərəcədə yüngülləşdirilməsi və sadələşdirilməsi, məhsuldarlığın yüksəldilməsi

452. təşkilatın mərkəzi VA-sını və analitik şöbələrin verilənlər köşkünə istifadə edir – bu:

- ambarın iyerarxik modelinin xarakteristikalarından biridir
- ambarın çoxölçülü modelinin xarakteristikalarından biridir
- ambarın relyatsion modelinin xarakteristikalarından biridir
- ambarın şəbəkə modelinin xarakteristikalarından biridir
- ✓ verilənlər ambarının reallaşdırılmasına kombinatsion yanaşmanın xarakteristikalarından biridir

453. verilənlər köşkü – təşkilatın fəaliyyət istiqamətlərindən birini təmin edən xüsüsüləmiş tematik ambardır – bu:

- ambarın iyerarxik modelinin xarakteristikalarından biridir
- ambarın relyatsion modelinin xarakteristikalarından biridir
- ambarın çoxölçülü modelinin xarakteristikalarından biridir
- ambarın şəbəkə modelinin xarakteristikalarından biridir
- ✓ verilənlər ambarının reallaşdırılmasına kombinatsion yanaşmanın xarakteristikalarından biridir

454. çoxölçülü VB-lər xırda ambarlar rolunu oynayır – bu:

- ambarın çoxölçülü modelinin xarakteristikalarından biridir
- ambarın relyatsion modelinin xarakteristikalarından biridir
- ambarın şəbəkə modelinin xarakteristikalarından biridir
- ambarın iyerarxik modelinin xarakteristikalarından biridir
- ✓ verilənlər ambarının reallaşdırılmasına kombinatsion yanaşmanın xarakteristikalarından biridir

455. konkret analitik əlavələr üçün real lazım olan verilənləri ayrı yığım kimi ayırmaq olar – bu:

- ambarın iyerarxik modelinin xarakteristikalarından biridir
- ambarın şəbəkə modelinin xarakteristikalarından biridir
- ambarın çoxölçülü modelinin xarakteristikalarından biridir
- ambarın relyatsion modelinin xarakteristikalarından biridir
- ✓ verilənlər ambarının reallaşdırılmasına kombinatsion yanaşmanın xarakteristikalarından biridir

456. ambarda yerləşən bütün informasiyaların təhlil üçün lazım olması halları kifayət qədər az rast gəlinir – bu:

- ambarın çoxölçülü modelinin xarakteristikalarından biridir
- ambarın relyatsion modelinin xarakteristikalarından biridir
- ✓ verilənlər ambarının reallaşdırılmasına kombinatsion yanaşmanın xarakteristikalarından biridir
- ambarın iyerarxik modelinin xarakteristikalarından biridir
- ambarın şəbəkə modelinin xarakteristikalarından biridir

457. VA-nın reallaşmasına kombinatsion yanaşmanın xarakteristikalarından biri:

- ambarın təşkili üçün radial sxem istifadə edilir
- optimallaşdırıcı sorğunu təhlil edir və müəyyən meyar nöqtəyi nəzərindən, onun icrası üçün müraciət əməliyyatlarının, yaxşı ardıcılığını təyin edir
- ✓ təşkilatın mərkəzi VA-sını və analitik şöbələrin verilənlər köşkünə istifadə edir
- faktlar cədvəli və bir neçə arayış cədvəli istifadə edilir
- təhlilin məhsuldarlığının artırılması üçün, faktoloji cədvəldə tək-cə detallaşdırılmış deyil, qabaqcadan hesablanmış və aqreqasiya olunmuş verilənlər də saxlana bilər

458. VA-nın reallaşmasına kombinatsion yanaşmanın xarakteristikalarından biri:

- ambarın təşkili üçün radial sxem istifadə edilir
- faktlar cədvəli və bir neçə arayış cədvəli istifadə edilir
- optimallaşdırıcı sorğunu təhlil edir və müəyyən meyar nöqtəyi nəzərindən, onun icrası üçün müraciət əməliyyatlarının, yaxşı ardıcılığını təyin edir
- təhlilin məhsuldarlığının artırılması üçün, faktoloji cədvəldə tək-cə detallaşdırılmış deyil, qabaqcadan hesablanmış və aqreqasiya olunmuş verilənlər də saxlana bilər
- ✓ verilənlər köşkü – təşkilatın fəaliyyət istiqamətlərindən birini təmin edən xüsusiləşmiş tematik ambardır

459. VA-nın reallaşmasına kombinatsion yanaşmanın xarakteristikalarından biri:

- ✓ ambarda yerləşən bütün informasiyaların təhlil üçün lazım olması halları kifayət qədər az rast gəlinir
- optimallaşdırıcı sorğunu təhlil edir və müəyyən meyar nöqtəyi nəzərindən, onun icrası üçün müraciət əməliyyatlarının, yaxşı ardıcılığını təyin edir
- ambarın təşkili üçün radial sxem istifadə edilir
- faktlar cədvəli və bir neçə arayış cədvəli istifadə edilir
- təhlilin məhsuldarlığının artırılması üçün, faktoloji cədvəldə tək-cə detallaşdırılmış deyil, qabaqcadan hesablanmış və aqreqasiya olunmuş verilənlər də saxlana bilər

460. arayış cədvəllərinin atributları, əlavə arayış cədvəllərində detallaşdırıla bilər – bu:

- verilənlər ambarının reallaşdırılmasına kombinatsion yanaşmanın xarakteristikalarından biridir
- ambarın şəbəkə modelinin xarakteristikalarından biridir
- ambarın iyerarxik modelinin xarakteristikalarından biridir
- ambarın çoxölçülü modelinin xarakteristikalarından biridir
- ✓ ambarın relyatsion modelinin xarakteristikalarından biridir

461. əgər VB-yə böyük miqdarda ölçülər daxildirsə, onda `qar dənəciyi sxemi`ni də istifadə etmək olar – bu:

- ambarın çoxölçülü modelinin xarakteristikalarından biridir
- ambarın şəbəkə modelinin xarakteristikalarından biridir
- ambarın iyerarxik modelinin xarakteristikalarından biridir
- √ ambarın relyatsion modelinin xarakteristikalarından biridir
- verilənlər ambarının reallaşdırılmasına kombinatsion yanaşmanın xarakteristikalarından biridir

462. arayış cədvəllərinin miqdarı adətən, iki onluğa aşmır – bu:

- ambarın iyerarxik modelinin xarakteristikalarından biridir
- ambarın çoxölçülü modelinin xarakteristikalarından biridir
- verilənlər ambarının reallaşdırılmasına kombinatsion yanaşmanın xarakteristikalarından biridir
- √ ambarın relyatsion modelinin xarakteristikalarından biridir
- ambarın şəbəkə modelinin xarakteristikalarından biridir

463. real sistemlərdə faktoloji cədvəllərdə sətirlərin miqdarı 10 və 100 milyonlarla ola bilər – bu:

- ambarın çoxölçülü modelinin xarakteristikalarından biridir
- verilənlər ambarının reallaşdırılmasına kombinatsion yanaşmanın xarakteristikalarından biridir
- ambarın şəbəkə modelinin xarakteristikalarından biridir
- ambarın iyerarxik modelinin xarakteristikalarından biridir
- √ ambarın relyatsion modelinin xarakteristikalarından biridir

464. açar atributlarına əsasən arayış cədvəllərinin faktoloji cədvəllə əlaqəsini təmin edir – bu:

- ambarın çoxölçülü modelinin xarakteristikalarından biridir
- ambarın şəbəkə modelinin xarakteristikalarından biridir
- ambarın iyerarxik modelinin xarakteristikalarından biridir
- √ ambarın relyatsion modelinin xarakteristikalarından biridir
- verilənlər ambarının reallaşdırılmasına kombinatsion yanaşmanın xarakteristikalarından biridir

465. hər bir ölçü özünün məxsusi arayış cədvəli ilə təsvir edilir – bu:

- ambarın iyerarxik modelinin xarakteristikalarından biridir
- ambarın şəbəkə modelinin xarakteristikalarından biridir
- ambarın çoxölçülü modelinin xarakteristikalarından biridir
- verilənlər ambarının reallaşdırılmasına kombinatsion yanaşmanın xarakteristikalarından biridir
- √ ambarın relyatsion modelinin xarakteristikalarından biridir

466. arayış cədvəlində hiperkubun ölçülərindən birinin mümkün qiymətləri sadalanır – bu:

- ambarın çoxölçülü modelinin xarakteristikalarından biridir
- ambarın şəbəkə modelinin xarakteristikalarından biridir
- ambarın iyerarxik modelinin xarakteristikalarından biridir
- √ ambarın relyatsion modelinin xarakteristikalarından biridir
- verilənlər ambarının reallaşdırılmasına kombinatsion yanaşmanın xarakteristikalarından biridir

467. faktoloji cədvəlin yazısı hiperkubun oyuğuna uyğundur – bu:

- ambarın çoxölçülü modelinin xarakteristikalarından biridir
- ambarın şəbəkə modelinin xarakteristikalarından biridir
- ambarın iyerarxik modelinin xarakteristikalarından biridir
- √ ambarın relyatsion modelinin xarakteristikalarından biridir
- verilənlər ambarının reallaşdırılmasına kombinatsion yanaşmanın xarakteristikalarından biridir

468. faktlar cədvəlində adətən, təhlil üçün daha çox istifadə edilən verilənlər saxlanır – bu:

- ambarın iyerarxik modelinin xarakteristikalarından biridir
- √ ambarın relyatsion modelinin xarakteristikalarından biridir
- verilənlər ambarının reallaşdırılmasına kombinatsion yanaşmanın xarakteristikalarından biridir

- ambarın çoxölçülü modelinin xarakteristikalarından biridir
- ambarın şəbəkə modelinin xarakteristikalarından biridir

469. faktoloji cədvəl və ölçülər cədvəli istifadə edilir – bu:

- ambarın çoxölçülü modelinin xarakteristikalarından biridir
- ✓ ambarın relyatsion modelinin xarakteristikalarından biridir
- ambarın iyerarxik modelinin xarakteristikalarından biridir
- ambarın şəbəkə modelinin xarakteristikalarından biridir
- verilənlər ambarının reallaşdırılmasına kombinatsion yanaşmanın xarakteristikalarından biridir

470. ambarın təşkili üçün radial sxem istifadə edilir – bu:

- ambarın çoxölçülü modelinin xarakteristikalarından biridir
- ✓ ambarın relyatsion modelinin xarakteristikalarından biridir
- ambarın iyerarxik modelinin xarakteristikalarından biridir
- ambarın şəbəkə modelinin xarakteristikalarından biridir
- verilənlər ambarının reallaşdırılmasına kombinatsion yanaşmanın xarakteristikalarından biridir

471. analitik sorğuların icra sür'ətinə görə uduzur – bu:

- ambarın çoxölçülü modelinin xarakteristikalarından biridir
- ✓ ambarın relyatsion modelinin xarakteristikalarından biridir
- ambarın iyerarxik modelinin xarakteristikalarından biridir
- ambarın şəbəkə modelinin xarakteristikalarından biridir
- verilənlər ambarının reallaşdırılmasına kombinatsion yanaşmanın xarakteristikalarından biridir

472. verilənlərin olduqca böyük həcmi saxlamaq qabiliyyətinə malikdir – bu:

- ambarın çoxölçülü modelinin xarakteristikalarından biridir
- ✓ ambarın relyatsion modelinin xarakteristikalarından biridir
- ambarın iyerarxik modelinin xarakteristikalarından biridir
- ambarın şəbəkə modelinin xarakteristikalarından biridir
- verilənlər ambarının reallaşdırılmasına kombinatsion yanaşmanın xarakteristikalarından biridir

473. hiperkub, məntiqi səviyyədə VBİS-yə qovuşur – bu:

- ambarın çoxölçülü modelinin xarakteristikalarından biridir
- ✓ ambarın relyatsion modelinin xarakteristikalarından biridir
- ambarın iyerarxik modelinin xarakteristikalarından biridir
- ambarın şəbəkə modelinin xarakteristikalarından biridir
- verilənlər ambarının reallaşdırılmasına kombinatsion yanaşmanın xarakteristikalarından biridir

474. verilənlər üfqi cədvəllər şəklində saxlanır – bu:

- ambarın çoxölçülü modelinin xarakteristikalarından biridir
- ✓ ambarın relyatsion modelinin xarakteristikalarından biridir
- ambarın iyerarxik modelinin xarakteristikalarından biridir
- ambarın şəbəkə modelinin xarakteristikalarından biridir
- verilənlər ambarının reallaşdırılmasına kombinatsion yanaşmanın xarakteristikalarından biridir

475. VA-nın relyatsion modelinin xarakteristikalarından biri:

- verilənlər nizamlanmış massivlərin hiperkubu şəklində saxlanır
- ✓ optimallaşdırıcı sorğunu təhlil edir və müəyyən meyar nöqtəyi nəzərdən, onun icrası üçün müraciət əməliyyatlarının, yaxşı ardıcılığını təyin edir
- verilənlərin saxlanması üçün böyük həcmdə yaddaş tələb olunur
- verilənlərin quruluşunun modifikasiyası mürəkkəbdir
- verilənlərin çoxölçülü təqdimatı fiziki reallaşır

476. VA-nın relyatsion modelinin xarakteristikalarından biri:
- verilənlər nizamlanmış massivlərin hiperkubu şəklində saxlanılır
  - ✓ əgər VB-yə böyük miqdarda ölçülər daxildirsə, onda `qar dənəciyi sxemi`ni də istifadə etmək olar
  - verilənlərin saxlanması üçün böyük həcmdə yaddaş tələb olunur
  - verilənlərin quruluşunun modifikasiyası mürəkkəbdir
  - verilənlərin çoxölçülü təqdimatı fiziki reallaşır
477. VA-nın relyatsion modelinin xarakteristikalarından biri:
- verilənlər nizamlanmış massivlərin hiperkubu şəklində saxlanılır
  - ✓ arayış cədvəllərinin miqdarı adətən, iki onluğa aşmır
  - verilənlərin saxlanması üçün böyük həcmdə yaddaş tələb olunur
  - verilənlərin quruluşunun modifikasiyası mürəkkəbdir
  - verilənlərin çoxölçülü təqdimatı fiziki reallaşır
478. VA-nın relyatsion modelinin xarakteristikalarından biri:
- verilənlər nizamlanmış massivlərin hiperkubu şəklində saxlanılır
  - ✓ açar atributlarına əsasən arayış cədvəllərinin faktoloji cədvəllə əlaqəsini təmin edir
  - verilənlərin saxlanması üçün böyük həcmdə yaddaş tələb olunur
  - verilənlərin quruluşunun modifikasiyası mürəkkəbdir
  - verilənlərin çoxölçülü təqdimatı fiziki reallaşır
479. VA-nın relyatsion modelinin xarakteristikalarından biri:
- verilənlər nizamlanmış massivlərin hiperkubu şəklində saxlanılır
  - ✓ faktlar cədvəlində adətən, təhlil üçün daha çox istifadə edilən verilənlər saxlanılır
  - verilənlərin saxlanması üçün böyük həcmdə yaddaş tələb olunur
  - verilənlərin quruluşunun modifikasiyası mürəkkəbdir
  - verilənlərin çoxölçülü təqdimatı fiziki reallaşır
480. VA-nın relyatsion modelinin xarakteristikalarından biri:
- verilənlər nizamlanmış massivlərin hiperkubu şəklində saxlanılır
  - ✓ faktoloji cədvəl və ölçülər cədvəli istifadə edilir
  - verilənlərin saxlanması üçün böyük həcmdə yaddaş tələb olunur
  - verilənlərin quruluşunun modifikasiyası mürəkkəbdir
  - verilənlərin çoxölçülü təqdimatı fiziki reallaşır
481. VA-nın relyatsion modelinin xarakteristikalarından biri:
- verilənlər nizamlanmış massivlərin hiperkubu şəklində saxlanılır
  - ✓ analitik sorğuların icra sürətinə görə uduzur
  - verilənlərin saxlanması üçün böyük həcmdə yaddaş tələb olunur
  - verilənlərin quruluşunun modifikasiyası mürəkkəbdir
  - verilənlərin çoxölçülü təqdimatı fiziki reallaşır
482. VA-nın relyatsion modelinin xarakteristikalarından biri:
- verilənlər nizamlanmış massivlərin hiperkubu şəklində saxlanılır
  - ✓ verilənlərin olduqca böyük həcmi saxlamaq qabiliyyətinə malikdir
  - verilənlərin saxlanması üçün böyük həcmdə yaddaş tələb olunur
  - verilənlərin quruluşunun modifikasiyası mürəkkəbdir
  - verilənlərin çoxölçülü təqdimatı fiziki reallaşır
483. VA-nın relyatsion modelinin xarakteristikalarından biri:
- verilənlər nizamlanmış massivlərin hiperkubu şəklində saxlanılır
  - ✓ hiperkub, məntiqi səviyyədə VBİS-yə qovuşur

- verilənlərin saxlanması üçün böyük həcmdə yaddaş tələb olunur
- verilənlərin quruluşunun modifikasiyası mürəkkəbdir
- verilənlərin çoxölçülü təqdimatı fiziki reallaşır

484. mövcud yazıların müxtəlif qruplar üzrə avtomatik paylanmasına cəhd edilir – bu:

- approssimasiya metodlarının və bu metodlarla həll edilən məsələlərin xarakteristikalarından biridir
- konkret məsələnin həlli üçün əhəmiyyətli parametrlərin axtarışı metodlarının xarakteristikalarından biridir
- proqnozlaşdırma metodları və ya bu metodlarla həll edilən məsələlərin xarakteristikalarından biridir
- ✓ Təsnifləşdirici təhlil metodlarının və ya bu metodlarla ilə həll edilən məsələlərin xarakteristikalarından biridir
- anomaliyaların təhlili metodlarının və ya bu metodlarla həll edilən məsələlərin xarakteristikalarından biridir

485. bir qayda olaraq qrupların miqdarı qabaqcadan təyin edilmir – bu:

- approssimasiya metodlarının və bu metodlarla həll edilən məsələlərin xarakteristikalarından biridir
- konkret məsələnin həlli üçün əhəmiyyətli parametrlərin axtarışı metodlarının xarakteristikalarından biridir
- proqnozlaşdırma metodları və ya bu metodlarla həll edilən məsələlərin xarakteristikalarından biridir
- ✓ Təsnifləşdirici təhlil metodlarının və ya bu metodlarla ilə həll edilən məsələlərin xarakteristikalarından biridir
- anomaliyaların təhlili metodlarının və ya bu metodlarla həll edilən məsələlərin xarakteristikalarından biridir

486. Təsnifləşdirici təhlil metodlarının və ya bu metodlarla həll edilən məsələlərin xarakteristikalarından biri:

- asılılıqların uçotu predmet sahəsini yaxşı dərk etməyə, onun vəziyyətinin təhlili əsasında qəbul edilən qərarların keyfiyyətini yüksəltməyə imkan verir
- verilmiş atributların qiymətlərinə ən çox təsir göstərən dəyişənləri təyin etməyə imkan verir
- onlara əsaslanan proqramlar, asılılıqları müəyyən edən zaman, onların statistik xarakteristikalarını təyin etməyə imkan verir, asılılıqların və itmə nöqtələri sahələrinin müşahidə edilənliyini təmin edir
- ✓ mövcud yazıların müxtəlif qruplar üzrə avtomatik paylanmasına cəhd edilir
- dəyişənlər arasında xətti asılılıqları aydınlaşdırmağa imkan verən ənənəvi korrelyasiya metodlarından fərqli olaraq, onlar mürəkkəb qeyrixətti asılılıqları müəyyən edir

487. verilənlərdə qarşılıqlı əlaqələrin və qeyrixətti asılılıqların avtomatik tapılması:

- təsnifləşdirmə və ya təsnifləşdirici təhlil (klaster təhlili) metodlarıdır
- özüöyrənmə metodlarıdır
- proqnozlaşdırma metodlarıdır
- ✓ asılılıqların tapılması və approssimasiyası metodlarıdır
- anomaliyaların təhlili metodlarıdır

488. öyrədici (müəllimsiz) öyrənmə - bu:

- müəyyən gələcək vaxt anında, hər hansı obyektin, prosesin və ya hadisənin vəziyyəti haqqında, ehtimallı mülahizələrin formalaşdırılması prosesidir
- doğru cavab yoxdur
- verilənlərdə qarşılıqlı əlaqələrin və qeyrixətti asılılıqların avtomatik tapılmasıdır
- verilənlərdə, ümumi qanunauyğunluqlardan, müxtəlif növ kənarlaşmaların aydınlaşdırılmasıdır
- ✓ çoxluqdan, öz aralarında oxşar olan elementlər qrupunun ayrılması metodlarıdır

489. özüöyrənmə - bu:

- müəyyən gələcək vaxt anında, hər hansı obyektin, prosesin və ya hadisənin vəziyyəti haqqında, ehtimallı mülahizələrin formalaşdırılması prosesidir
- verilənlərdə, ümumi qanunauyğunluqlardan, müxtəlif növ kənarlaşmaların aydınlaşdırılmasıdır
- verilənlərdə qarşılıqlı əlaqələrin və qeyrixətti asılılıqların avtomatik tapılmasıdır
- doğru cavab yoxdur
- ✓ çoxluqdan, öz aralarında oxşar olan elementlər qrupunun ayrılması metodlarıdır

490. proqnozlaşdırma – bu:

- verilənlərdə qarşılıqlı əlaqələrin və qeyrixətti asılılıqların avtomatik tapılmasıdır
- verilənlərdə, ümumi qanunauyğunluqlardan, müxtəlif növ kənarlaşmaların aydınlaşdırılmasıdır

- doğru cavab yoxdur
- çoxluqdan, öz aralarında oxşar olan elementlər qrupunun ayrılması metodlarıdır
- ✓ müəyyən gələcək vaxt anında, hər hansı obyektin, prosesin və ya hadisənin vəziyyəti haqqında, ehtimallı mülahizələrin formalaşdırılması prosesidir

491. anomaliyaların təhlili – bu:

- müəyyən gələcək vaxt anında, hər hansı obyektin, prosesin və ya hadisənin vəziyyəti haqqında, ehtimallı mülahizələrin formalaşdırılması prosesidir
- doğru cavab yoxdur
- verilənlərdə qarşılıqlı əlaqələrin və qeyri-xətə asılılıqların avtomatik tapılmasıdır
- çoxluqdan, öz aralarında oxşar olan elementlər qrupunun ayrılması metodlarıdır
- ✓ verilənlərdə, ümumi qanunauyğunluqlardan, müxtəlif növ kənarlaşmaların aydınlaşdırılmasıdır

492. asılılıqların tapılması və approssimasiyası – bu:

- verilənlərdə, ümumi qanunauyğunluqlardan, müxtəlif növ kənarlaşmaların aydınlaşdırılmasıdır
- çoxluqdan, öz aralarında oxşar olan elementlər qrupunun ayrılması metodlarıdır
- doğru cavab yoxdur
- müəyyən gələcək vaxt anında, hər hansı obyektin, prosesin və ya hadisənin vəziyyəti haqqında, ehtimallı mülahizələrin formalaşdırılması prosesidir
- ✓ verilənlərdə qarşılıqlı əlaqələrin və qeyri-xətə asılılıqların avtomatik tapılmasıdır

493. təsnifləşdirmə və ya təsnifləşdirici təhlil (klaster təhlili) – bu:

- verilənlərdə qarşılıqlı əlaqələrin və qeyri-xətə asılılıqların avtomatik tapılmasıdır
- doğru cavab yoxdur
- müəyyən gələcək vaxt anında, hər hansı obyektin, prosesin və ya hadisənin vəziyyəti haqqında, ehtimallı mülahizələrin formalaşdırılması prosesidir
- ✓ çoxluqdan, öz aralarında oxşar olan elementlər qrupunun ayrılması metodlarıdır
- verilənlərdə, ümumi qanunauyğunluqlardan, müxtəlif növ kənarlaşmaların aydınlaşdırılmasıdır

494. həlli üçün, VA-ya əsaslanan QQYS-də verilənlərin təhlili vasitələri, istifadə edilən məsələlərdən biri:

- verilənlərin tiplərinin və təqdimatının unifikasiyası, idarəedici kodların çıxarılması
- buraxılmış qiymətlərin bərpası
- ümumi statistik göstəricilərin hesablanması
- ✓ təhlil edilən amilləri (parametrləri) və hadisələri əlaqələndirən asılılıqların tapılması və approssimasiyası
- təkrarlanmaların aradan qaldırılması, səhv qiymətlərin düzəldilməsi

495. həlli üçün, VA-ya əsaslanan QQYS-də verilənlərin təhlili vasitələri, istifadə edilən məsələlərdən biri:

- verilənlərin tiplərinin və təqdimatının unifikasiyası, idarəedici kodların çıxarılması
- buraxılmış qiymətlərin bərpası
- ümumi statistik göstəricilərin hesablanması
- ✓ verilənlərdə, müəyyən əlamətlərə görə oxşar qrupların yazılarının ayrılması
- təkrarlanmaların aradan qaldırılması, səhv qiymətlərin düzəldilməsi

496. Analitik sistemlərdə istifadə olunan aşağıdakı metodlardan hansı verilənlərin intellektual emalı metodlarına aid edilir?

- reqression təhlil metodları
- riyazi statistikanın metodları
- vaxtlı sıraların təhlili
- ✓ qeyri səlis məntiq
- dispersion təhlil metodları

497. Analitik sistemlərdə istifadə olunan aşağıdakı metodlardan hansı verilənlərin intellektual emalı metodlarına aid edilir?

- vaxtlı sıraların təhlili
- riyazi statistikanın metodları
- reqression təhlil metodları

- dispersion təhlil metodları
- √ neyron şəbəkələri

498. Analitik sistemlərdə istifadə olunan aşağıdakı metodlardan hansı ənənəvi statistik metodlara aid edilir?

- neyron şəbəkələri
- genetik alqoritmlər
- √ vaxtlı sıraların təhlili
- qeyri səliss məntiq
- biliklərin çıxarılması metodları

499. Analitik sistemlərdə istifadə olunan aşağıdakı metodlardan hansı ənənəvi statistik metodlara aid edilir?

- neyron şəbəkələri
- qeyri səliss məntiq
- biliklərin çıxarılması metodları
- genetik alqoritmlər
- √ dispersion təhlil metodları

500. Analitik sistemlərdə istifadə olunan aşağıdakı metodlardan hansı ənənəvi statistik metodlara aid edilir?

- genetik alqoritmlər
- √ regression təhlil metodları
- qeyri səliss məntiq
- neyron şəbəkələri
- biliklərin çıxarılması metodları